

Załącznik do uchwały Nr VIII/.../15
Rady Miasta Krosna z dnia 29 IV 2015 r.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015

Urząd Miasta Krosna
ul. Lwowska 28a, 38-400 Krosno

Opracował Zespół Urzędu Miasta Krosna

Krosno, 2015

I. WSTĘP

Rewitalizacja definiowana jest jako proces przemian przestrzennych, społecznych i ekonomicznych w zdegradowanych dzielnicach miast, przyczyniający się do poprawy jakości życia mieszkańców, stanu środowiska naturalnego i kulturowego, przywrócenia ładu przestrzennego oraz do ożywienia gospodarczego i odbudowy więzi społecznych.

Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009 – 2015 nawiązuje do strategicznych dokumentów rozwoju przestrzenno – gospodarczego miasta i regionu oraz obejmuje konkretne, planowane działania na terenie ustalonych obszarów rewitalizacji.

Pojęcie rewitalizacji odnosi się do działań prowadzonych na istniejących przestrzeniach zurbanizowanych. Współczesne rozumienie pojęcia rewitalizacji wymaga kompleksowego ujęcia wielu różnorodnych dziedzin, składających się na funkcjonowanie organizmu miejskiego. Są to między innymi sfery: ekonomiczna, społeczna, ekologiczna, ale również prawna, finansowa i planistyczna. Zadań rewitalizacji nie sposób postrzegać wyłącznie w kontekście wypełniania „luki” w zakresie ochrony dóbr kultury. Kontekst rewitalizacji jest dziś znacznie szerszy i obejmuje złożone problemy środowiskowe i rozwojowe, w tym kwestię rewitalizacji miast ściśle związaną z ideą zrównoważonego i trwałego rozwoju. Do działań rewitalizacyjnych zaliczyć należy odbudowę zniszczonych, ale niegdyś żywych obszarów miejskich (np. centrów starych miast), mocno zdekapitalizowanych lub nawet utraconych w wyniku działań wojennych, czy też powojennych dewastacji i rozbiórek. Ich odbudowa służy zarówno rewitalizacji tych terenów, jak i całego miasta. W obszarze pojęcia „rewitalizacja” mieszczą się również działania restrukturyzacji terenów przemysłowych i pomilitarnych. Dla pełnego rozumienia rewitalizacji należy brać pod uwagę wszystkie jej aspekty:

- aspekt przestrzenno – urbanistyczny,
- aspekt ekonomiczny,
- aspekt społeczny.

Zgodnie z art. 47 ust. 1 Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r., obszary rewitalizowane powinny zostać wyodrębnione w oparciu o określone kryteria zawarte we wspomnianym Rozporządzeniu.

Lokalny Program Rewitalizacji musi spełniać również warunki wynikające z następujących aktów prawnych oraz wytycznych:

- Rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999,
- Rozporządzenie (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1783/1999,
- Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2006 r. nr 227, poz. 1658 z póź. zm.),
- Projekt rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 6 sierpnia 2007 r. w sprawie udzielania pomocy na rewitalizację w ramach regionalnych programów operacyjnych,
- Krajowe Wytyczne dotyczące kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszy Spójności w okresie programowania 2007-2013,
- Wytyczne Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 13 sierpnia 2008 r. w zakresie programowania działań dotyczących mieszkalnictwa.

Przez politykę rozwoju rozumie się zespół wzajemnie powiązanych działań podejmowanych i realizowanych w celu zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju kraju, spójności społeczno-gospodarczej, regionalnej i przestrzennej, podnoszenia konkurencyjności gospodarki oraz tworzenia nowych miejsc pracy w skali krajowej, regionalnej lub lokalnej.

Generalnym celem odnowy miast jest zapewnienie harmonijnego i wielostronnego rozwoju miasta poprzez adaptację starych zasobów do nowych potrzeb, co zapewnia poprawę standardu życia w mieście, ochronę i zachowanie zasobów,

integracje form historycznych i współczesnych oraz wyrównanie standardów nowych i starych zasobów.

Programy rewitalizacyjne wdraża się w celu ograniczenia zjawisk patologii społecznych na terenach restrukturyzowanych miast, podniesienia poziomu życia mieszkańców, wzrostu atrakcyjności miast w zakresie lokalizacji przedsiębiorstw, usprawnienia procesu budowy mieszkań. Do niedawna podstawowe znaczenie dla rewitalizacji miał techniczny stan budynków, jednak w ostatnich latach pojawiły się nowe problemy w obszarach miejskich, związane ze skutkami procesów transformacji i globalizacji. W wyniku tych procesów znaczne obszary Polski zagrożone są zjawiskiem trwałej marginalizacji lub wykluczenia dużych grup społecznych, zamieszkujących zaniedbane dzielnice i enklawy.

Dzięki wsparciu programu między innymi ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, możliwe będzie tworzenie warunków lokalowych i infrastrukturalnych do rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości, działalności kulturalnej i edukacyjnej, w tym mających za zadanie podniesienie kwalifikacji mieszkańców zagrożonych wykluczeniem społecznym, ze szczególnym uwzględnieniem działań obejmujących:

- przedsięwzięcia na obszarach i w obiektach rewitalizowanych, w tym renowacje, rewaloryzacje, modernizacje, adaptacje i wyposażenie istniejącej zabudowy na cele gospodarcze, społeczne, edukacyjne, kulturowe, turystyczne, mieszkaniowe oraz poprawę estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej,
- budowę i wyposażenie nowych obiektów,
- systemy poprawy bezpieczeństwa publicznego oraz przedsięwzięcia mające na celu walkę z przestępczością i patologiami społecznymi,
- przedsięwzięcia służące aktywizacji społeczności zamieszkujących obszary rewitalizowane oraz przeciwdziałaniu negatywnym zjawiskom społecznym,
- renowację części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych oraz renowację i adaptację na cele mieszkaniowe budynków istniejących stanowiących własność władz publicznych lub własność podmiotów działających w celach niezarobkowych, w tym:

1) prac przygotowawczych:

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

- przygotowania lokalnego programu rewitalizacji oraz działań służących zwiększeniu aktywności społeczności zamieszkujących obszary poddane rewitalizacji w tworzeniu i wdrażaniu tego dokumentu,
 - przygotowania dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem oddziaływania na środowisko, itp.),
 - przygotowania studium wykonalności,
 - zakupu nieruchomości,
 - przygotowania dokumentacji związanej z udzieleniem zamówienia publicznego,
- 2) prac związanych z robotami budowlanymi, w tym:
- przygotowania terenu, prac geodezyjnych,
 - prac ziemnych,
 - prac budowlanych,
 - prac montażowych,
 - nadzoru sprawowanego w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji i nadzoru konserwatorskiego,
- 3) zakup sprzętu i wyposażenia oraz instalacji,
- 4) zakup towarów lub usług związanych z promocją projektu.

Niniejszy Program opracowany został po przeprowadzonych konsultacjach społecznych. Informacja o nowelizacji Programu Rewitalizacji umieszczona została na stronie internetowej Urzędu Miasta Krosna. Wszyscy zainteresowani mogli zgłaszać propozycje projektów, które mogą być umieszczone w Programie. W realizację Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Krosna zaangażowani są partnerzy z sektorów publicznego, prywatnego oraz organizacji pozarządowych. Partnerzy aktywnie uczestniczyli w tworzeniu Programu. Konsultacje społeczne na etapie opracowywania dokumentu odbywały się poprzez organizowanie spotkań warsztatowych (w dniach 18 maja oraz 8 czerwca 2009 r.), za pośrednictwem oficjalnej strony internetowej miasta Krosna, a także poprzez tradycyjną korespondencję. Na opracowany Program Rewitalizacji m. Krosna na lata 2009-2015, składa się z 8 projektów zaplanowanych do realizacji na 3 obszarach wytypowanych do rewitalizacji. Obszary te zostały wyznaczone zgodnie

z Wytycznymi do opracowania Lokalnych Programów Rewitalizacji opracowanymi przez Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego.

Realizacja wszystkich zadań zapisanych w Lokalnym Programie Rewitalizacji w oparciu o wyłącznie środki własne samorządu nie będzie możliwa. Powodzenie rewitalizacji w istotnej mierze uzależnione będzie od skutecznego pozyskiwania dofinansowania projektów inwestycyjnych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, w szczególności z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013, jak również z pozostałych Programów Operacyjnych i innych źródeł pozabudżetowych.

Niniejszy dokument ma charakter otwarty, z możliwością poszerzenia go w przyszłości o nowe, ważne dla rozwoju m. Krosna projekty zlokalizowane we wskazanych obszarach rewitalizacji. W przypadku wystąpienia nowych okoliczności, drogą uchwały Rady Miasta istnieje także możliwość jego nowelizowania łącznie ze wskazaniem dodatkowych obszarów rewitalizacji.

I. Charakterystyka obecnej sytuacji na terenie Miasta Krosna

Miasto Krosno położone jest w południowo – zachodniej części województwa podkarpackiego na Pogórzu Karpackim, nad rzeką Wisłok, u ujścia potoku Lubatówka. Pierwsza historyczna wzmianka o Krośnie pochodzi z 1282 r., prawa miejskie uzyskało przed 1369 r. Najważniejsze okresy prosperity w dziejach Krosna to rozkwit handlowy w XVI w. oraz przełom XIX i XX w., kiedy miasto stało się centrum zagłębia naftowego. W latach 1975 – 1998 miasto było siedzibą władz województwa krośnieńskiego. Po ostatniej reformie administracyjnej uzyskało status miasta na prawach powiatu.

Biorąc pod uwagę dotychczasowy rozwój poszczególnych dziedzin społecznych, gospodarczych, infrastrukturalnych i kulturowych miasta oraz określone profile działalności można wyróżnić następujące funkcje miasta Krosna w powiecie krośnieńskim, województwie podkarpackim i kraju.

Pierwsza funkcja miasta wiąże się z tym, że stanowi ono silne centrum usług lokalnych niematerialnych (komunikacja, administracja, oświata, kultura,

ochrona zdrowia, wymiar sprawiedliwości itp.) ponadlokalnych a nawet regionalnych dla powiatu krośnieńskiego oraz południowej części woj. podkarpackiego.

Drugą funkcją jest funkcja gospodarcza związana z potencjałem produkcyjnym dużych, średnich i małych przedsiębiorstw produkcyjno-usługowych, o wysokim (w przewadze) stopniu przystosowania do warunków gospodarki rynkowej, jak również istniejącą i rozwijającą się infrastrukturą gospodarczą.

Trzecia funkcja to funkcja ważnego ośrodka handlowego i dystrybucyjnego dla południowej części województwa podkarpackiego i północno-wschodniej Słowacji, wynikająca w znacznej mierze z węzłowego i przygranicznego położenia.

Czwarta funkcja - turystyczna wynika z posiadania przez miasto licznych zabytków, organizowania imprez kulturalnych o znaczeniu lokalnym, regionalnym, krajowym i międzynarodowym oraz położenia na szlaku komunikacyjnym w Beskid Niski i Bieszczady, a także w sąsiedztwie międzynarodowej drogi E371 wiodącej z Polski na południe Europy, co stanowi przesłankę do rozwoju turystyki kulturowej oraz tranzytowej.

1. Zagospodarowanie przestrzenne.

Politykę przestrzenną miasta określa Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego. Dla całego terenu miasta obowiązują ustalenia Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Krosna, przyjętej Uchwałą Nr LIII/1001/06 Rady Miasta Krosna z dnia 26 lipca 2006 r.

Zgodnie z tym dokumentem, głównym celem rozwoju przestrzennego m. Krosna jest wykorzystanie szans wynikających z jego zasobów i położenia dla:

- trwałej, systematycznej poprawy standardów życia mieszkańców w sferze mieszkania, pracy i wypoczynku,
- wzrostu atrakcyjności miasta dla rozwoju i aktywizacji biznesu, turystyki i szkolnictwa,

przy równoczesnym przestrzeganiu zasad zrównoważonego rozwoju jako podstawy wszelkich działań związanych z użytkowaniem przestrzeni miasta.

W 2007 r. wykonana została „Ocena aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących w Gminie Krosno”. Wynika z niej niepełna aktualność studium oraz planów miejscowych z zamierzeniami władz miasta, mającymi na celu jego dynamiczny rozwój. Zauważono konieczność dokonania zmian w obecnie obowiązującym Studium, głównie w zakresie planów miasta odnośnie systemu transportu, przeznaczenia terenów w sąsiedztwie lotniska pod obszar rozwoju aktywności gospodarczej, uporządkowania gospodarki komunalnej w zakresie cmentarnictwa oraz przeznaczenia niektórych terenów z użytkowanych rolniczo pod tereny z możliwością zainwestowania.

Dokument wskazuje, iż w szczególny sposób powinny być traktowane te zamierzenia inwestycyjne (już znane bądź przyszłe), które dotyczą dużych przedsięwzięć, często o charakterze komercyjnym, związanych z realizacją obiektów handlowych i zabudowy mieszkaniowej w połączeniu z zainwestowaniem mogącym w istotny sposób wzbogacić ogólnodostępną infrastrukturę społeczną oraz miejską infrastrukturę transportową i techniczną. Po stwierdzeniu, że są one korzystne z punktu widzenia rozwoju miasta, powinny zostać uruchomione odpowiednie procedury zmiany dokumentów planistycznych. Dokument został pozytywnie zaopiniowany przez Miejską Komisję Urbanistyczno–Architektoniczną, a następnie przyjęty przez Radę Miasta Krosna.

Trwa procedura zmiany Studium.

Na podstawie Studium sporządzane są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Aktualnie ok. 30 % obszaru miasta jest objęte ważnym planem miejscowym.

1.1. Granice ochrony konserwatorskiej, obiekty wpisane do rejestru zabytków.

W dziedzinie kultury materialnej miasto Krosno zachowało założenia urbanistyczne o wyjątkowych walorach z cennymi zespołami zabudowy staromiejskiej oraz koncentracją zabytków, co stwarza podstawę rozwoju

turystyki miejskiej i kulturowej. W istocie Krosno, zwane niegdyś *parva Cracovia*, czyli „małym Krakowem”, do dzisiaj urzeka pięknem średniowiecznych kościołów i zabytkowych kamieniczek i jest jednym z piękniejszych miast południowo-wschodnich terenów Polski. Do najcenniejszych zabytków należą: późnogotycka fara (połowa XIV wieku) z wczesnobarokowym wyposażeniem i obrazami, gotyckimi rzeźbami, renesansową kaplicą Porcjuszów i wczesnobarokową dzwonnica (1637–51); późnogotycki kościół Franciszkanów (XV – pocz. XVI w., częściowo rekonstruowany 1899–1904) z renesansowymi nagrobkami (J.M. Padovano) i dobudowaną wczesnobarokową kaplicą grobową Oświęcimów (1647, W. Petroni, stiuki J.B. Falconi); zachowane skrzydło klasztoru (1591, przebud. XVIII/XIX w.); późnobarokowy kościół i klasztor Kapucynów (1771–1811 i 1853); rynek z kamienicami podcieniowymi z XVI–XVIII w., przebud. w XIX–XX w.

Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego w sferze kulturowej to przede wszystkim konieczność zachowania tych wartości, które stanowią o tożsamości miasta i jego atrakcyjnym wizerunku, ale również obowiązek tworzenia nowej przestrzeni o wysokich walorach, harmonijnie skomponowanej z istniejącymi zasobami dziedzictwa kulturowego. Rozwój przestrzenny miasta musi zatem uwzględniać:

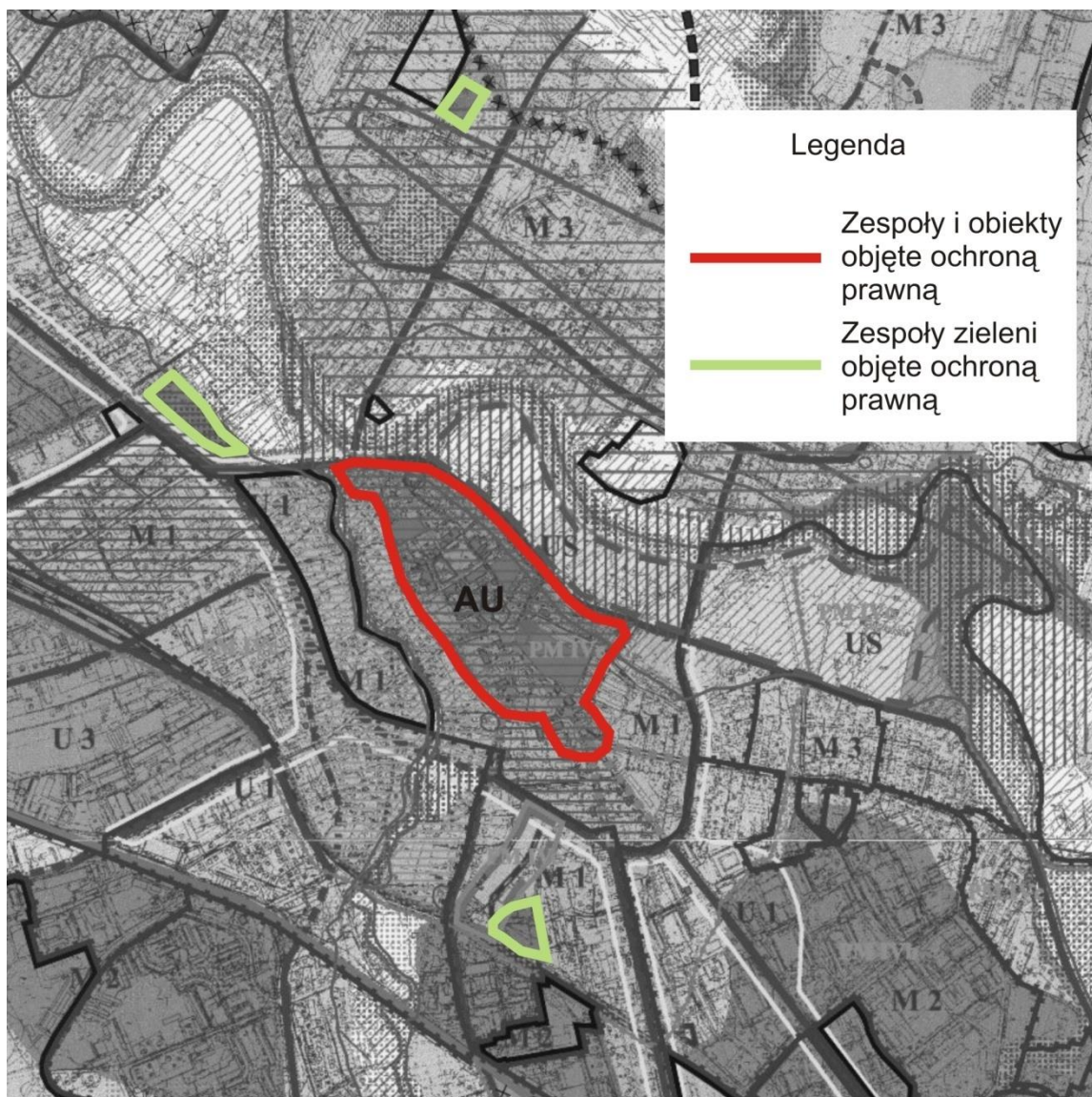
- wybitne wartości zasobów dziedzictwa kulturowego Starego Miasta, a w szczególności jego układu urbanistycznego ukształtowanego w średniowieczu i zmodernizowanego w okresie renesansu, wymagające podporządkowania wszystkich działań inwestycyjnych wymaganiom konserwatorskim,
- unikatową kompozycję przestrzenną Starego Miasta, opartą na renesansowej głównej osi urbanistycznej z poszanowaniem wcześniejszych zasad rozplanowania,
- zachowaną do dziś charakterystyczną panoramę Zespołu Starego Miasta z historycznymi dominantami kościołów, atrakcyjnie wyeksponowaną dzięki zachowaniu niezabudowanych terenów nad Wisłokiem i Lubatówką oraz skarp wzgórza staromiejskiego.

- wartościowe układy przestrzenne z przełomu XIX/XX wieku obejmujące układ przestrzenny dawnego Centrum Administracyjno-Kulturalnego powiązanego z główną osią miasta oraz dawnym zespołem osiedla naftowego Działki,
- liczne zespoły i obiekty zabytkowe oraz historyczne o różnych wartościach, mające znaczenie dla tożsamości kulturowej miasta oraz dawnych jednostek osadniczych o charakterze wiejskim.

W Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Krosna zostały wyodrębnione następujące strefy ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków, dóbr kultury współczesnej i kształtowania krajobrazu miasta:

- strefa rewitalizacji zabudowy - obejmująca w szczególności zespół zabudowy Starego Miasta, dawne centrum administracyjno-kulturalne w rejonie ul. Staszica,
- strefa ochrony i kształtowania krajobrazu miejskiego - obejmująca dawną dzielnicę Działki w rejonie ul. Kolejowej wraz z cmentarzem, zespół zabudowy nad Lubatówką (rejon między ul. Podwale, Tkacką, Grodzką i Łukasiewicza), obszary otwarte nad Wisłokiem i Lubatówką, zespół zabudowy na prawym brzegu Wisłoka - część dzielnic Białobrzegi i Zawodzie,
- strefa kształtowania krajobrazu podmiejskiego - obejmująca zespół zabudowy i tereny otwarte Turaszówki i Polanki,
- strefa ochrony archeologicznej - obejmująca stanowiska archeologiczne poza strefą rewitalizacji,
- strefa ochrony krajobrazu otwartego - obejmująca najbardziej eksponowane niezabudowane obszary w granicach miasta.

Strefy ochrony konserwatorskiej przedstawia grafika:

Poniższe tabele przedstawiają informacje na temat obiektów budowlanych wpisanych do rejestru zabytków prowadzonego przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Tabela nr 1. Zabytki miasta Krosna wpisane do rejestru zabytków.

Zabytki architektury miasta Krosna					
MIEJSCE	ADRES	OBIEKT	MATERIAŁ	DATOWANIE	NR REJESTRU
Krosno	Decowskiego	kościół parafialny	mur	1928	A-131/89
Krosno	Franciszkańska 5	kaplica Oświęcimów	mur	1647-1648	A-10/47
Krosno	Franciszkańska 5	dzwonnica kościelna	mur	1904	A-130/05
Krosno	Franciszkańska 5	klasztor	mur	1591	A-130/05
Krosno	Franciszkańska 5	studnia klasztorna	kam	1900-1910	A-130/05
Krosno	Franciszkańska 5	kościół klasztorny	mur	1402	A-10/47
Krosno	Franciszkańska 5	ogrodzenie i bramka	mur	1904	A-130/05

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

Zabytki architektury miasta Krosna					
MIEJSCE	ADRES	OBIEKT	MATERIAŁ	DATOWANI E	NR REJESTRU
Krosno	Grodzka	dom Caritas	mur	1890-1910	A-202/90
Krosno	Grodzka 15	dom Sokola	mur	1898-1899	A-109/87
Krosno	Grodzka 4	dom	mur	1897	A-81/2004
Krosno	Grodzka 6	dom	mur	1890-1910	A-145/88
Krosno	Kapucyńska 1	dom	mur	1893-1894	A-304/93
Krosno	Kazimierza W. 1	dom	mur	1933	A-243/91
Krosno	Kolejowa	dworzec kolejowy	mur	1884	A-75/2003
Krosno	Korczyńska	kościół św. Wojciecha	drew	1450/1903	A-146/89
Krosno	Korczyńska	obelisk	kam	1832	A-146/89
Krosno	Kościuszki 14	dom	mur	1904-1905	A-116/88
Krosno	Krakowska	Stary Cmentarz		1786	A-41/84
Krosno	Lewakowskiego 16	dom	mur	1914	A-179/89
Krosno	Lewakowskiego 22	dom	mur	1902	A-231/91
Krosno	Lewakowskiego 24	dom	mur	1900-1925	A-203/90
Krosno	Lewakowskiego 35	dom	drew	1850-1899	A-132/89
Krosno	Lewakowskiego 4	dom	mur	1875-1899	A-311/94
Krosno	Lewakowskiego 6	dom	mur	1920	A-98/86
Krosno	Lwowska 15	dom	mur	1930-1939	A-154/06
Krosno	Lwowska 19	pomnik	kam	1920-1929	A-171/06
Krosno	Lwowska 19	dom	mur	1920-1929	A-171/06
Krosno	Lwowska 24	dom	mur	1905-1909	A-36/83
Krosno	Lwowska 6 (d.14)	dom A. Lenika	mur	1898	A-292/93
Krosno	Łukasiewicza 1	dom	mur	1900-1925	A-136/89
Krosno	Łukasiewicza 5	dom	mur	1900-1925	A-107/87
Krosno	Mickiewicza 8	dom "dworek"	mur	1900-1925	A-205/90
Krosno	Mielczarskiego 9	poczta	mur	1907	A-263/92
Krosno	Mostowa 5	dom	drew	1900-1925	A-60/85
Krosno	Nadbrzeżna 2	willa "Zacisze"	mur	1875-1899	A-152/89
Krosno	Naftowa 10	dom	mur	1900-1910	A-274/92
Krosno	Niepodległości 47	dom	drew	1850-1899	A-100/86
Krosno	Paderewskiego 2 i 4	dom	mur	1900-1925	A-108/87
Krosno	Piastowska	pałac	mur	1875-1899	A-128/89
Krosno	Piłsudskiego 15	dom	mur	1900-1925	A-369/97
Krosno	Piłsudskiego 16	pałac biskupi	mur	1550-1599	A-52/52
Krosno	Piłsudskiego 17	dom	mur	1890-1910	A-221/90
Krosno	Pl.Konstyt.3 Maja	klasztor	mur	1771-1811	A-11/48
Krosno	Pl.Konstyt.3 Maja	ogrodzenie i brama	mur/kam	1800-1850	A-11/48
Krosno	Pl.Konstyt.3 Maja	ogród klasztorny		1800-1825	A-11/48
Krosno	Pl.Konstyt.3 Maja	kościół klasztorny	mur	1771-1811	A-11/48
Krosno	Pl.Konstyt.3 Maja 3	dom	mur	1900-1925	A-118/88
Krosno	Podkarpacka 1	dom	mur	1922	A-137/89
Krosno	Popiełuszki	pałac	mur	1808	A-130/89
Krosno	Piłsudskiego 5	ogrodzenie i bramka	mur	1886	A-9/48
Krosno	Piłsudskiego 5	kościół parafialny	mur	1342	A-9/48
Krosno	Piłsudskiego 5	dzwonnica kościelna	mur	1637-1651	A-9/48
Krosno	Piłsudskiego 5	plebania	mur	1634/1896	A-9/48
Krosno	Portiusa 2/Rynek	dom	mur	1890-1910	A-21/82
Krosno	Prochownia 4	dom Dunikowskiego	mur	1890-1910	A-175/89
Krosno	Rynek 1 (dwa domy)	dom	mur	1600-1650	A-1/82
Krosno	Rynek 10	dom	mur	1800-1899	A-282/08
Krosno	Rynek 11	dom	mur	1800-1899	A-9/82

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

Zabytki architektury miasta Krosna					
MIEJSCE	ADRES	OBIEKT	MATERIAŁ	DATOWANIE	NR REJESTRU
Krosno	Rynek 12	dom	mur	1800-1899	A-10/82
Krosno	Rynek 13	dom	mur		A-11/82
Krosno	Rynek 14	dom	mur		A-12/82
Krosno	Rynek 15	dom	mur		A-13/82
Krosno	Rynek 16	dom	mur	1800-1899	A-14/82
Krosno	Rynek 17	dom	mur		A-15/82
Krosno	Rynek 18	dom	mur	1800-1899	A-16/82
Krosno	Rynek 19	dom	mur	1800-1899	A-17/82
Krosno	Rynek 2	dom	mur	1600-1699	A-3/82
Krosno	Rynek 20	dom	mur	1800-1899	A-18/82
Krosno	Rynek 21	dom	mur	1800-1899	A-19/82
Krosno	Rynek 22	dom	mur	1800-1899	A-20/82
Krosno	Rynek 23/Piłsudsk.1	dom	mur	1800-1899	A-22/82
Krosno	Rynek 24	dom	mur	1500-1525	A-23/82
Krosno	Rynek 25	dom	mur	1500-1525	A-24/82
Krosno	Rynek 26	dom	mur	1500-1525	A-25/82
Krosno	Rynek 27	dom	mur	1500-1525	A-26/82
Krosno	Rynek 28/Słowackiego	dom	mur	1500-1525	A-27/82
Krosno	Rynek 3	dom	mur	1600-1699	A-4/82
Krosno	Rynek 4	dom	mur	1600-1699	A-5/82
Krosno	Rynek 5	dom	mur	1500-1525	A-6/82
Krosno	Rynek 6	dom	mur	1500-1525	A-7/82
Krosno	Rynek 7	dom	mur	1490-1510	A-277/60
Krosno	Rynek 8	dom	mur	1500-1525	A-8/82
Krosno	Rynek 9	dom	mur	1800-1850	A-328/95
Krosno	Sienkiewicza 12	dom	mur	1913	A-239/91
Krosno	Skargi 3	dom	mur	1900-1925	A-336/95
Krosno	Stapińskiego 6	dom	mur	1890-1910	A-217/90
Krosno	Staszica 1	dom	mur	1909	A-151/89
Krosno	Staszica 10	dom	mur	1906	A-31/2000
Krosno	Staszica 5	dom	mur	1900-1925	A-291/93
Krosno	Szpetnara 9	szkoła zawodowa	mur	1900-1925	A-111/87
Krosno	Wojska Polskiego 10	dom	mur	1900-1925	A-123/88
Krosno	Wojska Polskiego 12	dom	drew	1890-1910	A-129/89
Krosno	Wojska Polskiego 14	dom	mur	1900-1925	A-125/89
Krosno	Wojska Polskiego 24	dom "Wojnarówka"	mur	1890-1899	A-133/89
Krosno	Wojska Polskiego 4	dom	mur	1900-1925	A-127/89
Krosno	Wojska Polskiego 6/8	dom	mur	1900-1925	A-124/88
Krosno	Żółkiewskiego 41	figura przydrożna	kam	1905	B-11/99

Źródło: Urząd Miasta Krosna

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

Tabela nr 2

Cmentarze zabytkowe miasta Krosna

MIEJSCE	ADRES	CMENARZ	OBSZAR HA	OBECNIE	NR REJESTRU	UWAGI
Krosno	Stefana Wyszyńskiego	rzym.kat.	8,43	czynny		część utworzona współcześnie
Krosno	obok Kapucynów	II wojna	0,04	nieczynny		radziecki z 1944- 1945
Krosno	S. Goszczyńskiego	żydowski	0,66	nieczynny	A-338/95	
Krosno	Krakowska	rzym.kat.	2,4	nieczynny	A-41/84	

Źródło: Urząd Miasta Krosna

Tabela nr 3

Parki zabytkowe miasta Krosna

MIEJSCE	OBSZAR HA	DATOWANIE	NR REJESTRU	UŻYTKOWNIK	OBIEKTY
Krosno	4	1800-1825	A-130/89	Krośnieńskie Huty Szklą	pałac
Krosno	1,8	1900-1925		Ogród Jordanowski	rekreacyjne
Krosno	2	1800-1825	A-11/48	OO. Kapucyni	kościół, klasztór
Krosno	3	1930-1939		Urząd Miasta	brak
Krosno	2	1939-1945	A-128/89	Krośnieńskie Huty Szklą	pałac

Źródło: Urząd Miasta Krosna

Tabela nr 4

Stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków

MIEJSCE	NR STAN	AZP NR	RODZ STAN	CHRONOLOGIA	NR REJ	STARY NR	DATA WPISU	UWAGI
Krosno			relikty murów miejskie	średniowiecze, nowożytność	C- 3/2006		12.06.06	relikty murów miejskich, skrzydła

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

Stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków

MIEJSCE	NR STAN	AZP NR	RODZ STAN	CHRONOLOGIA	NR REJ	STARY NR	DATA WPISU	UWAGI
			h					klasztornego
Krosno			relikty murów miejskich	średniowiecze	C-2/2006		12.06.06	relikty murów miejskich,, skarpa, dziedziniec, cmentarz
Krosno	1	110-74/51	osada	wczesne i późne średniowiecze	C-1/2000		13.12.00	relikty dwóch budowli kamiennych
Krosno	2	110-74/49	osada	okres lateński (?)	A-a 11/90	A-459/69	14.07.69	ul. Grodzka
Krosno	3	110-74/52	osada	okres rzymski	A-a 7/90	A-449/68	23.12.68	wzniesienie "Góra Garncarska

Źródło: Urząd Miasta Krosna

Dnia 27.08.2009 r. decyzją Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora zabytków do rejestru zabytków został wpisany historyczny układ urbanistyczny zespołu staromiejskiego miasta Krosna, który obejmuje tereny zabudowane w kolejnych okresach historycznych rozwoju ośrodka miejskiego od średniowiecza aż do połowy XX w. Granice tego obszaru wyznacza poniższy opis i mapa:

1. Granicę północną i wschodnią wyznacza:

- linia prosta przecinająca ul. Piłsudskiego (linia prosta łącząca punkt styku trzech działek: działki ul. Piłsudskiego 2129/1, działki ul. Podwale 2352/1 i działki nr 2292/2 z punktem styku działek nr: 1685/3 i 1685/1),
- fragment północnej granicy ul. Piłsudskiego na odcinku od styku działek nr: 1685/3 i 1685/1 do styku działek nr: 1685/1 i 1687/10,
- fragment wschodniej granicy ul. Okrzei (fragment wschodniej granicy działki nr 1685/1 od punktu styku działek nr: 2129/1 i 1687/10,
- północno-wschodnia i wschodnia granica ul. Legionów na odcinku od skrzyżowania z ul. Okrzei do skrzyżowania z ul. Wisłoczą (północno-wschodnia i wschodnia granica działki nr: 1687/10 od styku z działką nr 1685/1 do styku z działkami nr: 1689/17, 1691/18 i 1935/3),
- południowo-wschodnia granica działki nr 1687/10 od styku z południowym narożnikiem działki nr 1689/17 do punktu styku z działkami nr: 1687/7 i 2115/1,
- południowo-wschodnia granica ul. Wisłoczej (południowo-wschodnia granica działki 1687/6 do punktu styku z działkami nr: 1687/7 i 2115/1 do styku z południowo-zachodnim Narożnikiem działki nr 2119),
- południowo-wschodnia granica działki nr 2119 do styku z działką nr 2113,

- linia prosta przecinająca ul. Kapucyńską (linia prosta z północy na południe stanowiąca przecięcie działki nr 2091 łącząca punkt styku działek nr: 2119 i 2113 z północnym narożem działki nr 2089),

2. Granice południową wyznacza:

- północno-zachodni bok ogrodzenia zespołu kościelno0klasztornego OO. Kapucynów (północno-zachodnia granica działki nr 2089 do punktu syku z ul. Staszica – działką nr 2504),

- linia prosta przecinająca ul. Staszica (linia prosta przecinająca działkę 2504 od styku działek nr: 2090 i 2089 do punktu styku działek nr: 2491 i 2490),

- południowo-wschodnia granica działki nr 2491,

- linia prosta przecinająca ul. Grodzką (linia prosta stanowiąca przecięcie działki 2964/1 od punktu styku działek nr 2491, 2490 i działki nr 2964/1 do punktu styku działek nr: 2353, 2129/4 i nr 2331/1,

- południowa granica ul . Czajkowskiego na odcinku od Placu Konstytucji 3 Maja do skrzyżowania z ul. Podwale i ul. Tkacką (południowa granica działki nr 2331/1 na odcinku od punktu styku działek nr: 2353, 2964/1 2129/4 do północno-zachodniego narożnika działki nr 2351,

- linia prosta przecinająca ul. Czajkowskiego (linia prosta przecinająca działkę nr 2331/1 łącząca punkt od styku działek nr: 2351, 2331/1 i działką nr 2350/2 do punktu styku działek nr: 2330 i 2352/1,

3. Granicę zachodnią wyznacza:

- południowo-zachodnia i zachodnia granica ul. Podwale na odcinku od skrzyżowania z ul. Czajkowskiego do skrzyżowania z ul. Piłsudskiego (południowo-zachodnia i zachodnia granica działki nr 2352/1 od punktu styku działek nr: 2331/1 i nr 2330 do styku działek nr: 2292/2 i nr 2129/1 – działka ul. Piłsudskiego,

Mapa: granice ochrony konserwatorskiej.

Źródło Urząd Miasta

1.2. Uwarunkowania ochrony środowiska

Ochrona zasobów środowiska przyrodniczego jest warunkiem poprawy życia mieszkańców miasta oraz co istotne, warunkiem trwałego utrzymania i wzrostu jakości życia na zadawalającym poziomie.

Realizacja tego założenia polega w szczególności na:

- ochronie szczególnie ważnych obiektów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych dla turystyki, wypoczynku i lecznictwa uzdrowiskowego,
- prowadzeniu racjonalnej gospodarki lasami, wodami i terenami otwartymi,
- kształtowaniu struktury funkcjonalno-przestrzennej do systemów ekologicznych,
- traktowaniu ochrony środowiska jako nierozłącznej części wszystkich procesów rozwojowych,
- rozwijaniu funkcji zgodnych z predyspozycjami środowiska.

W ramach poprawy uwarunkowań ochrony środowiska naturalnego warto mieć na uwadze następujące zależności:

- Występowanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego (obszary górnicze). Wyczerpywanie się zasobów złóż wymaga z jednej strony zapewnienia bezpiecznych warunków eksploatacji do czasu jej zakończenia, co niesie pewne ograniczenia w zagospodarowaniu terenów. Natomiast w miarę likwidacji kolejnych otworów eksploatacyjnych powinno następować stopniowe zagospodarowywanie terenów górniczych na inne cele.
- Zbiornik wód podziemnych „Dolina Wisłoka” stanowiący perspektywiczne źródło zaopatrzenia w wodę wysokiej jakości, wymagający równocześnie szczególnej ochrony czystości zasobów.
- Występowanie w granicach miasta obszarów osuwiskowych ograniczających możliwości inwestowania na nich.
- Zasoby wodne Wisłoka i Jasiołki oraz stosunkowo niski stopień zanieczyszczenia tych rzek powyżej miasta umożliwiają zaopatrzenie ludności miasta w wodę z górnych odcinków tych rzek.
- Zasoby wodne Wisłoka na terenie miasta pozwalałyby na wykorzystanie tej rzeki dla celów rekreacyjnych, wymaga to jednak poprawy jakości wody w rzece, która jest aktualnie ponadnormatywnie zanieczyszczona.
- Nieregularność przepływów i brak obwałowań nad Wisłokiem powodują, że znaczne tereny położone w dolinach Wisłoka i Lubatówki są zagrożone zalaniem w czasie powodzi.

Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza i hałasu na terenie miasta są:

- działalność przemysłowa skoncentrowana w dzielnicy przemysłowej,

- system ogrzewania budynków,
- transport samochodowy,
- rozproszona działalność gospodarcza.

W związku z powyższym poprawa jakości powietrza i klimatu akustycznego wymaga:

- dalszej modernizacji przemysłu i reorganizacji sieci monitoringu jakości powietrza,
- modernizacji systemu ogrzewania miasta w kierunku zmniejszenia zużycia ciepła oraz większego udziału paliw ekologicznie czystszych w produkcji ciepła, tj. gazu ziemnego i węgla o obniżonej zawartości siarki,
- modernizacji układu komunikacyjnego miasta,
- rozwoju transportu zbiorowego, ruchu rowerowego i pieszego,
- uporządkowania działalności gospodarczej prowadzonej poza dzielnicą przemysłową w kierunku redukcji zanieczyszczeń powietrza, hałasu oraz ilości i długości przejazdów samochodowych generowanych przez tę działalność.

Ze względu na stosunkowo duży udział użytków rolnych o glebach III i IV klasy bonitacyjnej w powierzchni miasta uzasadniona jest oszczędność w przeznaczaniu terenów rolnych na cele nierolnicze.

Znikomy udział lasów w powierzchni ogólnej miasta, liczne choć niewielkie powierzchniowo zadrzewienia oraz niewielka powierzchnia parków i innych terenów publicznej zieleni urządzonej sprawiają, że zarówno dla wygody mieszkańców jak i utrzymania i wzbogacenia bioróżnorodności terenów miasta celowa jest ochrona istniejących zadrzewień i terenów otwartych pomiędzy nimi dla zachowania możliwości wymiany genów a także tworzenie nowych terenów publicznej zieleni urządzonej oraz odbudowa zadrzewień wzdłuż cieków wodnych.

1.3. Własność gruntów i budynków

1.3.1. Struktura własności i władania gruntami

Krosno zajmuje obszar 43,5 km². Charakteryzuje się dużym rozdrobnieniem własności gruntów. Zasób własności komunalnej, możliwy do zainwestowania jest stosunkowo niewielki, co stanowi pewne utrudnienie w realizacji działań służących rozwojowi społeczno – gospodarczemu miasta. Ponad połowę powierzchni gruntów znajdujących się w granicach miasta stanowią grunty zadeklarowane jako rolne.

Dane dotyczące powierzchni gruntów oraz struktury ich własności przedstawiają poniższe tabele.

Tabela nr 5

Powierzchnia gruntów miasta	
1.Powierzchnia użytków rolnych (ha)	2860
Grunty orne	2055
Sady	46
Łąki	227
Pastwiska	356
Grunty rolne zabudowane	146
Grunty pod stawami	4
Grunty pod rowami	26
2. Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione (ha)	56
Lasy	28
Gr. zadrz. i zakrzew.	28
3. Grunty zabudowane i zurbanizowane (ha)	1347
Tereny mieszkalne	384
Tereny przemysłowe	163
Inne tereny zabudowane	207
Zurbanizowane tereny niezabudowane	69
Tereny rekreacyjne i wypoczynkowe	72
Tereny komunikacyjne (drogi, tereny kolejowe, inne) – tu jest chyba lotnisko, trzeba to zaznaczyć	479

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

4. Grunty pod wodami (ha)	38
Morskimi wewnętrznymi	0
Powierzchniowymi płynącymi	38
Powierzchniowymi stojącymi	0
5. Użytki ekologiczne (ha)	3*
6. Nieużytki (ha)	14
7. Tereny różne (ha)	3
Całkowita powierzchnia gruntów (ha)	4318

Źródło: Urząd Miasta Krosna

*W trakcie postępowania administracyjnego

Tabela nr 6 Własność gruntów w mieście Krośnie.

L.p.	Właściciel gruntów	Stan na 01.01.2008 r. (ha)
1.	Grunty Skarbu Państwa z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste	243
2.	Grunty Skarbu Państwa przekazane w użytkowanie wieczyste	233
3.	Grunty spółek Skarbu Państwa, przedsiębiorstw państwowych, i innych państwowych osób prawnych	12
4.	Grunty gmin i zw. międzygminnych z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie	731
5.	Grunty gmin i zw. międzygminnych przekazanych w wieczyste użytkowanie	184
6.	Grunty, które są własnością samorządowych os. Prawnych oraz gr., których właścicielami są nieznani	4
7.	Grunty osób fizycznych	2733
8.	Grunty spółdzielni	3
9.	Grunty kościołów i związków wyznaniowych	21
10.	Wspólnoty gruntowe	0
11.	Grunty powiatów z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie	61
12.	Grunty powiatów przekazane w użytkowanie wieczyste	37
13.	Grunty województw z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie	0
14.	Grunty województw przekazane w użytkowanie wieczyste	0
15.	Grunty będące przedmiotem własności i władania osób niewymienionych w pkt.1-14	83
Razem (ha)		4345

Źródło: Urząd Miasta Krosna

1.3.2. Zasoby mieszkaniowe

Struktura własności zasobów mieszkaniowych w Krośnie przedstawia się następująco:

Tabela nr 7

Zasoby mieszkaniowe wg form własności	
ogółem	
mieszkania	16 298
izby	63 135
powierzchnia użytkowa mieszkań	1 125 256
zasoby gminy (komunalne)	
mieszkania	640
izby	1 788
powierzchnia użytkowa mieszkań (m ²)	25 374
zasoby spółdzielni mieszkaniowych	
mieszkania	5 588
izby	19 531
powierzchnia użytkowa mieszkań (m ²)	279 423
zasoby zakładów pracy	
mieszkania	128
izby	401
powierzchnia użytkowa mieszkań (m ²)	6 448
zasoby osób fizycznych	
mieszkania	9 650
izby	40 614
powierzchnia użytkowa mieszkań (m ²)	800 965
zasoby pozostałych podmiotów	
mieszkania	140
izby	437
powierzchnia użytkowa mieszkań (m ²)	6 495

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS z 2007 r.

Budownictwo wielorodzinne zwarte występuje na terenie całego miasta. Nieruchomościami zarządzają następujące podmioty:

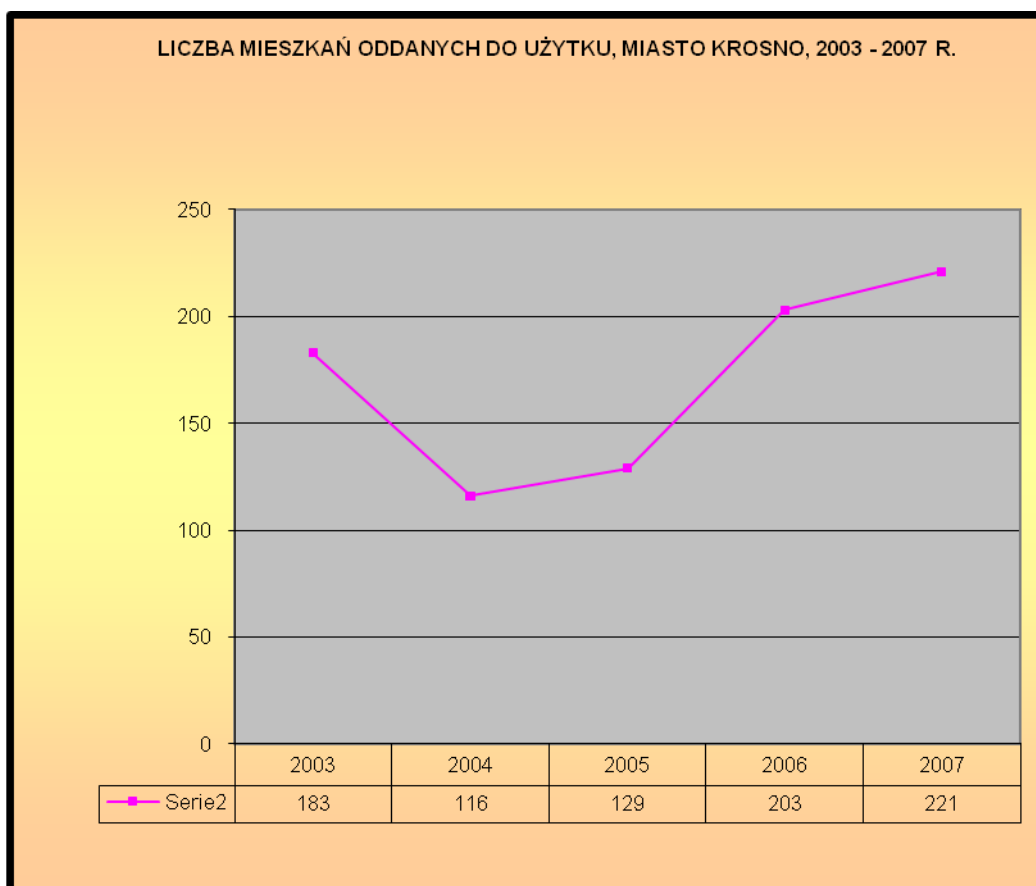
- Towarzystwo Budownictwa Społecznego – Przedsiębiorstwo Mieszkaniowe w Krośnie Sp. z o.o., ul. Wyzwolenia 4,
- Krośnieńska Spółdzielnia Mieszkaniowa, ul. Wojska Polskiego 41,
- Spółdzielnia Mieszkaniowa „Metalowiec”, ul. Żwirki i Wigury 2 A,
- Spółdzielnia Mieszkaniowa im. Ignacego Łukasiewicza, ul. Krakowska 21,
- Spółdzielnia Budowlano - Mieszkaniowa „Jedność”, ul. Walslebena 4a/10.

Na rynku krośnieńskim funkcjonuje kilka większych podmiotów branży budowlanej o różnej wielkości potencjału wykonawczego. Działają także firmy developerskie wykonujące budynki na sprzedaż oraz kilka agencji obrotu nieruchomościami.

Na przestrzeni ostatnich lat obserwuje się duży rozwój budownictwa jednorodzinnego, szczególnie w dzielnicach: Suchodół, Białobrzegi, Krościenko oraz na osiedlach Zawodzie i Turaszówka.

W ostatnich latach dynamicznie rozwija się rynek mieszkaniowy, co obrazuje wykres:

Rys. 1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Rzeszowie

Powiększanie gminnych zasobów mieszkaniowych oraz profesjonalne zarządzanie nimi leży w gestii Towarzystwa Budownictwa Społecznego – Przedsiębiorstwa Mieszkaniowego Sp. z o.o. w Krośnie.

Jest to podmiot wypełniający lukę wśród działających na lokalnym rynku instytucji tworzących własne zasoby mieszkaniowe, realizujący część zadań

gminy w pozyskiwaniu lokali mieszkalnych na wynajem, a w szczególności lokali zamiennych i dla rodzin młodych, które nie mają szans na zakup mieszkania na wolnym rynku. Wszystkie udziały w Spółce należą do Gminy Miasto Krosno.

Inwestycje zrealizowane przez Towarzystwo Budownictwa Społecznego w latach 2005- 2007 znacząco wpłynęły na poprawę sytuacji lokalnego rynku mieszkaniowego a obejmowały one następujące przedsięwzięcia:

- Program „Mieszkania Młodych Rodzin” – adaptacja budynku internatu szkolnego na lokale mieszkalne,
- Przebudowa budynku szpitalnego na cele mieszkaniowe,
- Budowa budynku wielorodzinnego przy ul. Żwirki i Wigury,
- Przebudowa budynku hotelowego przy ul. Okulickiego na budynek z lokalami socjalnymi, budowa mieszkań socjalnych przy ul. Popiełuszki.

W realizacji znajdują się kolejne inwestycje – budowa trzech budynków mieszkalnych przy ul. Żwirki i Wigury.

1.4. Infrastruktura techniczna

a) Sieci komunikacyjne

Infrastruktura drogowa

Krosno jest jednym z ośrodków wzrostu zlokalizowanym w pasie Głównego Europejskiego Korytarza Transportowego Nr III, wiodącego z Drezna przez Wrocław, Górny Śląsk, Kraków, Rzeszów, Lwów do Kijowa. Najbliższe połączenie (60 km) z drogą krajową Nr 4, będącą osią korytarza, wiedzie z Pilzna do Jasła drogą krajową nr 73, dalej do Krosna drogą krajową nr 28. W odległości 5 km od miasta przebiega droga krajowa nr 9, wiodąca z Radomia przez Ostrów Świętokrzyski, Rzeszów i przejście graniczne w Barwinku na Słowację i dalej na południe Europy.

Przez miasto przebiega droga krajowa nr 28, która stanowi powiązanie z innymi ważnymi ośrodkami miejskimi w Karpatach (Nowy Sącz, Gorlice, Jasło, Sanok,

Przemysł). Ulica Podkarpacka w ciągu drogi krajowej 28 pełni podwójną funkcję – ulicy miejskiej oraz prowadzącej ruch tranzytowy.

Przez Krosno przebiegają także dwie drogi wojewódzkie: nr 990 (Krosno – Twierdza) i nr 991 (Krosno – Lutcza).

Długość sieci drogowej w Krośnie wynosi 136,1 km, w tym:

- droga krajowa – 11,4 km
- drogi wojewódzkie – 5,8 km,
- drogi powiatowe - 39 km,
- drogi gminne – 79,9 km.

Ze względu na fakt, iż Krosno jest miastem na prawach powiatu, wszystkimi drogami publicznymi zlokalizowanymi na jego obszarze zarządza Prezydent Miasta.

Infrastruktura drogowa w mieście jest stale modernizowana i rozbudowywana. Największą inwestycją będącą w trakcie realizacji, jest przebudowa i rozbudowa obwodnicy w ciągu drogi krajowej nr 28 wraz z dobudową drugiej jezdni.

W fazie projektowania znajduje się system nowych obwodnic – południowej (droga klasy głównej) oraz północnej (droga klasy zbiorczej).

Poniższa tabela przedstawia wykaz poszczególnych dróg wraz z podaniem ich kategorii.

Tabela nr 8

Numer drogi	Klasa	Kategoria drogi	Ulica
119645R	Z	Gminna	Żwirki i Wigury
990	Z	Wojewódzka	Rzeszowska
28	GP	Krajowa	Bema
28	GP	Krajowa	Al..Jana Pawła II
28	GP	Krajowa	Podkarpacka
28	GP	Krajowa	Bieszczadzka
2450R	Z	Powiatowa	Niepodległości
991	Z	Wojewódzka	Korczyńska
991	Z	Wojewódzka	Lwowska I
1947R	Z	Powiatowa	Baczyńskiego
1973R	Z	Powiatowa	Bursaki
1962R	Z	Powiatowa	Białobrzeska
1973R	Z	Powiatowa	Chopina

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

1989R	Z	Powiatowa	Decowskiego Ks.
1976R	Z	Powiatowa	Grodzka
1990R	Z	Powiatowa	Grunwaldzka
2451R	Z	Powiatowa	Kolejowa
1980R	Z	Powiatowa	Konopnickiej
1979R	Z	Powiatowa	Krakowska
1986R	Z	Powiatowa	Legionów
2450R	Z	Powiatowa	Lwowska II
2451R	Z	Powiatowa	Mielczarskiego
1980R	Z	Powiatowa	Moniuszki
1982R	Z	Powiatowa	Okrzei
119579R	Z	Gminna	Piłsudskiego
1983R	Z	Powiatowa	Podwale
1977R	Z	Powiatowa	Popieluszki Ks.
1978R	Z	Powiatowa	Pużaka
1990R	Z	Powiatowa	Reymonta
1974R	Z	Powiatowa	Sikorskiego
2453R	Z	Powiatowa	Staszica
1976R	Z	Powiatowa	Suchodolska
1983R	Z	Powiatowa	Tkacka
2452R	Z	Powiatowa	Tysiąclecia
1987R	Z	Powiatowa	Wieniawskiego
1974R	Z	Powiatowa	Wojska Polskiego
1948R	Z	Powiatowa	Wyspiańskiego
1976R	Z	Powiatowa	Wyszyńskiego
1896R	Z	Powiatowa	Zręcińska
1988R	Z	Powiatowa	Żółkiewskiego
119617R	Z	Gminna	Asnyka
119611R	Z	Gminna	Armii Krajowej
119591R	Z	Gminna	Balkonowa
119519R	Z	Gminna	Batalionów Chłopskich
119562R	Z	Gminna	Bergmana
119556R	Z	Gminna	Bieszczada
119573R	Z	Gminna	Blich
119610R	Z	Gminna	Bohaterów Westerplatte
119633R	Z	Gminna	Lniarska
119555R	Z	Gminna	Cicha
119547R	Z	Gminna	Cmentarna
119584R	Z	Gminna	Czajkowskiego
119593R	Z	Gminna	Kisielewskiego
119609R	Z	Gminna	Piastowska
119624R	Z	Gminna	Debrza
119622R	Z	Gminna	Dębowa
119511R	Z	Gminna	Długa

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

119620R	Z	Gminna	Dmochowskiego
119523R	L	Gminna	Drzymały
119587R	Z	Gminna	Jagiellońska
119582R	Z	Gminna	Forteczna
119575R	Z	Gminna	Franciszkańska
119518R	Z	Gminna	Rayskiego
119615R	Z	Gminna	Gałczyńskiego
119615R	Z	Gminna	Gałczyńskiego
119615R	Z	Gminna	Gałczyńskiego
119615R	Z	Gminna	Gałczyńskiego
119554R	Z	Gminna	Goszczyńskiego
119558R	Z	Gminna	Graniczna
119596R	Z	Gminna	Guzikówka
119510R	Z	Gminna	Chrobrego Bolesława
119531R	Z	Gminna	Hutnicza
119600R	Z	Gminna	Ikara
119507R	Z	Gminna	Jasna
119538R	Z	Gminna	Jeleniówka
119552R	Z	Gminna	Karłowicza
119577R	Z	Gminna	Kazimierza Wielkiego
119557R	Z	Gminna	Kilińskiego
119550R	Z	Gminna	Kletówki
119509R	Z	Gminna	Klonowa
119508R	Z	Gminna	Kochanowskiego
119503R	Z	Gminna	Konarskiego
119616R	Z	Gminna	Kopalniana
119524R	Z	Gminna	Kopernika
119548R	Z	Gminna	Kościuszki
119539R	Z	Gminna	Magurów
119570R	Z	Gminna	Kręta
119513R	Z	Gminna	Kryształowa
119522R	Z	Gminna	Krótką
119517R	Z	Gminna	Kruczkowskiego
119605R	Z	Gminna	Krzywa
119560R	Z	Gminna	Kwiatowa
119595R	Z	Gminna	Langiewicza
119607R	Z	Gminna	Lenarta
119594R	Z	Gminna	Lelewela
119563R	Z	Gminna	Lenika
119501R	Z	Gminna	Leśna
119546R	Z	Gminna	Lewakowskiego
119592R	Z	Gminna	Batorego Stefana
119599R	Z	Powiatowa	Lotników
119618R	Z	Gminna	Lunaria
119619R	Z	Gminna	Łakowa
119549R	Z	Gminna	Łukasiewicza

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

119516R	Z	Gminna	Maczka Gen.
119597R	Z	Gminna	Mała
119525R	Z	Gminna	Szuby M.
119559R	Z	Gminna	Mazurkiewiczów
119607R	Z	Gminna	Mickiewicza
119535R	Z	Gminna	Mostowa
119626R	Z	Gminna	Nad Badoniem
119572R	Z	Gminna	Nadbrzeżna
119587R	Z	Gminna	Nad Lubatówką
119538R	Z	Gminna	Naftowa
119504R	Z	Gminna	Odrzykońska
119553R	Z	Gminna	Ogrodowa
119532R	Z	Gminna	Okulickiego Gen.
119587R	Z	Gminna	Olejarska
119528R	Z	Gminna	Oplotki
119581R	Z	Gminna	Ordynacka
119533R	Z	Gminna	Orzeszkowej
119574R	Z	Gminna	Pawła z Krosna
119602R	Z	Gminna	Parkowa
119572R	Z	Gminna	Pieszka
119621R	Z	Gminna	Pigonia
119540R	Z	Gminna	Pika M.
119590R	Z	Gminna	Plater E.
119636R	Z	Gminna	Paderewskiego
119515R	Z	Gminna	Platynowa
119589R	Z	Gminna	Pochyła
119510R	Z	Gminna	Polna W.
114957R	Z	Gminna	Polna
119577R	Z	Gminna	Portiusa
119606R	Z	Gminna	Powstańców Śląskich
119606R	Z	Gminna	Powstańców Warszawskich
119624R	Z	Gminna	Prusa B.
119558R	Z	Gminna	Przędki
119506R	Z	Gminna	Reja M.
119537R	Z	Gminna	Mięsowicza M.
119576R	Z	Gminna	Rynek
119646R	Z	Gminna	Szpetnara Ks.
119530R	Z	Gminna	Sąsiedzka
119588R	Z	Gminna	Krukierka
119580R	Z	Gminna	Sienkiewicza
119586R	Z	Gminna	Skargi Piotra
119521R	Z	Gminna	Skłodowskiej
119526R	Z	Gminna	Skrajna
119538R	Z	Gminna	Ściegiennego P.
119613R	Z	Gminna	Ślącza

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

119601R	Z	Gminna	Słoneczna
119585R	Z	Gminna	Kapucyńska
119575R	Z	Gminna	Słowackiego
119571R	Z	Gminna	Spacerowa
119569R	Z	Gminna	Spokojna
119505R	Z	Gminna	Sportowa
119583R	Z	Gminna	Spółdzielcza
119614R	Z	Gminna	Stapińskiego
119608R	Z	Gminna	Szarych Szeregów
119577R	Z	Gminna	Szczepanika
119512R	Z	Gminna	Szklarska
119564R	Z	Gminna	Św. Wojciecha
119567R	Z	Gminna	Tebicha
119647R	Z	Gminna	Traugutta
119604R	Z	Gminna	Walslebena
119623R	Z	Gminna	Wiejska
119619R	Z	Gminna	Wiklinowa
119566R	Z	Gminna	Willowa
119584R	Z	Gminna	Wisłocza
119613R	Z	Gminna	Wisze
119545R	Z	Gminna	Wolności
119565R	Z	Gminna	Prochownia
119565R	Z	Gminna	Prochownia
119595R	Z	Gminna	Witosa
119543R	Z	Gminna	Wyzwolenia
119559R	Z	Gminna	Zagórze
119526R	Z	Gminna	Zaścianek
119561R	Z	Gminna	Zielona
119578R	Z	Gminna	Zjazdowa
119544R	Z	Gminna	Czuchry
119613R	Z	Gminna	Żeromskiego
119620R	Z	Gminna	Żniwna
119534R	Z	Gminna	Żwirowa
119520R	Z	Gminna	Jesionowa
119627R	Z	Gminna	Betleja
119628R	Z	Gminna	Człowiekowskiego
119629R	Z	Gminna	Fredry
119632R	Z	Gminna	Kochanka
119634R	Z	Gminna	Malinowa Góra
119635R	Z	Gminna	Oficerska
119638R	Z	Gminna	Plac Konstytucji 3 Maja
119639R	Z	Gminna	Plac Monte Casino
119640R	Z	Gminna	Podchorążych
119612R	Z	Gminna	Różana
119642R	Z	Gminna	Sarny

119643R	Z	Gminna	Składowa
119644R	Z	Gminna	Wróblewskiego

Źródło: Wydział Drogownictwa, Urząd Miasta Krosna

Infrastruktura kolejowa

Przez Krosno przebiega linia kolejowa nr 108 Jasło –Zagórz. W mieście znajduje się jedna stacja kolejowa oraz trzy przystanki osobowe (Krosno – Miasto, Krosno – Polanka, Krosno – Turaszówka). Linia kolejowa biegnąca z Jasła do Zagórz jest niezelektryfikowana. Obsługę połączeń pasażerskich realizuje PKP – Przewozy Regionalne, która jest dofinansowywana ze środków wojewódzkich.

Krosno nie jest dobrze obsługiwane przez istniejące połączenia kolejowe. Do stolicy Podkarpacia pociąg jeździ przez Jasło. Tu pasażerów przed kontynuacją podróży czeka postój operacyjny na stacji. Spory odcinek pociąg pokonuje trasą równoległą do tej, którą jechał wcześniej. Dwa razy szybciej dotrzeć do Rzeszowa można autobusem, busem czy samochodem. Na zlecenie miasta została przygotowana koncepcja budowy łącznicy kolejowej pomiędzy przystankiem Krosno – Turaszówka (na linii kolejowej nr 108 Stróże-Zagórz) a stacją Przybówka (na linii nr 106 Rzeszów - Jasło). Byłby to skrót kolejowy umożliwiający ominięcie Jasła, którego realizacja pozwoliłaby na znaczne skrócenie podróży. Władze miasta prowadzą działania mające na celu wdrożenie tego projektu.

Lotnisko

W Krośnie znajduje się lotnisko sportowe o nawierzchni trawiastej. W najbliższym czasie rozpocznie się jego modernizacja, polegająca w głównej mierze na budowie utwardzonej drogi startowej.

b) Energetyka, gazownictwo i ciepłownictwo

Krosno dysponuje bardzo dobrze rozwiniętymi sieciami elektroenergetyczną, gazową i ciepłowniczą. Poniżej przedstawiono podstawowe dane statystyczne charakteryzujące infrastrukturę z zakresu energetyki, gazownictwa oraz ciepłownictwa.

Tabela nr 9

Dane statystyczne charakteryzujące energetykę, ciepłownictwo i gazownictwo w Krośnie za 2007 rok		
	Jednostka	Wartość
Ciepłownictwo		
Długość sieci ciepłej przesyłowej	km	19,3
Kotłownie ogółem	szt.	39
Długość sieci ciepłej połączeń do budynków i innych obiektów	km	21,9
Energia elektryczna		
odbiorcy energii elektrycznych na niskim napięciu	szt.	17533
zużycie energii elektrycznej na niskim napięciu		27087
Gazownictwo		
długość czynnej sieci ogółem	m	223198
długość czynnej sieci przesyłowej	m	11928
długość czynnej sieci rozdzielczej	m	211270
czynne przyłączenia do budynków	szt.	7145
odbiorcy gazu	gosp. dom.	18209
ludność korzystająca z sieci gazowej	os.	46516

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Ciepłownictwo

Duża część zabudowy wielorodzinnej na terenie Krosna jest zasilana przez centralny system ciepłowniczy. Energię na potrzeby centralnego ogrzewania i centralnej ciepłej wody dostarcza Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Krośnie Sp. z o.o. – Zakład Energetyki Ciepłej. Zakład produkuje ciepło w oparciu o nowoczesne technologie, wykorzystujące węgiel kamienny.

Elektroenergetyka

Na terenie Krosna znajdują się trzy Główne Punkty Zasilania Energetycznego. Poziom rozwoju infrastruktury w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną można określić jako dobry. Zlokalizowane tutaj obiekty i sieć elektroenergetyczna mają znaczenie ponadregionalne.

Gazownictwo

Przez miasto przebiegają gazociągi niskiego i średniego oraz wysokiego ciśnienia. Gazyfikacja miasta wynosi ponad 98%.

c) Infrastruktura komunalna i gospodarka odpadami

Do miasta należą trzy ujęcia wody z dużą rezerwą zaspokajające obecne potrzeby. Obecnie zużycie wody w mieście sięga 50 % możliwości produkcyjnych. W Krośnie znajdują się nowoczesny Zakład Unieszkodliwiania Odpadów oraz Oczyszczalnia Ścieków. Niecka składowiska odpadów ma pojemność 700 000 m³ i umożliwia odbiór 7 000 ton odpadów rocznie. Zamontowane w Zakładzie Unieszkodliwiania Odpadów instalacje do segregacji i odzysku odpadów należą do najnowszej generacji. Możliwości produkcyjne pozwalają na prawidłową gospodarkę odpadami komunalnymi pochodzącymi nie tylko z terenu Krosna, ale także z innych gmin.

W 2007 roku długość czynnej sieci kanalizacyjnej wyniosła 104,9 km, objętość odprowadzonych ścieków w dam³ wyniosła 2467,4, natomiast liczba ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej wyniosła 41023.

1.5. Identyfikacja problemów

Analiza stanu zagospodarowania przestrzennego miasta Krosno wskazuje na szereg problemów wynikających z niedostatecznego poziomu niektórych elementów infrastruktury. Są to następujące obszary tematyczne :

W zakresie sieci drogowej:

- brak obwodnicy omijającej miasto (dla ruchu tranzytowego),
- niedorozwój sieci ulic obsługujących ruch międzyosiedlowy,
- deficyt miejsc parkingowych w centrum miasta,
- brak rozwiniętej sieci ścieżek rowerowych.

W zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych i spływów opadowych:

- konieczność kontynuowania prac przy rozbudowie i modernizacji oczyszczalni ścieków,
- konieczność zrealizowania projektu utylizacji osadów ściekowych,
- konieczność renowacji części kolektorów i ograniczenie dopływu do kanalizacji sanitarnej wód drenażowych,
- konieczność budowy przy wylotach głównych kolektorów burzowych urządzeń (tzw. komór PFZ) do oczyszczania pierwszego, najsilniej zanieczyszczonego spływu wód opadowych.

W zakresie sieci elektroenergetycznej:

- konieczność rozbudowy sieci rozdzielczej średniego napięcia, budowy stacji transformatorowo-rozdzielczych średniego na niskie napięcie, rozbudowy sieci rozdzielczej niskiego napięcia – aby zaspokoić pojawiające się zapotrzebowanie na energię elektryczną,
- konieczność modernizacji – w celu zwiększenia niezawodności dostaw i jakości dostarczanej energii, obecnie jest ponad 20% linii kablowych średniego napięcia na terenie miasta, mających zbyt małe przekroje w stosunku do występujących obciążeń,
- konieczność budowy kolejnych elementów sieci rozdzielczej średniego napięcia, zwiększających pewność zasilania (pętli i pierścieni sieciowych),
- konieczność dalszej eliminacji napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego i niskiego napięcia – przede wszystkim z obszarów zainwestowania miejskiego,

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

- konieczność wykonania odcinków linii elektroenergetycznych na obszarach zainwestowania miejskiego w wersji kablowej, a stacji transformatorowo – rozdzielczych w wersji wewnętrznej,
- konieczność planowania i organizacji oświetlenia miejsc publicznych, ulic, placów i dróg – będących we władaniu gminy – w ramach zadań własnych gminy przy wykorzystaniu energooszczędnych źródeł światła.

W zakresie sieci ciepłowniczej:

- konieczność zapewnienia dostaw ciepła, w miarę pojawiających się potrzeb do strefy potencjalnego rozwoju zabudowy mieszkaniowej – usytuowanej na południe od ciepłowni komunalnej „Łężańska”,
- konieczność zapewnienia dostaw ciepła w miarę artykułowanych potrzeb do strefy potencjalnego rozwoju aktywności gospodarczej, zlokalizowanej wzdłuż ul. Tysiąclecia, naprzeciwko Huty Szkła.
- konieczność zmniejszenia poziomu zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery przez ciepłownie i lokalne kotłownie na terenie miasta,
- konieczność likwidacji nieefektywnych lokalnych kotłowni z kotłami węglowymi,
- wykorzystanie gazu ziemnego jako nośnika energii,
- stosowanie w ciepłowniach z kotłami węglowymi wysokokalorycznego węgla o zmniejszonej zawartości siarki,
- stosowanie wysokowydajnych urządzeń oczyszczających spaliny
- wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.

W zakresie sieci gazowej

- przeznaczenie w planach miejscowych rezerw terenu na trasach przebiegu gazociągu wysokoprężnego,
- zapewnienie zwiększonych dostaw gazu na obszarach potencjalnego rozwoju zabudowy mieszkaniowej i stref rozwoju aktywności gospodarczej.

2. Gospodarka

Krosno jest silnym ośrodkiem przemysłu, handlu i usług na Podkarpaciu. Bardzo dobrze rozwinął się sektor małych i średnich przedsiębiorstw. W mieście aktywnie działają instytucje otoczenia biznesu. Organizują one m.in. imprezy targowe, zajmują się promocją firm z regionu, prowadzą bank informacji gospodarczych oraz działalność szkoleniową i konsultingową. W Krośnie funkcjonuje podstrefa Specjalnej Strefy Ekonomicznej Krakowski Park Technologiczny. Powierzchnia podstrefy to łącznie 5,75 ha gruntów. Zezwolenie na prowadzenie działalności w kompleksach objętych strefą posiadają firmy KHS „KROSNO” S.A. oraz Cellfast S.A.

Współczesne podejście do zasobów gospodarki lokalnej jako siły napędowej jakości życia w regionie obejmuje nie tylko sektory tradycyjnej gospodarki ale także sferę usług, w tym turystykę oraz wszystkie te obszary życia, które opierając się na wiedzy mogą przyczyniać się do rozwoju lokalnego i podnoszenia konkurencyjności danego regionu. Na terenie miasta Krosna koncentrują się usługi niemal we wszystkich najpotrzebniejszych branżach lecz zakres zapotrzebowań w tym względzie jest wciąż na tyle duży, że z powodzeniem powstają i funkcjonują nowe zakłady i warsztaty usługowe.

2.1 Liczba podmiotów gospodarczych

Krosno jest miastem aktywnych i przedsiębiorczych mieszkańców. Działa tutaj ponad 5 tys. podmiotów gospodarczych, z których 97% to firmy prywatne.

Pod względem liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców Krosno zajmuje drugie miejsce – za Rzeszowem – wśród miast na prawach powiatu w województwie podkarpackim.

Tabela nr 10 Liczba podmiotów gospodarczych w miastach na prawach powiatu w 2007 r.

Miasto na prawach powiatu	Liczba podmiotów gospodarczych [szt.]	Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców [szt.]
Krosno	5 174	109
Przemyśl	6 287	94
Rzeszów	18 903	113,6
Tarnobrzeg	5 260	105,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Dla dynamiki podmiotów gospodarczych w Krośnie w ostatnich latach charakterystyczny jest trend wzrostowy.

Tabela nr 11 Dynamika podmiotów gospodarczych w Krośnie

Rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Liczba podmiotów gospodarczych	5 039	5 105	5 073	5 097	5 134	5 174
Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	103	105	104	105	107	109

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Poniższa tabela przedstawia strukturę podmiotów gospodarczych ze względu na formę prowadzenia działalności. Obserwowany jest stopniowy wzrost liczby spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego, co może świadczyć o dobrych warunkach do inwestowania w Krośnie.

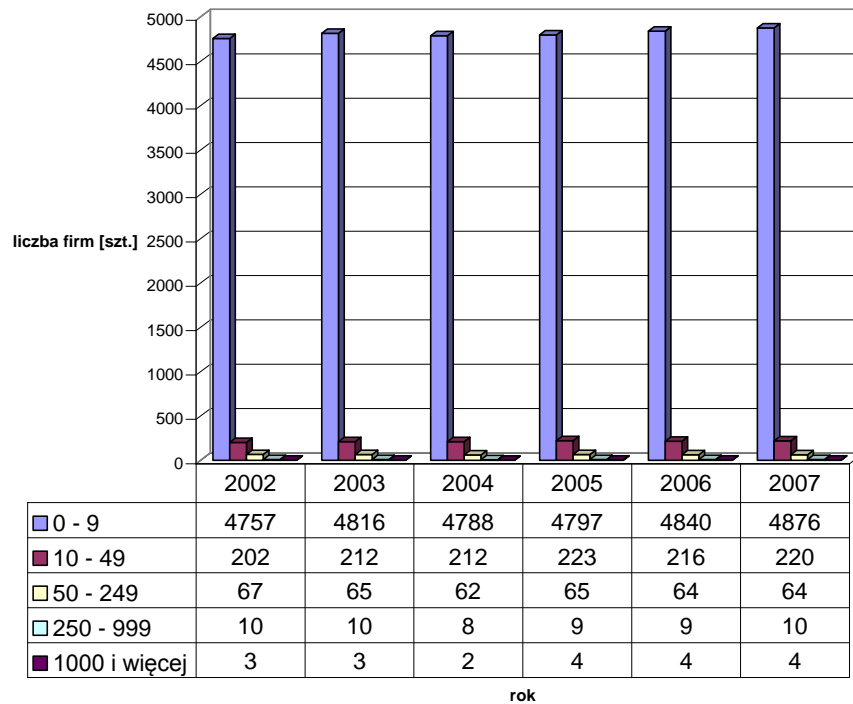
Tabela nr 12 Podmioty gospodarcze w Krośnie według formy prowadzenia działalności

Rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Spółki handlowe ogółem	266	287	293	313	333	330
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	26	30	33	37	44	46
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	3 846	3 858	3 798	3 769	3 775	3 776

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Pod względem wielkości zatrudnienia zdecydowanie przeważają mikro i małe przedsiębiorstwa – to cecha charakterystyczna dla większości ośrodków gospodarczych w kraju. Warto zwrócić uwagę na relatywnie dużą liczbę firm średnich i dużych.

Wykres nr 1 Podmioty gospodarcze w Krośnie według liczby zatrudnionych

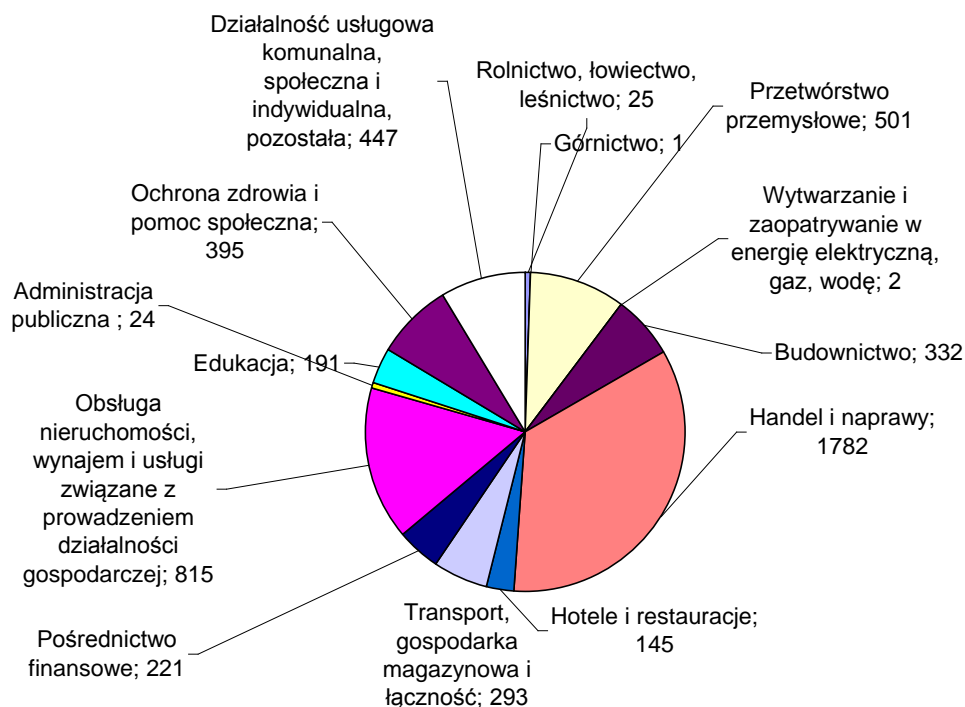

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

2.2. Podstawowe branże gospodarki

W Krośnie dominują firmy z sektora handlu i usług. Funkcjonuje także duża liczba zakładów przemysłowych.

Wykres nr 2 Liczba podmiotów gospodarki narodowej w Krośnie w 2007 r. według sektorów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Krosno jako ośrodek przemysłu charakteryzuje się zróżnicowaniem pod względem branż.

Przemysł szklarski

Krosno stanowi największy krajowy ośrodek przemysłu szklarskiego. W odróżnieniu od pozostałych krajowych ośrodków szklarskich, zlokalizowanych w pobliżu miejsca występowania złóż surowca, przemysł szklarski jako przemysł energochłonny rozwinął się w oparciu o miejscowe złoża gazu ziemnego i związany jest z wieloletnią tradycją produkcji i zdobienia szkła w tym regionie. W Krośnie działa kilkanaście firm produkujących szkło gospodarcze, dekoracyjne i artystyczne, wytapiane mechanicznie oraz ręcznie. Funkcjonują także liczne firmy wyspecjalizowane w zdobnictwie wyrobów szklanych. Główni przedstawiciele branży to Krośnieńskie Huty Szkła KROSNO S.A., Huta Szkła Deco – Glass Sp. z o.o., Huta Szkła Józefina, Makora Huta Pięknego Szkła Sp.

Z o.o., Villa Glass Studio Sp. z o.o., Mika Glass s.c., Zakład Usługowo – Wytwórczy Decor.

Obecnie przemysł szklarski znajduje się w trudnej sytuacji, związanej z kryzysem gospodarczym. W kilku firmach trwają procesy przekształceń, które mają doprowadzić do osiągnięcia rentowności i utrzymania jak najwyższego poziomu zatrudnienia.

Przemysł lotniczy

Krosno to ważny ośrodek „Doliny Lotniczej”. Dynamicznie rozwija się tutaj produkcja lotnicza i okołolotnicza. Atutem miasta jest obecność wykwalifikowanej kadry pracowników oraz lokalne lotnisko. Jego rozbudowa ma na celu m.in. stworzenie jak najlepszych warunków dla rozwoju firm sektora lotniczego.

Przedstawiciele branży:

- Goodrich Krosno Sp. z o.o. – producent elementów podwozi lotniczych,
- FK Pro-Tech Sp. z o.o. – producent samolotów ultralekkich,
- Lotnicze Zakłady Produkcyjno – Naprawcze „Aero – Kros” Sp. z o.o. – producent samolotów ultralekkich i śmigłowców,
- PPHU „Ekolot” – producent samolotów ultralekkich,
- FHU Wietpol – producent podzespołów lotniczych,
- Peszke s.c. – producent śmigieł i samolotów ultralekkich.

Przemysł motoryzacyjny

W Krośnie działa jedna z fabryk amerykańskiego koncernu Delphi. Delphi Poland S.A. Oddział w Krośnie to producent amortyzatorów i modułów zawieszania do samochodów osobowych. Poddostawcą części dla Delphi jest rodzima firma FA Krosno S.A.

Obecnie branża przeżywa kryzys.

Przemysł naftowy

W Krośnie i w okolicy od ponad 150 lat są eksploatowane złoża ropy naftowej i gazu ziemnego. W Bóbrce niedaleko Krosna w 1854 roku powstała pierwsza w świecie kopalnia ropy naftowej. Do tej pory górnictwo ropy naftowej i gazu

ziemnego stanowi jedną z głównych gałęzi gospodarki na Podkarpaciu. Przedstawiciele branży to Budownictwo Naftowe „Naftomontaż” Sp. z o.o. oraz Zakład Urządzeń Naftowych NAFTOMET Sp. z o.o.

Przemysł meblarski

Krosno jest także znaczącym ośrodkiem meblarstwa, głównie dzięki firmie Nowy Styl Sp. z o.o., specjalizującej się w produkcji krzeseł i mebli biurowych.

Inni producenci tej branży to Krośnieńskie Fabryki Mebli „Krofam” Sp. z o.o., Zakład Meblowy „Wist” oraz „Billkros”.

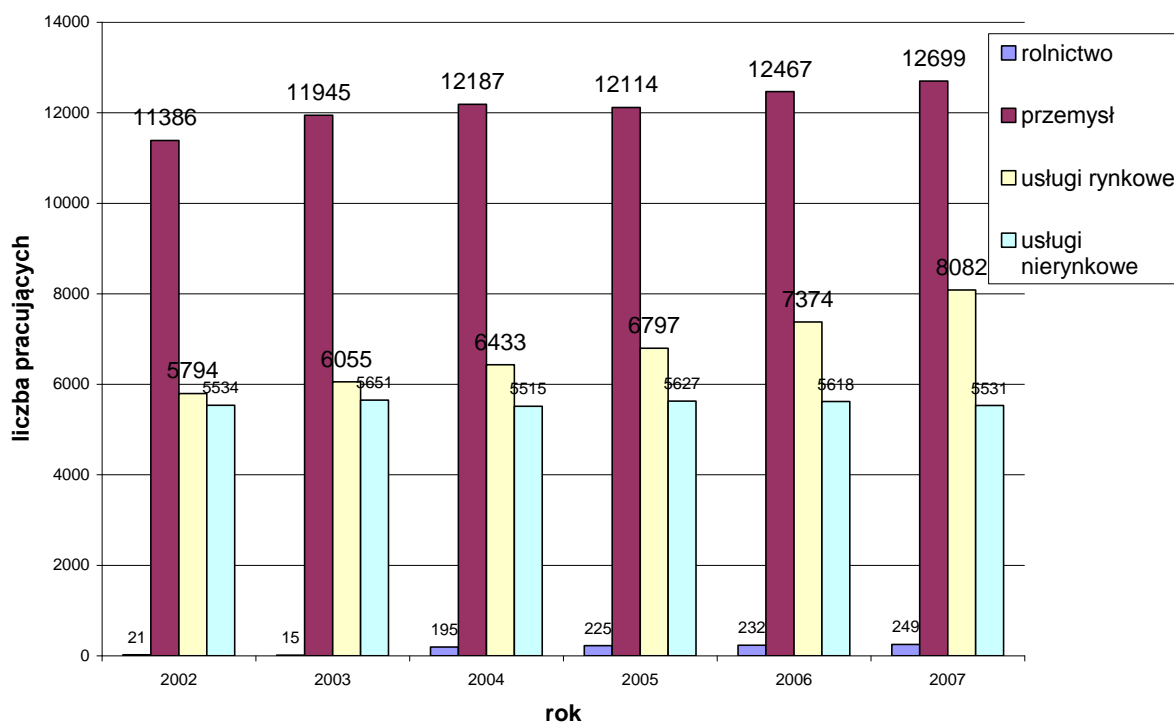
Inne branże

W mieście działają także firmy innych branż, m.in. przetwórstwa tworzyw sztucznych (Cellfast S.A.), produkcji cystern (WSK „PZL – Krosno” S.A.), budownictwa (Krośnieńskie Przedsiębiorstwo Budowlane S.A., Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjnych i Drogowych w Krośnie S.A., Rejon Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o.

2.3. Zatrudnienie i główni pracodawcy

Znacząca większość pracujących w Krośnie jest zatrudniona w przemyśle.

Wykres nr 3 Pracujący w Krośnie w latach 2002-2007 według sektorów.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Powyższy wykres przedstawia trendy dotyczące zatrudnienia w poszczególnych sektorach gospodarki w latach 2002-2007. Zaobserwować można korzystne zjawiska systematycznego wzrostu zatrudnienia w przemyśle oraz wysoki wzrost zatrudnienia w usługach rynkowych.

Wyraźny wzrost wskaźnika pracujących w rolnictwie w 2004 r. wynika ze zmiany metodologii opracowywania danych przez GUS.

Pomimo braku oficjalnych danych statystycznych, z dużym prawdopodobieństwem można szacować, że trend wzrostowy dla zatrudnienia w przemyśle został przerwany w 2008 r.

W 2008 r. oraz w I połowie 2009 r. nastąpiła znaczna redukcja zatrudnienia u największych pracodawców branży szklarskiej i motoryzacyjnej.

Pomimo tego nadal największymi pracodawcami wśród podmiotów gospodarczych sektora przemysłu są: Krośnieńskie Huty Szkła „KROSNO” S.A. – w upadłości oraz Delphi Poland S.A. Oddział Krosno.

Dużą część pracujących w przemyśle zatrudniają firmy wymienione w punkcie 2.2.

Ze względu na:

- obserwowany rozwój oraz „odporność” na ogólnoswiatowy kryzys krośnieńskich firm branży lotniczej,
- działania władz miasta, których celem jest stworzenie jak najlepszych warunków dla rozwoju innowacyjnych firm, a w szczególności firm branży lotniczej i faworyzowany (budowa infrastruktury lotniska, udostępnienie strefy inwestycyjnej w bezpośrednim jego sąsiedztwie, rozszerzenie oferty edukacyjnej o kształcenie lotnicze), można prognozować wzrost zatrudnienia w przemyśle lotniczym w najbliższych latach.

2.4. Problemy kierunkowe w zakresie gospodarki

Za zasadnicze problemy kierunkowe w rozwoju gospodarczym miasta Krosna uznać można następujące zjawiska o naturze społeczno-ekonomicznej:

- zmniejszanie się liczby ludności w wieku produkcyjnym – bazy wytwórczej i podatkowej,
- odpływ wykształconej młodzieży do większych ośrodków gospodarczych,
- kryzys ekonomiczny, szczególnie dotkliwy dla dwóch z głównych branż przemysłu w Krośnie – szklarskiej i motoryzacyjnej,
- utrudnienia w realizacji projektów rozbudowy lotniska oraz uzbrojenia terenów pod inwestycje,
- niedostateczny rozwój branży turystycznej,
- duża powierzchnia gruntów rolnych w granicach miasta,
- duże rozdrobnienie własności gruntów.

3. Sfera społeczna

3.1 Struktura demograficzna i społeczna

O pozycji i potencjale miasta decyduje w znacznym stopniu czynnik ludzki i jego kondycja. To właśnie mieszkańcy – członkowie lokalnej społeczności tworzą podstawy do jego rozwoju, przy wykorzystaniu wszelkich dostępnych zasobów naturalnych i technicznych.

Z tego też względu konieczne jest prześledzenie platformy rozwojowej miasta Krosna, właśnie pod kątem zasobów ludzkich i szerzej społeczno-ekonomicznych. Miasto Krosno według danych na rok 2007 zamieszkuje 47479 mieszkańców, co stanowi 2,3% ogółu populacji całego województwa podkarpackiego. W liczbie tej przeważa ilość kobiet – 25006 mieszkanki, co daje średnią relację 111 kobiet na 100 mężczyzn. Średnia gęstość zaludnienia wynosi 1104 osoby na km² i obok Tarnobrzega jest najmniejsza wśród miast na prawach powiatu w regionie.

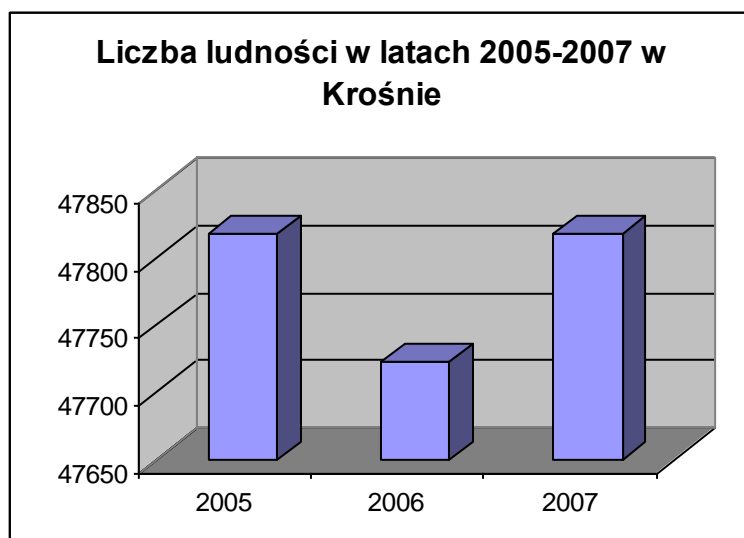
Tabela 13 Dane demograficzne, miasta regionu (tys.), 2007 r.

	Ludność ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Ludność na 1 km²	Kobiety na 100 mężczyzn
Krosno	47479	22473	25006	1104	111
Przemyśl	66867	31325	35542	1519	112
Rzeszów	166454	78652	87802	2161	112
Tarnobrzeg	49771	23837	25934	585	92
Województwo podkarpackie	2097338	1025110	1072228	118	96

Źródło: dane Urzędu Statystycznego w Rzeszowie

Krosno jest najmniejszym miastem na prawach powiatu w województwie podkarpackim, jego średnia gęstość zaludnienia nie jest jednak najmniejsza i nie odbiega od średniej innych miast.

Wykres nr 4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Rzeszowie

Spadek liczby ludności był szczególnie widoczny w 2006 roku, wiąże się to niewątpliwie ze zmianami strukturalnymi, odpływem ludzi zwłaszcza z powodu bezrobocia.

Tabela 14 Ilość mężczyzn i kobiet, miasto Krosno, lata 2000-2007

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Mężczyźni	23470	23305	22917	22814	22756	22640	22606	22473
kobiety	25420	25486	25332	25211	25304	25177	25117	25006

Źródło: dane Urzędu Statystycznego w Rzeszowie

Przyrost naturalny w liczbach bezwzględnych w roku 2003 wynosił 25 osób (0,5%), przy średniej dla całego województwa podkarpackiego 2596 (1,2%).

Tabela 15 Ruch naturalny ludności miasta i regionu 2007 r.

	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
Krosno	343	433	390	43
Przemysł	416	614	673	-59
Rzeszów	1 047	1 555	1146	409
Tarnobrzeg	327	416	346	70
Województwo podkarpackie	13 766	20 967	17910	3057

Źródło: dane Urzędu Statystycznego w Rzeszowie

Tabela 16 Ruch naturalny ludności , miasta regionu (‰), 2008 r.

	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
Krosno	7,2	9,1	8,2	0,5
Przemyśl	6,2	9,1	10,0	-0,9
Rzeszów	6,3	9,3	6,9	2,6
Tarnobrzeg	6,6	8,3	7,0	1,4
Województwo podkarpackie	6,6	10,0	8,5	1,6

Źródło: dane Urzędu Statystycznego w Rzeszowie

W roku 2003 do miasta Krosna napłynęło ogółem 516 osób, z tego 31 z zagranicy. W tym samym okresie odpłynęły 873 osoby, w tym 48 za granicę. Saldo wyniosło zatem minus 357. W przeliczeniu na 1000 ludności (‰) saldo to wynosiło minus 7,5‰. Podkreślić zatem trzeba stosunkowo dużą ilość osób opuszczających miasto.

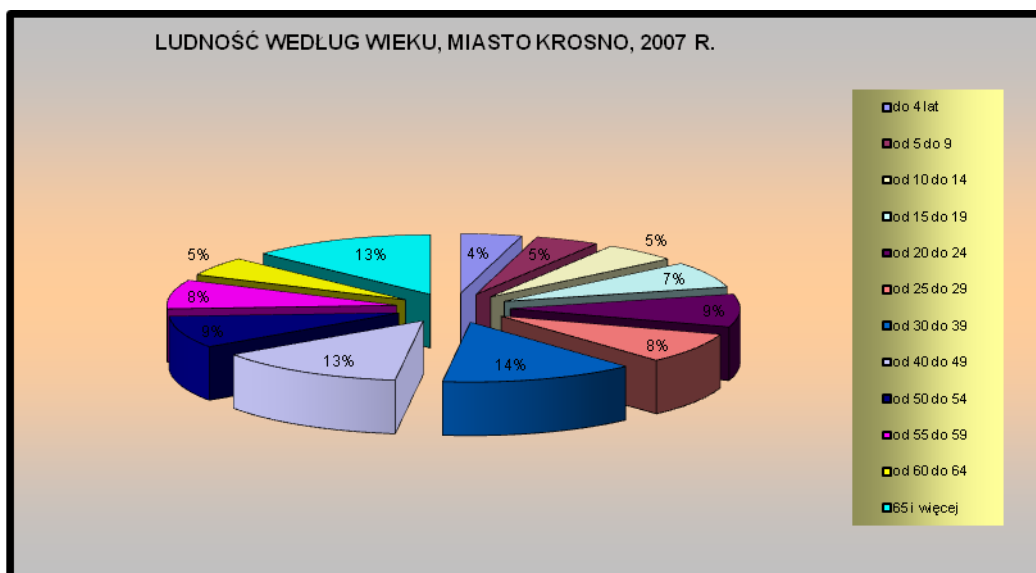
Kolejnym ważnym wskaźnikiem sytuacji demograficznej, a szerzej społecznej miast jest relacja ilości osób w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym. Relacje te dla miasta Krosna w roku 2008 przedstawiają się następująco:

- liczba osób w wieku przedprodukcyjnym (w wieku do 17 lat) – 8561,
- liczba osób w wieku produkcyjnym (kobiety 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lata) – 31419,
- liczba osób w wieku poprodukcyjnym (kobiety w wieku powyżej 60 lat, mężczyźni powyżej 65 lat) – 7499,
- ludność w wieku nieprodukcyjnym na 1000 osób w wieku produkcyjnym – 511.

Dynamika zmian relacji grup ludności produkcyjnej i nieprodukcyjnej wskazuje na typowy dla rejonów peryferyjnych wzrost liczby osób w wieku produkcyjnym przy dość aktywnym spadku ilości osób w wieku przedprodukcyjnym tzn. młodych i równie silnym wzroście osób w wieku poprodukcyjnym tzn. już nie zdolnych do pracy. Potwierdza to ogólną tendencję starzenia się społeczeństwa i małego przyrostu naturalnego.

Potwierdzenia tych prawidłowości można szukać także w analizie struktury wiekowej populacji miasta Krosna.

Wykres 5

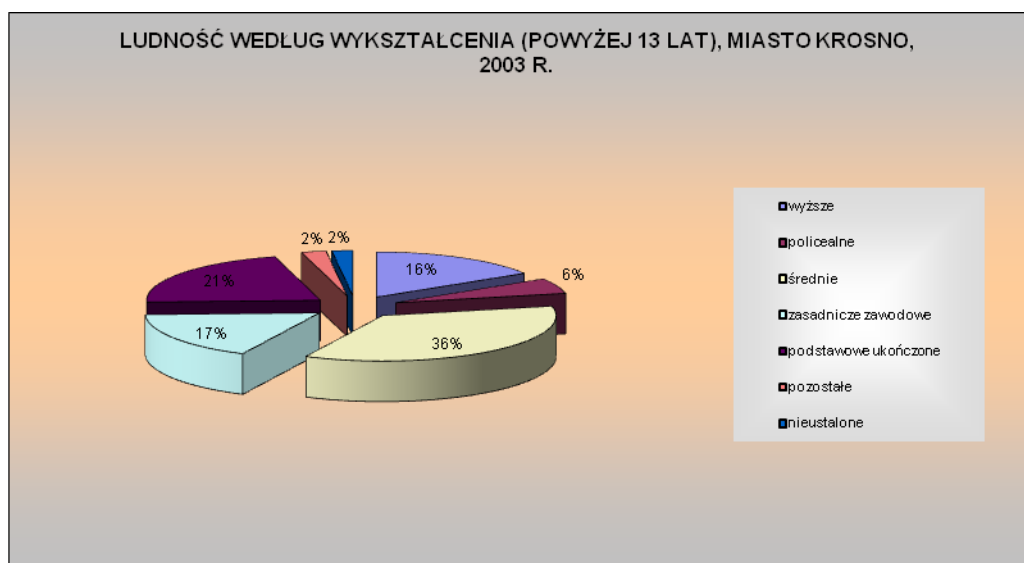

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Rzeszowie

W strukturze wieku dominuje grupa 40-latków, a także 50-latków i 30-latków i osób powyżej 65 roku życia. Potwierdza się zatem mały udział liczby osób najmłodszych, czyli w wieku przedprodukcyjnym.

Dokonując analizy poziomu wykształcenia należy stwierdzić, iż wśród mieszkańców miasta Krosna dominuje wykształcenie średnie, w tym ogólnokształcące oraz podstawowe ukończone. Osób z wykształceniem wyższym jest 16%, wskaźnik ten będzie zapewne systematycznie rósł.

Wykres 6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Rzeszowie

Całościowe rozwiązywanie problemów rynku pracy wymaga kompleksowego działania i współdziałania nie tylko urzędów pracy, ale wszystkich partnerów rynku pracy tj. administracji państwowej, instytucji gospodarczych, społecznych, samorządowych mających wpływ na kształtowanie się i rozwój tego rynku.

Tabela nr 17 Stopa bezrobocia na koniec marca 2009 roku

Rejon	Stopa bezrobocia w %
Polska	11,2%
M.in. Podkarpackie	14,7%
Powiat krośnieński łącznie z miastem Krosno	12,2%
Powiat krośnieński	16,9%
Miasto Krosno	6,3%

Źródło: Informacja sygnałna Powiatowego Urzędu Pracy w Krośnie, kwiecień 2009 r.

Na sytuację w mieście Krośnie ma także wpływ sytuacja na rynku pracy w całym powiecie krośnieńskim, jako że wiele osób mieszka na obszarze powiatu i pracuje w mieście.

Jako zasadnicze płaszczyzny charakteryzujące bezrobocie, które występuje na terenie miasta Krosna uznać należy:

- dokonywanie dużej ilości zwolnień pracowników z przyczyn dotyczących zakładów pracy, wskutek racjonalizowania zatrudnienia i z przyczyn ekonomicznych,
- zatrudnianie pracowników w rozwijających się sektorach i gałęziach gospodarki na nowo utworzonych stanowiskach pracy, szczególnie w prywatnym sektorze handlu, usługach i drobnej wytwórczości,
- pozasezonową redukcją zatrudnienia,
- fluktuacją załóg pracowniczych,
- znaczący wpływ na poziom bezrobocia ma coroczna rejestracja absolwentów szkół ponadpodstawowych i wyższych, tym bardziej, że dla wielu z nich brak jest odpowiednich propozycji pracy.

Wyeliminowanie praktyki równoległego uczęszczania do szkoły i pobierania zasiłku dla bezrobotnych spowodowało, że w urzędach pracy rejestrują się wyłącznie absolwenci, którzy faktycznie poszukują pracy.

Jedną z najważniejszych grup wymagających wsparcia społecznego są bezrobotni, wśród nich można wyróżnić grupy wymagające szczególnej pomocy – długotrwale bezrobotni.

Dzięki informacjom z Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Krośnie ujęto poniżej główne problemy społeczne na terenie miasta, przyjmując podział na dzielnice.

Tabela nr 18

Występowanie problemów społecznych na terenie miasta Krosna przedstawione w poszczególnych dzielnicach miasta – 2009 rok						
Dzielnica	Długotrwale bezrobocie	Wyuczona bezradność	Bezdomność	Alkoholizm	Narkomania	Trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego
Białobrzegi	9	1	1	13	0	0
Krościenko Niżne	8	4	0	4	0	0
Suchodół	5	2	0	5	0	0
Śródmieście	46	12	7	29	0	1
Zawodzie	6	2	0	4	0	0

Polanka	38	37	1	25	0	5
Turaszówka	19	12	0	3	0	0
Tysiąclecia	22	8	0	6	1	0
Grota Roweckiego	18	8	2	10	1	1
Ks. Markiewicza	54	16	5	46	0	2
Południe	7	0	0	14	0	1
Traugutta	14	6	0	12	0	0
Bezdomność, której nie można przypisać do żadnej z dzielnic -10						

Źródło: MOPR Krosno

3.2. Określenie grup społecznych wymagających wsparcia w ramach programu rewitalizacji

Grupy społeczne, wymagające szczególnego wsparcia, to osoby niepełnosprawne oraz osoby dotknięte bezrobociem.

Według danych Narodowego Spisu Powszechnego, liczba niepełnosprawnych na terenie Krosna w 2002 r. wynosiła 7 454 osoby. Szacuje się, że m.in. 17% niepełnosprawnych stanowią osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności, a m.in. 36% - osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Proces rewitalizacji powinien uwzględniać działania, mające na celu przede wszystkim rehabilitację fizyczną i społeczną, a w przypadku osób zdolnych do pracy – także rehabilitację zawodową. Konieczna jest ponadto modernizacja infrastruktury, dzięki której nastąpi zwiększenie dostępności obiektów użyteczności publicznej dla osób niepełnosprawnych.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Krośnie w kwietniu 2009 r. zarejestrowane były 2 072 osoby bezrobotne zamieszkałe na terenie miasta. Według informacji Powiatowego Urzędu Pracy w Krośnie w okresie od 1 stycznia do 30 kwietnia 2009 r. dokonano 820 zwolnień z przyczyn dotyczących zakładów pracy. Wpływ na lokalny rynek pracy ma sytuacja związana z kryzysem ekonomicznym, dotyczącym największych krośnieńskich pracodawców branży szklarskiej i motoryzacyjnej. Szczególnego wsparcia wymagają byli pracownicy hut szkła, z których wielu posiada niskie kwalifikacje oraz niski stopień motywacji do podjęcia pracy w nowym miejscu.

Konieczne są zatem działania służące przekwalifikowaniu tych osób oraz zwiększeniu ich przedsiębiorczości i aktywności w poszukiwaniu nowego zatrudnienia. Kompleksowym systemem wsparcia powinny zostać objęte także osoby długotrwale bezrobotne.

3.3. Stan i zróżnicowanie dochodowości gospodarstw domowych

Jednym z najbardziej odczuwalnych mierników poziomu życia jest przeciętne wynagrodzenie jakie otrzymują mieszkańcy Krosna. Nie można go oczywiście identyfikować z dochodem rozporządzalnym, ale liczby te dają pewne wyobrażenie o jakości życia w regionie.

Przeciętne wynagrodzenie w mieście Krosno w roku 2007 ogółem wyniosło 2136,54 zł. W sektorze publicznym wynosiło 2644,25 zł, w sektorze prywatnym 1912,79 zł. Dane te dla całego województwa podkarpackiego wynoszą odpowiednio: ogółem – 2372,82 zł, w sektorze publicznym – 2642,6 zł, w sektorze prywatnym – 2162,85 zł.

Tabela nr 19 Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto, miasta i regionu, 2007 r.

	Ogółem	Sektor publiczny	Sektor prywatny
Krosno	2136,54	2644,25	1912,79
Przemyśl	2315,22	2638,71	1809,13
Rzeszów	2734,81	2984,3	2533,27
Tarnobrzeg	2225,23	2708,19	1697,02
Województwo podkarpackie	2372,82	2642,6	2162,85

Źródło: dane Urzędu Statystycznego w Rzeszowie

W porównaniu z innymi miastami regionu podkarpackiego średnie wynagrodzenie mieszkańców Krosna jest najmniejsze, jedynie w sektorze prywatnym jest większe od miesięcznego średniego wynagrodzenia w Przemyślu i Tarnobrzegu i zbliża się tym samym do średniej całego województwa.

3.3. Struktura organizacji pozarządowych

Ważnym czynnikiem obok szkolnictwa i perspektyw edukacyjnych jest możliwość realizowania własnych zainteresowań i ambicji. W Krośnie działa ponad 90 organizacji pozarządowych. Ich liczba oraz fakt, że większość może wykazać się wieloma działaniami i inicjatywami sprawia, że Krosno postrzegane jest jako miejsce o bardzo dużej aktywności trzeciego sektora. Od 2003 r. władze samorządowe podejmują działania na rzecz jego integracji. Dwa razy w roku odbywa się Forum Organizacji Pozarządowych, które jest okazją do przeprowadzania konsultacji społecznych dotyczących ważnych spraw społeczno-ekonomicznych.

Miasto Krosno na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawy o pomocy społecznej zleca realizację zadań publicznych organizacjom pozarządowym w drodze otwartych konkursów ofert w zakresie: kultury, sportu, turystyki, promocji miasta poprzez sport, pomocy społecznej i promocji zdrowia, profilaktyki problemów alkoholowych i narkotykowych.

Warto zaznaczyć, że 14 organizacji mających siedzibę na terenie Krosna posiada status organizacji pożytku publicznego.

Tabela nr 20 Organizacje w Krośnie z podziałem na kategorie

KULTURA

1	Krośnieńskie Stowarzyszenie Absolwentów Uniwersytetu Jagiellońskiego
2	Krośnieńskie Towarzystwo Muzyczne
3	Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich
4	Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Krośnieńskiej
5	Stowarzyszenie Portius
6	Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Drohobyckiej
7	Stowarzyszenie Rozwoju Lokalnego „Białobrzegi”
8	Stowarzyszenie Rozwoju Miasta Krosna „Twoje Krosno”

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

9	Towarzystwo Edukacji Artystycznej w Krośnie
10	Towarzystwo Miłośników Muzyki i Folkloru
11	Towarzystwo Operowe i Teatralne
12	Podkarpackie Towarzystwo Historyczne
13	Bractwo Rycerskie Królewskiego Miasta Krosna
14	Stowarzyszenie „Rozwój” w Krośnie
15	Stowarzyszenie „Krosno Tętniące Życiem”
16	Stowarzyszenie Synergia w Krośnie
17	Stowarzyszenie Literackie Nauczycieli w Krośnie
19	Stowarzyszenie Współpracy Polska – Wschód w Krośnie
20	Stowarzyszenie Kultury Alternatywnej „Kaktus” w Krośnie
21	Towarzystwo Krzewienia Kultury Świeckiej w Krośnie
22	Stowarzyszenie Społeczności Romskiej „Szatra” w Krośnie
23	Inicjatywa Dla Podkarpacia
24	Ziemi Rymanowskiej Spotkanie – Rymanów w Krośnie
SPORT I TURYSTYKA	
25	Amatorski Klub Sportowy „Krośnianka Krosno”
26	Krośnieński Klub Koszykówki MOSiR Krosno
27	Krośnieńskie Stowarzyszenie Motorowe
28	Krośnieńskie Stowarzyszenie Siatkówki „Karpaty Krosno”
29	Krośnieński Klub Szachowy „Urania”
30	Krośnieński Klub Tenisa Stołowego
31	Krośnieńskie Stowarzyszenie Tenisa Stołowego
32	Stowarzyszenie Rozwoju Sportu Krośnieńskiego

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

33	Osiedlowy Klub Sportowy „Guzikówka”
34	Towarzystwo Miłośników Sportowego Tańca Towarzyskiego
35	Krośnieński Klub Biegacza
36	Aeroklub Podkarpacki – Szkoła Lotnicza
37	Stowarzyszenie Cortina Styl
38	Uczniowski Klub Sportowy „Piętnastka”
39	Auto-Moto-Klub Krośnieński
40	Automobilklub Małopolski
41	Polskie Towarzystwo Schronisk Młodzieżowych
42	Polskie Towarzystwo Turystyczno – Krajoznawcze
43	Stowarzyszenie Miłośników Sportowego Tańca Towarzyskiego
44	Towarzystwo Turystyczne „Karpaty”
45	Stowarzyszenie Amatorskiej Ligi Halowej
46	Podkarpackie Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej
47	Amatorski Klub Sportowy „Krośnianka”
48	Lokalna Organizacja Turystyczna Beskid Niski
49	Uczniowski Międzyszkolny Górniczy Klub Sportowy „Nafta” Krosno
50	Akademicki Związek Sportowy Klub Uczelniany Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Krośnie
51	Krośnieńskie Towarzystwo Tenisowe
52	Stowarzyszenie Rozwoju Lotniska w Krośnie
53	Podkarpacki Związek Koszykówki w Rzeszowie
54	Krośnieński Klub Kyokushin Karate

55	Krośnieńskie Stowarzyszenie Modelarzy Lotniczych
56	Polski Związek Wędkarski Okręg w Krośnie
NAUKA I TECHNIKA	
57	Podkarpacki Klub Techniki i Racjonalizacji ONT
58	Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Komunikacji RP
59	Stowarzyszenie Lotnictwa Eksperymentalnego
60	Stowarzyszenie Miłośników Technologii Sieciowych „Alcatro”
61	Stowarzyszenie Naukowo –Techniczne Inżynierów i Techników Przemysłu Naftowego i Gazowniczego w Krakowie Oddział w Krośnie
62	Towarzystwo Wspierania Nauki, Oświaty i Kultury na Podkarpaciu
63	Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana” Oddział w Krośnie
POMOC SPOŁECZNA	
64	Polski Czerwony Krzyż
65	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów
66	Związku Emerytów i Rencistów Pożarnictwa RP w Krośnie
67	Polski Związek Głuchych
68	Polski Związek Niewidomych
69	Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło w Krośnie
70	Stowarzyszenie Amazonek w Krośnie
71	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Krośnie
72	Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem
73	Stowarzyszenie Organizatorów Zajęć Pozalekcyjnych
74	Stowarzyszenie Pomocy Chorym Psychiczenie im. Świętego Walentego
75	Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Dzieci z Wadą Słuchu

76	Stowarzyszenie Troski o Dzieci i Młodzież im. Ks. B. Markiewicza p.n. ORATORIUM TWÓJ DOM
78	Stowarzyszenie „Wolontariat” przy Centrum Kształcenia Ustawicznego
79	Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło Krośnieńskie
80	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci
81	Towarzystwo Rodzin Wielodzietnych
82	Stowarzyszenie SOS Rodzinie
83	Fundacja Pierwsza Pomoc
84	Polski Komitet Pomocy Społecznej
85	Unia Przedsiębiorców i Właścicieli Nieruchomości
86	Stowarzyszenie Troski o Dzieci i Młodzież „ORATORIUM TWÓJ DOM”
87	Podkarpacka Placówka Regionalna Stowarzyszenia św. Łazarza
88	Podkarpackie Stowarzyszenie Rodzicielstwa Zastępczego „Wielkie Serce”
89	Maltańska Służba Medyczna Oddział w Krośnie
90	Stowarzyszenie Pomocy Dializowanym przy Wojewódzkim Szpitalu Podkarpackim w Krośnie
91	Stowarzyszenie Na Rzecz Oddziału Ortopedii Szpitala im. Jana Pawła II w Krośnie
92	Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie w Krośnie
93	Narodowy Fundusz Ochrony Zdrowia Oddział w Krośnie
94	Stowarzyszenie Czyń Dobro Mimo Wszystko

3.5. Identyfikacja problemów

Jak już wskazano, jedną z głównych, o ile nie najważniejszą determinantą rozwoju lokalnego społeczności jest jej kondycja społeczna – demograficzna, infrastrukturalna, edukacyjna m.in. W przypadku miasta Krosno stan tej kondycji jest zadowalający, przy czym można wskazać na szereg problemów,

z jakimi muszą uporać się lokalne społeczności, by móc jak najpełniej realizować misję podniesienia jakości życia w regionie.

Główne problemy w zakresie zaplecza społeczno-gospodarczego:

- skromne środki finansowe wynikające z niskiego poziomu dochodów i słabej kondycji finansowej dużych zakładów pracy oraz innych podmiotów gospodarczych,
- brak dostatecznej współpracy w zakresie gospodarki gruntami i infrastruktury społecznej oraz planowania przestrzennego.
- duży udział starego budownictwa mieszkaniowego w ogólnej liczbie budynków wielorodzinnych, niska ich wartość i jakość,
- mała liczba ofert spędzania wolnego czasu dla osób niepełnosprawnych w szczególności dzieci i młodzieży.

4) Tabela nr 21 z podstawowymi danymi statystycznymi dotyczącymi ww.

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

Wskaźnik	Jedn.	Krosno	Przemysł	Rzeszów	Tarnobrzeg	Nowy Sącz	Tarnów	średnia 59e f.	% średniej		pozycja Krosna	
									2002	2007	2002	2007
dane podstawowe												
Ludność ogółem	os.	47479	66867	166454	49771	84468	116118	88526,17	54,6	53,6	6	6
Powierzchnia	km ²	43	44	77	85	58	72	63,17	72,4	68,1	6	6
Gęstość zaludnienia	os./1km ²	1091	1528	2153	583	1467	1604	1404,33	71,1	77,7	5	5
Współczynnik feminizacji	%	111	113	112	109	109	111	110,83	100,8	100,2	4	3,4
Ludność w wieku nieprodukcyjnym. Na 100 os w wieku produkcyjnym	os.	51,1	55	49,4	50,9	54,4	54	52,47	99	97,4	3	3
dane demograficzne												
Liczba małżeństw na 1000 mieszkańców	para	7,1	6,2	6,5	6,5	7,1	6,4	6,63	90,7	107,0	6	1,2
Urodzenia żywe na 1000 mieszkańców	os.	9	9,2	9,7	8,3	10,2	8,2	9,10	94,7	98,9	5,6	4
Zgony na 1000 mieszkańców	os.	8,1	10,1	7,1	6,9	7,1	9,5	8,13	96,8	99,6	3	4
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	os.	6,9	8,1	4,5	2,4	4,6	2,1	4,77	37,9	144,8	1	5
Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	os.	0,9	-0,9	2,5	1,4	3,1	-1,3	0,95	77,4	94,7	4	4
Saldo migracji na 1000 mieszkańców	os.	-7,4	-5,2	3,2	-4,4	-4,2	-6,7	-4,12	137,8	179,8	5	6
rynek pracy												
Bezrobotni	os.	1574	4824	7312	2647	4094	3724	4029,17	51,7	39,1	1	1
Stopa bezrobocia rejestrowanego	%	4,8	17	7,3	13,5	9,7	6,8	9,85	70,5	48,7	2	1
Odsetek zatrudnionych w warunkach szkodliwych	%	13,6	3,45	2,01	2,75	4,8	5,5	5,35	212,3	254,1	6	6
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie	zł	2136,54	2315,22	2734,81	2225,23	2373,22	2429,25	2369,05	95,7	90,2	6	6

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

Pracujący w gospodarce narodowej na 1000 mieszkańców	os.	553,28	262,45	455,78	224,95	352,10	358,70	367,88	136,8	150,4	1	1
zasoby mieszkaniowe												
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	69	53	63,3	61,8	70,4	61,6	63,18	106,6	109,2	2	2
Przeciętna powierzchnia użytkowa na 1 mieszkańca	m ²	23,7	20,7	22,1	20,5	23	21,9	21,98	105,1	107,8	1	1
Przeciętna liczba osób w mieszkaniu	os.	2,91	2,87	2,87	3,01	3,06	2,82	2,92	101,3	99,5	4,5	4
Przeciętna liczba osób przypadająca na 1 izbę	os.	0,75	0,85	0,79	0,83	0,8	0,79	0,80	96,2	93,6	1	1
Odsetek mieszkań wyposażonych w wodociąg	%	98,2	98,1	99	98,8	98,5	98,8	98,57	X	99,6	X	5
Odsetek mieszkań wyposażonych w łazienkę	%	96	88,5	97,8	96,3	95,6	95,7	94,98	X	101,1	X	3
Odsetek mieszkań wyposażonych w c.o.	%	81,7	71,8	95	94,3	88,1	86,6	86,25	X	94,7	X	5
Mieszkania oddane do użytku	szt.	221	63	793	121	432	251	313,50	50,3	70,5	5	4
Liczba mieszkań oddanych do użytku na 1000 mieszk.	Szt.	4,6	0,9	4,8	2,4	5,1	2,2	3,33	95,1	138,0	3	3
Przeciętna powierzchnia użytkowa oddawanych mieszkań	m ²	101	149,9	85,2	109,8	105,5	117,8	111,53	120,2	90,6	1	5
ochrona środowiska i infrastruktura												
Ścieki przemysłowe i komunalne ogółem	hm ³	2,7	3	10,3	9,1	3,8	13,1	7,00	32	38,6	1	1
Odsetek ścieków nie oczyszczanych	%	3	0	2	0	0	2,3	1,22	131,7	246,6	4	6

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów przemysłowych	t/1 km ²	1,81	2,34	2,49	2,94	3,97	8,88	3,74	72,2	48,5	2	1
Stopień redukcji zanieczyszczeń pyłowych	%	84,9	98,2	95,8	97,6	98,2	99,3	95,67	91,4	88,7	6	6
Emisja zanieczyszczeń gazowych (bez Co2) z zakładów przemysłowych	t/1 km ²	21,33	11,48	21,86	7,48	38,57	167,25	44,66	X	47,8	X	3
Stopień redukcji zanieczyszczeń gazowych (bez Co2)	%	0,9	0,2	2,3	53,4	30,7	40,3	21,30	1,4	4,2	6	5
Odpady uciążliwe (bez komunalnych)	tys. t	49,1	20,4	105,3	41,5	133,2	153	83,75	26,2	58,6	1	3
Odsetek odpadów poddanych recyklingowi	%	56,2	91,7	87,6	98,8	53,5	44,2	72,00	139,5	78,1	1	4
Pomniki przyrody	szt.	4	41	26	39	11	30	25,17	3,7	15,9	6	6
Nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska	tys. zł.	7933,3	8961,3	20260	6042,3	4948,1	46917,6	15843,77	29,1	50,1	5	4
Nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska na 1 mieszkańca	zł	167,09	134,02	121,72	121,40	58,58	404,05	167,81	59,5	99,6	5	2
Nakłady inwestycyjne na gospodarkę wodną	tys. zł.	689	1969,4	37975,3	396,5	371,8	6967,3	8061,55	11,2	8,5	6	4
Nakłady inwestycyjne na gosp. Wodną na 1 mieszkańca	zł	14,51	29,45	228,14	7,97	4,4	60	57,41	18	25,3	6	4
Sieć wodociągowa rozdzielcza	km	168,8	135,2	379,1	149,7	177,3	284,7	215,80	69,9	78,2	6	4
Gęstość sieci wodociągowej rozdzielczej	km/1 km ²	3,88	3,09	4,9	1,75	3,08	3,93	3,44	93,9	112,8	4	3

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

Liczba przyłączy wodociagowych	szt.	4778	4346	10643	3976	4822	10888	6575,50	74,7	72,7	4	4
Sieć kanalizacyjna	km	104,9	125,5	409,3	55,4	198,1	247,7	190,15	68	55,2	5	5
Gęstość sieci kanalizacyjnej	km/1 km ²	2,41	2,87	5,3	0,65	3,44	3,42	3,02	88,3	79,9	5	5
Liczba przyłączy kanalizacyjnych	szt.	4645	3403	9147	2088	3810	6009	4850,33	95,5	95,8	4	3
Zużycie wody w gospodarstwach domowych	m ³ / 1 os.	29,1	32,2	40,5	24,8	26	37,2	31,63	97,5	92,0	3	3
Zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych	w GWh	27,1	47,7	98,8	25,4	57,7	67,1	53,97	49,5	50,2	5	5
Zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych	kWh/1 os.	568,8	712,5	593	507,3	682,8	575,9	606,72	91,5	93,8	5	5
Sieć gazowa rozdzielcza	km	223,2	1670	428	1797,7	272,3	376,2	794,57	84,3	28,1	4	6
Gęstość sieci gazowej	km/1 km ²	5,13	3,82	5,5	2,1	4,73	5,2	4,41	111,2	116,2	3	3
Liczba przyłączy gazowych	szt.	7145	3431	11051	3788	8521	14183	8019,83	91,7	89,1	4	4
Zużycie gazu w gosp. Domowych	m ³ / 1 os.	203,8	143	156,1	115,2	179,3	162	159,90	128	127,5	1	1
Gęstość dróg na 100 km2	km	281,4	283	231,7	134,5	345,7	367,9	274,03	83,4	102,7	3	4
<i>bezpieczeństwo publiczne</i>												
Liczba przestępstw	szt.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	x	65,9	x	1	x
Przestępstwa na 1000 mieszkańców	szt.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	x	88,1	x	1	x
Liczba przestępstw kryminalnych	szt.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	x	57,6	x	2	x

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

Przestępstwa kryminalne na 1000 mieszkańców	szt.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	x	79,8	x	1	x
Wypadki drogowe	szt.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	x	58,1	x	3	x
Wypadki drogowe na 1000 mieszkańców	szt.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	x	85,7	x	2	x
Zabici w wypadkach drogowych	os.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	x	48	x	2	x
Zabici w wypadkach drogowych na 10000 mieszkańców	os.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	x	66,2	x	2	x
szkolnictwo												
Liczba szkół podstawowych	szt.	13	14	29	10	19	24	18,17	66,7	71,6	5,6	5
Liczba uczniów w szkołach podstawowych	os.	2908	4280	9168	2887	5645	6792	5280,00	54,5	55,1	6	5
Liczba gimnazjów	szt.	7	10	21	6	15	19	13,00	72,4	53,8	5	5
Liczba uczniów w gimnazjach	os.	1921	2653	5901	1877	3537	4374	3377,17	61,2	56,9	5	5
Liczba liceów ogólnokształcących dla młodzieży	szt.	8	8	18	4	12	19	11,50	81,8	69,6	4	4
Liczba uczniów w liceach ogólnokształcących	os.	3112	2671	8187	1726	4495	6351	4423,67	67,7	70,3	4	4
Liczba wyższych uczelni	szt.	1	4	4	1	3	2	2,50	42,9	40,0	5,6	5,6
Liczba studentów wyższych uczelni	os.	4969	2785	50019	2505	8711	9771	13126,67	21,7	37,9	5	4
Liczba studentów na 1000 mieszk.	Os.	104,66	41,65	300,50	50,33	103,13	84,15	114,07	53,1	91,7	5	2
Odsetek studentów studiów dziennych	%	60,15	49,23	50,19	59,28	52,2	50	53,51	130,7	112,4	1	1
opieka zdrowotna												

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

Liczba łóżek szpitalnych na 1000 mieszkańców	x	13,9	10,3	11	6,1	6,7	8,5	9,42	148,5	147,6	1	1
Przychodnie (ZOZ-y)	szt.	54	40	117	18	55	38	53,67	93,2	100,6	4	3
Apteki i punkty apteczne	szt.	29	32	87	18	45	60	45,17	76,6	64,2	4	5
Liczba ludności na 1 aptekę	os.	1637	2090	1913	2765	1877	1935	2036,17	66,2	80,4	1	1
Pensjonariusze stacjonarnych zakładów pomocy społecznej	os.	147	436	560	184	423	183	322,17	31,8	45,6	6	6
<i>Kultura</i>												
Placówki biblioteczne	szt.	8	8	19	8	8	12	10,50	80	76,2	3	3
Księgozbiór w woluminach	tys. szt.	239,2	276,6	571,5	199,9	298,8	360,9	324,48	66,4	73,7	5	5
Księgozbiór w woluminach na 1 mieszkańca	x	5,9	4,14	3,4	4,01	3,54	3,11	4,02	117,3	146,9	1	1
Czytelnicy bibliotek	os.	18210	12668	39046	12601	21394	30662	22430,17	72,5	81,2	4	4
Czytelnicy bibliotek na 1000 mieszkańców	os.	380,49	189,16	234,25	251,92	253,27	263,13	262,04	130	145,2	1	1
Wypożyczenia na 1 czytelnika	szt.	19,12	15,56	18,91	19,81	17,53	15,16	17,68	105,2	108,1	3	2
Liczba ludności na 1 miejsce kinowe	os.	60,56	132,15	96,89	307,23	79,91	125,26	133,67	52,1	45,3	1	1
<i>turystyka</i>												
Liczba obiektów noclegowych	szt.	3	14	21	11	10	8	11,17	39,3	26,9	6	6
Liczba miejsc noclegowych	szt.	158	973	1360	337	613	567	668,00	27,9	23,7	6	6
Liczba miejsc noclegowych na 1000 mieszkańców	szt.	3,32	14,53	8,16	6,74	7,26	4,87	7,48	55,4	44,4	5	6

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

Miejsca noclegowe na 100 km2	szt.	367	2211	1766	396	1057	788	1097,58	35	33,4	5	6
Korzystający z noclegów	os.	9859	43951	88409	13811	23200	37438	36111,33	27,6	27,3	5	6
Korzystający z noclegów na 1000 mieszkańców	os.	207,02	656,3	530,4	276,12	274,65	321,28	377,63	57,4	54,8	4	6
Turyści zagraniczni korzystający z noclegów	os.	2387	10821	16976	746	3402	9654	7331,00	22,2	32,6	5	5
Turyści zagraniczni na 1000 mieszkańców	os.	50,27	161,83	101,99	15,62	40,28	83,14	75,52	45,9	66,6	4	4
sport												
Liczba klubów sportowych	szt.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	51,4	x	6	x
Liczba sekcji sportowych	szt.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	57,7	x	5	x
Liczba ćwiczących	os.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	bb	46,9	x	6	x
Liczba ćwiczących na 1000 mieszkańców	os.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	87	x	5	x
handel												
Powierzchnia targowisk na 1000 mieszkańców	m ²	57,75	421,99	208,05	464,91	145,07	651,02	324,80	22,6	17,8	6	6
Liczba stałych stoisk na targowiskach na 1000 mieszkańców	x	b.d.	10,78	2,69	0,12	3,55	2,62	3,95	31,7	x	5	x
gospodarka												
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych.	Szt.	5174	6287	18903	5260	8108	10079	8968,50	55,9	57,7	6	6
Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	szt.	109	94	113,6	105,7	96	86,8	100,85	103,7	108,1	3	2

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

Liczba zakładów przemysłowych na 1000 mieszkańców	szt.	10,62	4,95	8,89	6,95	8,61	77,54	19,59	128,3	54,2	1	2
Liczba firm budowlanych na 1000 mieszkańców	szt.	6,99	4,40	8,72	10,99	8,32	6,97	7,73	91,9	90,4	3	4
Liczba firm z sektora handlu i napraw na 1000 mieszkańców	szt.	37,53	35,26	35,33	42,21	28,56	27,04	34,32	101,3	109,4	4	2
Produkcja sprzedana przemysłu na 1 mieszkańca	zł	30018	5310	19504	8569	b.d.	b.d.	15850,25	X	189,4	x	1
Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw	mln zł	211,6	85	562,5	47,5	300,8	410,9	269,72	48	78,5	4	4
Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw na 1 mieszkańca	zł	4456,71	1271,18	3379,31	954,37	3561,11	3538,64	2860,22	105,6	155,8	3	1
Wartość środków trwałych przedsiębiorstw	mln zł	1887,8	1366,1	4675,3	755,8	2661,1	4325,4	2611,92	57,3	72,3	4	4
Wartość środków trwałych w przedsiębiorstwach na 1 mieszkańca	tys. zł	39,8	20,4	28,1	15,2	31,5	37,3	28,72	114	138,6	3	1
<i>finanse publiczne</i>												
Dochody budżetu miasta na 1 mieszkańca	zł	3728,86	3254,58	3463,53	2666,77	3438,18	3029,11	3263,51	112,8	114,3	2	1
Dochody własne budżetu miasta na 1 mieszkańca	zł	1609	1286	1760,88	1148,64	1557,13	1433,43	1465,85	100,3	109,8	3	2
Udział dochodów własnych w dochodach budżetu	%	43%	40%	51%	43%	45%	47%	0,45	89,3	96,2	4	4

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

Wydatki budżetu miasta na 1 mieszkańca	zł	3794	3330	3448,65	2763,46	3461,94	2984,76	3297,14	111,1	115,1	2	1
Wydatki inwestycyjne budżetu miasta na 1 mieszkańca	zł	850,86	426,52	834,49	360,82	356,82	282,73	518,71	128,2	164,0	3	1

5) Analiza SWOT

SWOT – Analiza zasobów miasta i jego otoczenia zewnętrznego

Jest to powszechnie stosowana metoda diagnozy sytuacji społeczności lokalnej. Nazwa techniki pochodzi od pierwszych liter angielskich słów :

S	- Strengthes	- Silne strony, atuty	ZASOBY MIASTA
W	- Weaknesses	- Wady, słabości, słabe strony	ZASOBY MIASTA
O	- Opportunities	- Okazje, możliwości, szanse	OTOCZENIE
T	- Threats	- Trudności, zagrożenia	OTOCZENIE

Technika ta pozwala ocenić zarówno wewnętrzne, jak i zewnętrzne czynniki, mogące mieć wpływ na powodzenie planu strategicznego, dlatego stanowi użyteczną pomoc prowadzącą do dokonania analizy zasobów i otoczenia miasta oraz określenia priorytetów rozwoju.

W celu uzyskania jasnej analizy przyjmuje się, że mocne strony i słabe strony to czynniki wewnętrzne z punktu widzenia miasta, na które społeczność lokalna ma wpływ, natomiast szanse i zagrożenia to czynniki zewnętrzne, znajdujące się w otoczeniu. Zgodnie z przyjętą metodologią w dokumencie niniejszym prezentujemy 5 cząstkowych analiz SWOT sporządzonych dla poszczególnych obszarów wyznaczonych w Strategii Rozwoju Miasta Krosna na lata 2004-2013.

OBSZAR STRATEGICZNY A. ŁAD PRZESTRZENNY

Silne strony:

- dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna w mieście,
- sieć dróg krajowych, dostępność komunikacyjna,
- atrakcyjne, zabytkowe centrum miasta,
- istniejące lotnisko blisko centrum miasta,
- istniejące rezerwy terenów do zagospodarowania,

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

- wysoki poziom wydatków inwestycyjnych z budżetu miasta (m.in. na rozwój infrastruktury),
- doświadczenie kadr w pozyskiwaniu funduszy strukturalnych i realizacji projektów inwestycyjnych,
- wysoki poziom pokrycia terenu miasta planami miejscowymi.

Słabe strony:

- niedostatecznie rozwinięty układ komunikacyjny miasta w zakresie komunikacji zewnętrznej jak i wewnętrznej,
- brak koordynacji i właściwej współpracy z sąsiednimi powiatami, gminami, miastami,
- brak wykorzystania lotniska w zakresie gospodarczo – turystycznym dla samolotów o zasięgu do 1000 km,
- zbyt rozrzutna polityka gospodarowania terenami budowlanymi wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych miasta,
- częściowa regulacja rzeki Wisłok i potoku Lubatówka,
- brak zorganizowanych terenów zielonych: parki, skwery (brak dzielnicowych centrów rekreacyjnych),
- rozdrobnienie własności gruntów.

Szanse:

- dostęp do funduszy Unii Europejskiej na rozwój podstawowej infrastruktury,
- wzrost zainteresowania lotnictwem,
- współpraca między samorządami na szczeblu lokalnym i regionalnym, powielanie najlepszych wzorców pomiędzy samorządami.

Zagrożenia:

- likwidacja powiatu grodzkiego i włączenie Krosna do powiatu ziemskiego,
- opóźnienia w przygotowaniu prawa wykonawczego dla właściwej absorpcji środków pochodzących z UE,
- rozwój infrastruktury transportowej (autostrady) skierowany na największe ośrodki w kraju z pominięciem średnich i małych, ale dobrze rozwijających się miast, które nie leżą na głównych szlakach komunikacyjnych,

- zjawisko ekoszantażu i ekosabotażu uprawianego w stosunku do ważnych inwestycji.

OBSZAR STRATEGICZNY B. PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

Silne strony:

- dobrze rozwinięta przedsiębiorczość (duża liczba firm sektora MŚP),
- silnie rozwinięty przemysł szklarski (silna identyfikacja Krosna ze szkłem),
- dobrze rozwinięte firmy różnych branż (dywersyfikacja),
- duża liczba silnych zakładów i firm przemysłowych (produkcyjnych) o wysokim stopniu dostosowania do wymogów gospodarki rynkowej, obecność firm wykorzystujących nowoczesne technologie,
- dobra pozycja miejscowych firm na rynkach międzynarodowych (duży eksport),
- duża wartość środków trwałych w przedsiębiorstwach,
- istniejące lotnisko blisko centrum miasta i wieloletnie tradycje lotnicze,
- dostępność atrakcyjnych terenów inwestycyjnych,
- zachęty inwestycyjne (zwolnienia podatkowe),
- przygraniczne położenie miasta,
- dobra dostępność komunikacyjna,
- istniejące zasoby ludzkie, dobrze wykwalifikowana kadra, oferta edukacyjna dostosowana do potrzeb przedsiębiorców,
- gęsta sieć handlu i usług,
- niska stopa bezrobocia (w samym mieście),
- walory krajoznawczo-historyczne (produkty turystyczne),
- wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego.

Słabe strony:

- niedostatecznie rozwinięty układ komunikacyjny miasta w zakresie komunikacji zewnętrznej jak i wewnętrznej,
- peryferyjne położenie miasta w stosunku do głównych centrów życia gospodarczego Polski,
- brak wykorzystania lotniska w zakresie gospodarczo – turystycznym dla małych i średnich samolotów,

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

- brak banku terenów budowlanych i terenów pod rozwój handlu i usług, duże rozdrobnienie własności gruntów,
- brak przełożenia współpracy z miastami partnerskimi na inwestycje i szerszą współpracę gospodarczą,
- brak sprawnej komunikacji kolejowej lokalnej i zewnętrznej,
- niewystarczająca baza hotelowa (mała liczba obiektów i miejsc noclegowych),
- mała liczba turystów, w tym turystów zagranicznych,
- wysoki odsetek zatrudnionych w warunkach szkodliwych dla zdrowia,
- mała powierzchnia targowisk i stałych stoisk na targowiskach.

Szanse:

- duże zasoby dobrze wykształconej młodzieży,
- rozwój Doliny Lotniczej,
- rozwój specjalnych stref ekonomicznych,
- wzrost handlu przygranicznego w związku z wprowadzeniem euro na Słowacji,
- ożywienie gospodarcze w kraju,
- wzrost eksportu,
- wysoki poziom, zróżnicowanie i zaawansowanie przedsiębiorstw, powiązania z gospodarką światową,
- rozwój partnerstwa publiczno – prywatnego,
- dostęp do funduszy strukturalnych Unii Europejskiej na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw,
- rozwój branży turystycznej w kraju i zagranicą,
- przejęcie funkcji tranzytowych w kierunku Bieszczad i Beskidu Niskiego,
- bliskość uzdrowisk i duża baza do wykorzystania.

Zagrożenia:

- migracja wykształconej młodzieży do najlepiej rozwiniętych ośrodków naukowo-przemysłowo- gospodarczych,
- zmniejszenie się liczby przedsiębiorstw przemysłowych w mieście w wyniku przeniesienia ich do specjalnych stref ekonomicznych,
- ogólnoswiatowy kryzys finansowy,

- rozwój infrastruktury transportowej skierowany na największe ośrodki w kraju z pominięciem średnich i małych, ale dobrze rozwijających się miast, które nie leżą na głównych szlakach komunikacyjnych,
- niski poziom rozwoju gospodarczego kraju, wysokie bezrobocie,
- niski poziom zaufania inwestorów zagranicznych do stabilności prawnej, politycznej i pozycji ekonomicznej,
- brak perspektywy rozwoju dla przemysłu naftowego,
- kryzys branży szklarskiej,
- starzenie się społeczeństwa, niski przyrost naturalny.

OBSZAR STRATEGICZNY C. SFERA SPOŁECZNA

Silne strony:

- przygraniczne położenie miasta,
- istniejący w mieście Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II,
- nowoczesna Hala Widowiskowo- Sportowa,
- bogata oferta edukacyjna, wysoki poziom szkolnictwa,
- istnienie Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej,
- istniejące zasoby ludzkie, dobrze wykwalifikowana kadra,
- niska stopa bezrobocia rejestrowanego (w mieście),
- dobry dostęp do służby zdrowia,
- gęsta sieć aptek,
- niski wskaźnik śmiertelności niemowląt,
- dobre warunki mieszkaniowe (wysoka przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań, małe zagęszczenie mieszkań, dobry standard),
- wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego (niska liczba przestępstw, wypadków drogowych, ofiar),
- korzystna struktura studiujących wg. Rodzaju studiów (wysoki odsetek studentów studiów dziennych),
- wysoki poziom zaopatrzenia bibliotek i czytelnictwa,
- duża liczba miejsc kinowych i dostęp do sztuki filmowej,
- Regionalne Centrum Kultur Pogranicza jako wizytówka kulturalna miasta,
- bogata oferta spędzania wolnego czasu dla dorosłych, dzieci i młodzieży,

- wysoka aktywność organizacji pozarządowych,
- wysokie osiągnięcia sportowe krośnieńskiej młodzieży.

Słabe strony:

- niekorzystna sytuacja demograficzna (m.in. w zakresie liczby małżeństw i urodzeń),
- niedostatecznie rozwinięty układ komunikacyjny miasta w zakresie komunikacji zewnętrznej jak i wewnętrznej,
- wysokie ujemne saldo migracji, odpływ wykształconej młodzieży,
- peryferyjne położenie miasta w stosunku do głównych ośrodków życia gospodarczego w Polsce,
- brak koordynacji i właściwej współpracy z sąsiednimi powiatami, gminami, miastami,
- brak rozwiniętej współpracy międzynarodowej z miastami partnerskimi,
- brak zorganizowanych terenów zielonych: parki, skwery (brak dzielnicowych centrów rekreacyjnych),
- brak sprawnej komunikacji kolejowej lokalnej i zewnętrznej,
- niewystarczająca baza rekreacyjno – sportowa i kulturalna,
- mała liczba ćwiczących w klubach sportowych i liczba zarejestrowanych zawodników,
- mała liczba budynków użyteczności publicznej dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Szanse:

- dalszy rozwój szkolnictwa wyższego i rozbudowa infrastruktury towarzyszącej,
- rozwój trzeciego sektora w mieście,
- rozwój partnerstwa publiczno – prywatnego,
- istniejąca baza sportowo- rekreacyjna i obiekty towarzyszące,
- rozwój instytucji kultury ich wzmocnienie i nadanie rangi ponadregionalnej,
- rozwój instrumentów finansowania budownictwa mieszkaniowego,
- organizacja festiwali sztuk Fredrowskich,
- dostęp do funduszy strukturalnych Unii Europejskiej na projekty społeczne,

- współpraca między samorządami na szczeblu lokalnym i regionalnym, powielanie najlepszych wzorców pomiędzy samorządami.

Zagrożenia:

- migracja wykształconej młodzieży do najlepiej rozwiniętych ośrodków naukowo-przemysłowo-gospodarczych,
- opóźnienia w przygotowaniu prawa wykonawczego dla właściwej absorpcji środków pochodzących z UE,
- niski poziom rozwoju gospodarczego kraju, zwiększenie bezrobocia,
- marginalizacja roli Krosna przez władze wojewódzkie,
- starzenie się społeczeństwa, niski przyrost naturalny.

OBSZAR STRATEGICZNY D. EKOLOGIA

Silne strony:

- dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna w mieście,
- istniejąca oczyszczalnia ścieków, Zakład Utylizacji Odpadów,
- wysoki odsetek odpadów poddawanych recyklingowi,
- duże zasoby wody,
- wysokie nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska.

Słabe strony:

- częściowa regulacja rzeki Wisłok i potoku Lubatówki,
- brak zorganizowanych terenów zielonych: parki, skwery (brak dzielnicowych centrów rekreacyjnych),
- niedostateczne wykorzystanie czystych źródeł energii odnawialnej,
- niski stopień redukcji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych,
- mała liczba pomników przyrody,
- niskie nakłady inwestycyjne na gospodarkę wodną,
- niewystarczająca infrastruktura sieci kanalizacyjnej,
- brak pełnego rozdziału kanalizacji sanitarnej i deszczowej,
- wysokie zużycie gazu w gospodarstwach domowych.

Szanse:

- wejście Polski do UE, dostęp do funduszy strukturalnych,
- współpraca między samorządami na szczeblu lokalnym i regionalnym, powielanie najlepszych wzorców pomiędzy samorządami,
- wzrost świadomości ekologicznej wśród mieszkańców.

Zagrożenia:

- likwidacja powiatu grodzkiego i włączenie Krosna do powiatu ziemskiego,
- opóźnienia w przygotowaniu prawa wykonawczego dla właściwej absorpcji środków pochodzących z UE (współpraca pub. – prawna),
- mała liczba zachęt finansowo- prawnych dla inwestycji ekologicznych.

OBSZAR STRATEGICZNY E. WIZERUNEK

Silne strony

- atrakcyjne, zabytkowe centrum miasta,
- wysoka pozycja miasta w ogólnopolskich rankingach,
- wieloletnie tradycje lotnicze,
- silna identyfikacja Krosna ze szkłem,
- dobra współpraca samorządu z organizacjami pozarządowymi,
- walory krajoznawczo-historyczne,
- położenie w bliskiej odległości do atrakcyjnych obszarów górskich,
- wysoki poziom zróżnicowania i zaawansowania krośnieńskich przedsiębiorstw, powiązania z gospodarką światową,
- Regionalne Centrum Kultur Pogranicza jako wizytówka kulturalna miasta,
- relatywnie wysoki poziom budżetu miasta na 1 mieszkańca (zarówno po stronie dochodów, jak i wydatków),
- wysoka skuteczność władz miasta w pozyskiwaniu środków Unii Europejskiej.

Słabe strony:

- niedostatecznie rozwinięty układ komunikacyjny miasta w zakresie komunikacji zewnętrznej jak i wewnętrznej,

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

- peryferyjne położenie miasta w stosunku do głównych centrów życia gospodarczego Polski,
- brak koordynacji i właściwej współpracy z sąsiednimi powiatami, gminami, miastami,
- brak zorganizowanych terenów zielonych: parki, skwery (brak dzielnicowych centrów rekreacyjnych),
- brak sprawnej komunikacji kolejowej lokalnej i zewnętrznej,
- niedostateczna ogólnopolska promocja, reklama miasta,
- zbyt niski udział dochodów własnych w budżecie miasta.

Szanse:

- rozwój trzeciego sektora w mieście,
- rozwój instytucji kultury ich wzmocnienie i nadanie rangi ponadregionalnej,
- rozwój działań promocyjnych,
- organizacja festiwali sztuk Fredrowskich, promocja Krosna z wykorzystaniem zamku w Odrzykoniu,
- wypromowanie Krosna, jako miejsca sympozjów i konferencji związanych z branżą szklarską, realizacja projektu Centrum Dziedzictwa Szkła w Krośnie,
- wejście Polski do UE, dostęp do funduszy strukturalnych,
- wzrost roi branży turystycznej w kraju i zagranicą,
- przejęcie funkcji tranzytowych w kierunku Bieszczadów i Beskidu Niskiego,
- współpraca między samorządami na szczeblu lokalnym i regionalnym, powielanie najlepszych wzorców pomiędzy samorządami,
- bliskość uzdrowisk.

Zagrożenia:

- likwidacja powiatu grodzkiego i włączenie Krosna do powiatu ziemskiego,
- migracja wykształconej młodzieży do najlepiej rozwiniętych ośrodków naukowo-przemysłowo-gospodarczych,
- opóźnienia w przygotowaniu prawa wykonawczego dla właściwej absorpcji środków pochodzących z UE,
- zmniejszenie się liczby przedsiębiorstw przemysłowych w mieście w wyniku przeniesienia ich do specjalnych stref ekonomicznych,

- rozwój infrastruktury transportowej skierowany na największe ośrodki w kraju z pominięciem średnich i małych, ale dobrze rozwijających się miast, które nie leżą na głównych szlakach komunikacyjnych,
- marginalizacja roli Krosna przez władze wojewódzkie,
- zbyt niski udział dochodów własnych w budżecie miasta (uzależnienie od subwencji),
- mylenie Krosna z Krosnem Odrzańskim.

II. Nawiązanie do strategicznych dokumentów dotyczących rozwoju przestrzenno – społeczno – gospodarczego miasta i regionu

Treść Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Krosna odnosi się do określonego typu działań, mających na celu poprawę stanu zdegradowanych części miasta, których negatywny wizerunek prowadzi do odpływu najbardziej aktywnych mieszkańców, wywołuje trudności w utrzymaniu przedsiębiorstw, punktów handlowych i usługowych oraz zniechęca przedsiębiorców z zewnątrz do podejmowania działalności w ich obrębie.

Efekt działania w tej materii zależy w znacznej mierze od opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji uwzględniającego wszystkie aspekty polityki miasta w zakresie obszarów wymagających rewitalizacji.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna jest spójny z wojewódzkimi oraz lokalnymi dokumentami strategicznymi.

1. Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2020

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna jest zgodny z celem głównym Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackiego, który stanowi:

„Podniesienie krajowej i międzynarodowej konkurencyjności gospodarki regionu poprzez wzrost jej innowacyjności, a tym samym efektywności, która stworzy warunki do zwiększenia zatrudnienia oraz wzrostu dochodów i poziomu życia ludności”.

Realizowane w ramach Programu zadania nawiązują do następujących obszarów strategicznych wyznaczonych w Strategii:

- Gospodarka Regionu – Priorytet 3 – Działania na rzecz podniesienia atrakcyjności regionu dla inwestycji, Priorytet 4 – Turystyka jako czynnik rozwoju społeczno – gospodarczego województwa;
- Kapitał społeczny – Priorytet 2 – Wzmocnienie jakościowego rozwoju zasobów pracy regionu, Priorytet 3 – Rozwój kultury;
- Ochrona zdrowia – Priorytet 2 – Koordynacja działań w zakresie ochrony zdrowia oraz poprawy bezpieczeństwa ludności;
- Zabezpieczenie społeczne – Priorytet 1 – Wspieranie działań na rzecz osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym.

2. Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna przyczynia się do realizacji celu głównego Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013:

„Wzrost krajowej i międzynarodowej konkurencyjności gospodarki oraz poprawa dostępności przestrzennej Podkarpacia”, w tym celów szczegółowych:

- Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości i gospodarki opartej na wiedzy,
- Tworzenie warunków dla rozwoju kapitału społecznego poprzez inwestycje w edukację, ochronę zdrowia, pomoc społeczną, sport i rekreację,
- Wzrost udziału turystyki w gospodarce regionu oraz ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój instytucji kultury,
- Zmniejszenie występujących wewnątrz województwa różnic rozwojowych.

Program jest spójny z osią priorytetową 7 – Spójność wewnątrzregionalna, zakładającą wzmocnienie ośrodków miejskich, ożywienie społeczno – gospodarcze obszarów zdegradowanych oraz zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej obszarów marginalizowanych gospodarczo.

Krosno znajduje się na mapie obszarów marginalizowanych gospodarczo i społecznie, stanowiącej załącznik nr 6 do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego.

3. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Krosna

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Krosna (Uchwała Rady Miasta Krosna Nr LIII/1001/06 z dnia 26 lipca 2006 r.) określa strefę rewitalizacji zabudowy, w ramach polityki ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków, dóbr kultury współczesnej i kształtowania krajobrazu miasta. Strefa ta znajduje się w Dzielnicy Śródmieście, wyznaczonej jako obszar wsparcia w ramach Programu Rewitalizacji.

Na terenie zabytkowego centrum miasta, Studium wskazuje m.in. następujące zasady zagospodarowania:

- ochrona układu przestrzennego przed przekształceniami oraz ochrona obiektów i zespołów zabytkowych prawnie chronionych, jak i nie objętych ochroną prawną, a także ich otoczenia przed zmianami mogącymi spowodować degradację ich wartości historycznych, estetycznych i architektonicznych,
- dopuszczenie do modernizacji pod względem użytkowym i technicznym istniejącej zabudowy oraz lokalizacji nowej zabudowy bez ograniczeń dla współczesnej formy architektonicznej, pod warunkiem uwzględnienia zasadniczych cech formy architektonicznej zabudowy historycznej, w tym ograniczenia gabarytu nowej zabudowy do wysokości istniejącej zabudowy,
- niedopuszczenie do nadbudowy istniejącej zabudowy w obrębie zespołu Starego Miasta ponad gabaryt pionowy zabudowy przyrynkowej,
- wzbogacenie funkcji usługowych obszaru, przy jednoczesnym ograniczeniu rozwoju usług wymagających znacznych kubatur i gabarytów pionowych oraz stanowiących cel ruchu kołowego,
- wykluczenie rozwoju działalności gospodarczej (wytwórczości i usług) wymagających przekształceń istniejącego układu przestrzennego,
- atrakcyjne urządzenie przestrzeni publicznych w drodze ich porządkowania i odnowy sposobu zagospodarowania i otaczającej zabudowy z ekspozycją zespołów i obiektów zabytkowych i ważniejszych, nie w pełni czytelnych obecnie elementów układów urbanistycznych:

faworyzowanych, średniowiecznego i renesansowego, wprowadzeniem komponowanych posadzek głównych placów i ulic, właściwego oświetlenia oraz regulacjami dotyczącymi formy reklam,

- porządkowanie zabudowy wewnątrzblokowej, położonej na tyłach działek, pierzeje (przyrynkowe płn.- wsch. I pld.- zach. I płn. Strona pierzei ul. Słowackiego),
- wyeksponowanie przebiegu murów obronnych oraz porządkowanie istniejącej zieleni porastającej skarpy wzgórza Starego Miasta w celu zapewnienia dostatecznej ekspozycji sylwety Starego Miasta,
- podejmowanie działań inwestycyjnych wiążących się z wykonywaniem szeroko-przestrzennych wykopów i niwelacji terenu wymaga:
 - w obrębie ul. Czajkowskiego, Wisłoczej, Legionów i Podwale prowadzenia nadzorów i badań archeologicznych,
 - w obrębie stanowisk archeologicznych prowadzenia nadzoru archeologicznego,
- uwzględnienie przy ustalaniu przeznaczenia i zasad zagospodarowania terenów w toku miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego bądź podejmowania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w przypadku braku planu, szczegółowych wskazań konserwatorskich obejmujących:
 - ochronę kształtu działek w obrębie Starego Miasta,
 - ochronę przed przekształceniem przebiegu głównych ulic i kształtu placów,
 - zachowanie obiektów i zespołów zabytkowych postulowanych do objęcia ochroną oraz ich formy architektonicznej przed przekształceniami prowadzonymi do obniżenia wartości historycznych, estetycznych i architektonicznych,
- uwzględnienie w kształtowaniu nowej zabudowy w otoczeniu ww. zespołów i obiektów zasadniczych cech formy architektonicznej zabudowy historycznej.

4. Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego

Wyznaczone w Programie obszary rewitalizacji nie są w pełni objęte miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

Dzielnica/Osiedle	Obowiązujące plany miejscowe	Uwagi
Dzielnica Śródmieście	Śródmieście II, Śródmieście XV	Teren zabytkowego Starego Miasta nie jest objęty planem miejscowym. Plan Śródmieście II obejmuje głównie tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej. Plan Śródmieście XV obejmuje m.in. obszar rozwoju usług związanych z rekreacją i sportem.
Osiedle Stefana Grota – Roweckiego	Śródmieście I, Śródmieście V, Śródmieście IX, Śródmieście XII, Centrum I	Plany miejscowe obowiązują jedynie na części obszaru. Teren objęty planem obejmuje głównie zabudowę mieszkaniową i usługową.
Osiedle Tysiąclecia	Śródmieście VII, Śródmieście VIII	Na obszarze zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej plan miejscowy dopuszcza remont i przebudowę istniejącej zabudowy, pod warunkiem zachowania zasad zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy jak dla obiektów nowo realizowanych.

5. Strategia Rozwoju Miasta Krosna na lata 2004-2013

Zadania określone w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Krosna wpisują się w następujące obszary strategiczne oraz kierunki działań przyjęte w Strategii Rozwoju Miasta Krosna:

- w ramach obszaru strategicznego Ład przestrzenny:
 - Tworzenie ładu urbanistycznego i architektonicznego,
 - Dbłość o estetykę miasta,
 - Rewitalizacja zespołu staromiejskiego,
 - Urządzanie terenów zielonych,
- w ramach obszaru strategicznego Przedsiębiorczość:
 - Eliminowanie barier w prowadzeniu działalności gospodarczej,
 - Rozwój infrastruktury turystycznej i sektora usług.
- w ramach obszaru strategicznego Sfera społeczna:
 - Przeciwdziałanie bezrobociu,
 - Zwiększenie skuteczności działań służb porządkowych i ratowniczych,
 - Wdrożenie systemu pomocy dla grup faworyzowanych,
 - Przeciwdziałanie patologiom,
 - Rozwój bazy dla działalności kulturalnej,
- w ramach obszaru strategicznego Wizerunek:
 - Dbanie o estetyczny wygląd miasta,
 - Kreowanie korzystnego wizerunku miasta w Polsce i za granicą.

6. Strategia Mieszkaniowa Miasta Krosna na lata 2005-2013

Lokalny Program Rewitalizacji jest zgodny z misją, sformułowaną w Strategii Mieszkaniowej Miasta Krosna:

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

„Miasto Krosno dąży do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych lokalnej społeczności, poprzez finansowanie i współfinansowanie budowy lokali mieszkalnych oraz tworzenie warunków do rozwoju mieszkalnictwa.”

Celem strategicznym, wymienionym w tym dokumencie na pierwszym miejscu jest: Poprawa stanu technicznego i modernizacja zasobu mieszkaniowego.

Strategia zakłada remonty budynków, uwarunkowane przede wszystkim:

- zapewnieniem bezpieczeństwa mieszkańcom,
- zapewnieniem poprawności funkcjonowania urządzeń,
- poprawą efektywności i modernizacją urządzeń,
- poprawą estetyki.

7. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście Krośnie na lata 2005-2010

Lokalny Program Rewitalizacji jest zgodny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście Krośnie, przede wszystkim w następujących zakresach:

- Cel strategiczny: Podejmowanie działań w stosunku do osób niepełnosprawnych, mających na celu najpełniejsze zaspokojenie ich potrzeb i aspiracji.

W ramach powyższego celu są realizowane m.in. następujące działania, spójne z Programem Rewitalizacji:

- Rehabilitacja fizyczna i społeczna osób dorosłych,
- Usuwanie barier architektonicznych, technicznych, w komunikowaniu się i transportowych,

Cel strategiczny: Pomoc osobom i rodzinom zagrożonym dysfunkcją oraz zapobieganie materialnej degradacji społeczności miasta.

Powyższy cel zakłada następujące działania, spójne z Programem Rewitalizacji:

- Profilaktyka zjawisk dotyczących marginalizacji i wykluczenia społecznego osób niepełnosprawnych, bezrobotnych, bezdomnych i innych,

- Przeciwdziałanie rozwojowi chorób społecznych.

III. Streszczenie nietechniczne oceny oddziaływania programu na środowisko

Tabela nr 22 przedstawia poszczególne projekty inwestycyjne wraz z ich zakresem rzeczowym przewidzianym do realizacji.

Lp.	Tytuł projektu	Przewidziane działania w ramach projektu	Numer działania w RPO WP
Osiedle Grota - Roweckiego			
1.	„Przebudowa i rozbudowa części „A” i „B” budynku Komendy Miejskiej Policji w Krośnie oraz zmiana sposobu użytkowania auli na salę ćwiczeń”	<p>Część „A”:</p> <ul style="list-style-type: none"> roboty rozbiórkowe, tynki wewnętrzne i okładziny, ścianki aluminiowe oddzielające strefy ppoż., zaplecze sanitarne i szatnię, przebudowa pomieszczeń dla osób zatrzymanych, dobudowa wejścia głównego z przystosowaniem dla osób niepełnosprawnych, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, izolacja podłoża w piwnicy, wymiana posadzek na płytki gresowe, szpachlowanie i malowanie wszystkich pomieszczeń w piwnicy, na parterze i na pierwszym piętrze, demontaż i montaż dwóch urządzeń dźwigowych przystosowanych dla osób niepełnosprawnych, demontaż boazerii wokół wind i wykonanie uzupełnień ścian przy windach na wszystkich kondygnacjach wieżowca, rozbiórka klatki schodowej i spacerniaka. <p>Część „B”:</p> <ul style="list-style-type: none"> roboty rozbiórkowe, tynki wewnętrzne i okładziny, przebudowa auli na salę ćwiczeń fizycznych, izolacja podłoża w piwnicy, wymiana posadzek na płytki gresowe, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, szpachlowanie i malowanie wszystkich pomieszczeń. <p>Projekt techniczny obejmuje również odnowę</p>	7.1

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

		<p>elewacji dla całego obiektu, polegającą na wykonaniu elewacji z dociepleniem. W ramach projektu technicznego będzie wymieniona instalacja centralnego ogrzewania dla budynku części „A” i części „B”, przeprowadzona modernizacja węzła cieplnego z montażem kolektorów słonecznych, remont instalacji wod.-kan. (w piwnicy, na parterze i pierwszym piętrze w obydwu częściach budynku, wymiana rur spustowych, deszczowych i związane z tym roboty budowlane będą wykonywane w części „A” budynku. W obydwu częściach budynku będzie wymieniona instalacja elektryczna i odgromowa oraz instalacja elektryczna w wymiennikowi c.o. W pomieszczeniach osób zatrzymanych oraz przy wejściu głównym i na zewnątrz budynku części „A” i „B” będzie wykonana instalacja dozorowa (monitoring wewnętrzny i zewnętrzny). Zakupione zostaną również dwa punkty kamerowe. Kamery przekazane zostaną w użyczenie do Urzędu Miasta Krosna i zamontowane na obiekcie zabytkowym znajdującym się na terenie rewitalizowanym przez UM w Krośnie w ramach monitoringu miejskiego.</p>	
2.	<p>„Modernizacja budynków mieszkalnych wielorodzinnych w Krośnie” (Osiedle Grota Roweckiego: ul. Piastowska 18, 24, 60, 62, 64; ul. Grodzka 63, 65, 67; Osiedle Tysiąclecia – Krakowska 13,31,33,35,41,43,45 ; Magurów 4, 6, 7; Wróblewskiego 4, 6; Tysiąclecia 12)</p>	<p>Zakres robót:</p> <ul style="list-style-type: none"> • docieplenie budynków, • wymiana instalacji suchych pionów p. poz. w budynkach wysokich na piony nawodnione oraz montaż zestawów hydroforowych dla poszczególnych budynków, • wymiana dźwigów (wind), • wzmocnienie ścian (kotwienie płyt warstwowych), • remont loggii, • Wymiana obróbek blacharskich, • wymiana instalacji odgromowej, • wymiana rynien rur spustowych, • wymiana stolarki okiennej, • uzupełnienie pokrycia dachowego papą, • remont cokołów, • remont wiatrolapów, • dodatkowe oznakowanie budynków. 	7.1
Osiedle Tysiąclecia			
3.	„Modernizacja budynków	Zakres robót:	7.1

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

	mieszkalnych wielorodzinnych w Krośnie” (Osiedle Grota Roweckiego: ul. Piastowska 18, 24, 60, 62, 64; ul. Grodzka 63, 65, 67; Osiedle Tysiąclecia – Krakowska 13,31,33,35,41,43,45 ; Magurów 4, 6, 7; Wróblewskiego 4, 6; Tysiąclecia 12)	<ul style="list-style-type: none"> • docieplenie budynków, • wymiana instalacji suchych pionów p. poz. w budynkach wysokich na piony nawodnione oraz montaż zestawów hydroforowych dla poszczególnych budynków, • wymiana dźwigów (wind), • wzmocnienie ścian (kotwienie płyt warstwowych), • remont loggii, • Wymiana obróbek blacharskich, • wymiana instalacji odgromowej, • wymiana rynien rur spustowych, • wymiana stolarki okiennej, • uzupełnienie pokrycia dachowego papą, • remont cokołów, • remont wiatrołapów, • dodatkowe oznakowanie budynków. 	
4.	„Renowacja budynków mieszkalnych oraz zagospodarowanie przestrzeni wokół nieruchomości położonych w Krośnie przy ul. Tysiąclecia nr 8 i ul. Naftowej 9a”	<p>Zakres robót:</p> <ul style="list-style-type: none"> • docieplenie ścian zewnętrznych oraz stropów w piwnicach, • izolacja pionowa i pozioma fundamentów, • wymiana pionów wodnych, kanalizacyjnych, gazowych, WLZ (energetycznych) oraz odprowadzeń do przykanalików, • zabezpieczenie przewodów spalinowych przed wykraplaniem pary wodnej, • remont balkonów, • dostosowanie klatek schodowych do aktualnych wymogów bezpieczeństwa, • zagospodarowanie terenu otaczającego budynek. 	7.1
5.	„Odnowa architektoniczna zabudowy Osiedla Tysiąclecia w Krośnie” (budynki – Partnerzy: Wspólnoty: ul. Kolejowa 2, 2a, 4, 6, 10, 12, 21, 23; ul. Naftowa 5a, 9, 12, 13, 15a, 15b, 17; ul. Tysiąclecia 5a oraz Gmina Miasto Krosno)	<p>Zakres robót:</p> <ul style="list-style-type: none"> • docieplenie budynków i remont balkonów, • wymiana drzwi wejściowych, • wymiana witryn i okien w klatkach schodowych i strychu, • docieplenie kominów ponad dachem, • wymiana części obróbek blacharskich, • wymiana zaworów grzejnikowych, • likwidacja nieprawidłowości kominowych, • kompleksowe zagospodarowanie terenów (place, chodniki, parkingi, ciągi piesze), • monitoring, • system oznakowania osiedla, • likwidacja barier architektonicznych (podjazdy). 	7.1

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

6.	„Rewitalizacja budynku mieszkalnego przy ul. Naftowej 10 w Krośnie”	<p>Zakres robót:</p> <ul style="list-style-type: none"> ocieplenie ścian zewnętrznych, wymiana stolarki drzwiowej zewnętrznej, wymiana okien piwnicznych, regeneracja zdegradowanych terenów zielonych w otoczeniu budynku. 	7.1
Dzielnica Śródmieście			
7.	„Renowacja zabytkowego kościoła Franciszkanów w Krośnie wraz z poprawą estetyki otoczenia kościoła”	<p>Zakres robót:</p> <ul style="list-style-type: none"> konserwacja kaplicy Oświęcimów, konserwacja ołtarza kaplicy MB Różańcowej, wymiana posadzki w kościele, malowanie kościoła – wewnątrz, wymiana nawierzchni wokół kościoła (wymiana nawierzchni asfaltowej na bruk), umocnienie skarpy oraz poprawa estetyki terenów zielonych wokół kościoła. 	7.1
8.	Rewitalizacja Zespołu Staromiejskiego w Krośnie – II etap: rewitalizacja podcieni kamienic Rynku	<ul style="list-style-type: none"> usystematyzowanie wyglądu podcieni w zakresie nawierzchni posadzek, wystroju, ścian, sklepień i portali oraz oświetlenia i iluminacji świetlnej 	7.1
9.	„Rewitalizacja Zespołu Staromiejskiego w Krośnie”	<p>Zakres robót:</p> <ul style="list-style-type: none"> remont i przebudowa zabytkowego budynku Wieży Farnej wraz ze zmianą sposobu użytkowania z dostosowaniem do celów kulturalno-turystycznych (dostosowanie budynku do potrzeb ruchu turystycznego i celów ekspozycyjnych, stworzenie punktu widokowego – nadanie historycznemu obiektowi nowej funkcji), rewitalizacja płyty Rynku: stworzenie na płycie Rynku wygodnych ciągów pieszych oraz uporządkowanie elementów małej architektury i zieleni w celu powiązania wizualnego z zabudową pierzei Rynku, oświetlenie płyty Rynku i południowego segmentu Starego Miasta poprzez przebudowę i budowę nowego oświetlenia (wprowadzenie nowych latarni oświetleniowych); zasilanie energetyczne dla przebudowywanych ulic i Rynku, zagospodarowanie skwerku za murem farnym (przebudowa nawierzchni, oświetlenie, mała architektura, w tym budowa pomnika Roberta Wojciecha Portiusa), zagospodarowanie i uporządkowanie pod względem 	7.1

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

		<p>komunikacyjnym Placu Konstytucji 3 Maja,</p> <ul style="list-style-type: none">• przebudowa nawierzchni jezdni, chodników, miejsc postojowych oraz infrastruktury towarzyszącej ulic: Franciszkańska, Spółdzielcza, Ordynacka, Kazimierza Wielkiego, Szczepanika, Sienkiewicza, Czajkowskiego oraz Placu Konstytucji 3 Maja z częścią przyległej ulicy Wisłoczej i Kapucyńskiej,• zagospodarowanie w elementy małej architektury oraz zagospodarowanie zieleni przebudowywanych ulic oraz Placu Konstytucji 3 Maja,• udogodnienia dla użytkowników oraz ich bezpieczeństwo: instalacja systemu monitoringu na obszarze Zespołu Staromiejskiego i w Wieży Kościoła Farnego (4 punkty monitoringu oraz 3 tablice informacji wizualnej).	
--	--	--	--

Projektowane w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji inwestycje nie będą wpływać na pogorszenie warunków środowiska naturalnego. Planowane przedsięwzięcia nie wpłyną negatywnie i nie będą oddziaływać na obszary prawnie chronione wymienione w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880) w tym obszary „NATURA 2000”. Na terenie miasta Krosna występuje projektowany specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 PLH 18 21 „Wisłok Środkowy z dopływami”. Obszar ten leży w korycie rzeki, w starorzeczach i niektórych miejscach w dolinie rzeki Wisłok. Specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 „Wisłok Środkowy z dopływami” został zaprojektowany do ochrony następujących siedlisk:

3220 - pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków

6410 - zmiennowilgotne łąki trzęślicowe

6510 - niżowe i górskie łąki użytkowane ekstensywnie

9170 - lasy łęgowe i nadrzeczne zarośla wierzbowe

91F0 - łęgowe lasy dębowo – wiązowo – jesionowe.

Obszar jest ostoją wielu cennych z przyrodniczego punktu widzenia gatunków ryb. Stwierdzono tu ponad 30 gatunków ryb, w tym dziesięć gatunków objętych ochroną gatunkową (rozporz. Min. Środ., 28.09.2004): minóg strumieniowy, kielb Kesslera, kielb białopłetwy, piekielnica, różanka, głowacz białopłetwy, głowacz przęgopłetwy, koza, śliz, piskorz.

Należy zaznaczyć, że przewidziane do realizacji w ramach opracowywanego dokumentu strategicznego przedsięwzięcia występują poza projektowanym obszarem Natura 2000 PLH 18 21 „Wisłok Środkowy z dopływami” i nie ingerują w jego przebieg.

Na etapie realizacji inwestycji wskazanych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Krosna nie przewiduje się nadzwyczajnych zagrożeń. Zgodnie z przeprowadzoną analizą strategiczną wpływu projektowanych inwestycji stwierdza się, że ich realizacja nie przyczyni się do trwałych zmian środowiska przyrodniczego jak również do zmiany lokalnego krajobrazu. Planowane inwestycje nie wpłyną na pogorszenie stanu środowiska, ani nie stworzą zagrożenia dla jego jakości. Oddziaływanie inwestycji na środowisko wystąpi tylko na etapie budowy i przebudowy. Będzie to jednak oddziaływanie czasowe, związane z pogorszeniem warunków akustycznych i wzrostem zapylenia powietrza. Wpływy te będą całkowicie odwracalne, chwilowe – ograniczone wyłącznie do etapu prowadzonych prac modernizacyjnych. Aby zminimalizować negatywne oddziaływanie na środowisko i ludzi należy w trakcie realizacji planowanych inwestycji przestrzegać prawa budowlanego, przepisów BHP oraz norm i przepisów dotyczących ochrony środowiska na terenie wokół budowy.

Przyjęte w programie rewitalizacji rozwiązania przestrzenne, funkcjonalne oraz techniczne nie mają wpływu na istniejący drzewostan, wody powierzchniowe i podziemne, są zgodne z obowiązującymi przepisami i normami polskimi oraz wspólnotowymi.

Realizacja projektów rewitalizacyjnych będzie zgodna z zapisami Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227). Ustawa ta przenosi kwestie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko ze stosownych dyrektyw do krajowego porządku prawnego. Najważniejszą dyrektywą regulującą aspekty oceny oddziaływania na środowisko jest Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001). Kwestie związane z postępowaniem OOS regulowane są także przez rozporządzenia, w tym Rozporządzenie Rady

Ministrów w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2004.257.2573 z późn. zm.).

Ponadto należy stwierdzić, że z uwagi na charakter działań przewidzianych do realizacji, rodzaj i skalę oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć oraz cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko, zachodzą przesłanki o których mowa w art. 49 ustawy z dnia 3 października 2008 r., o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227), pozwalające na stwierdzenie, że dla opracowywanego dokumentu nie zachodzi potrzeba przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

IV. Założenia programu rewitalizacji

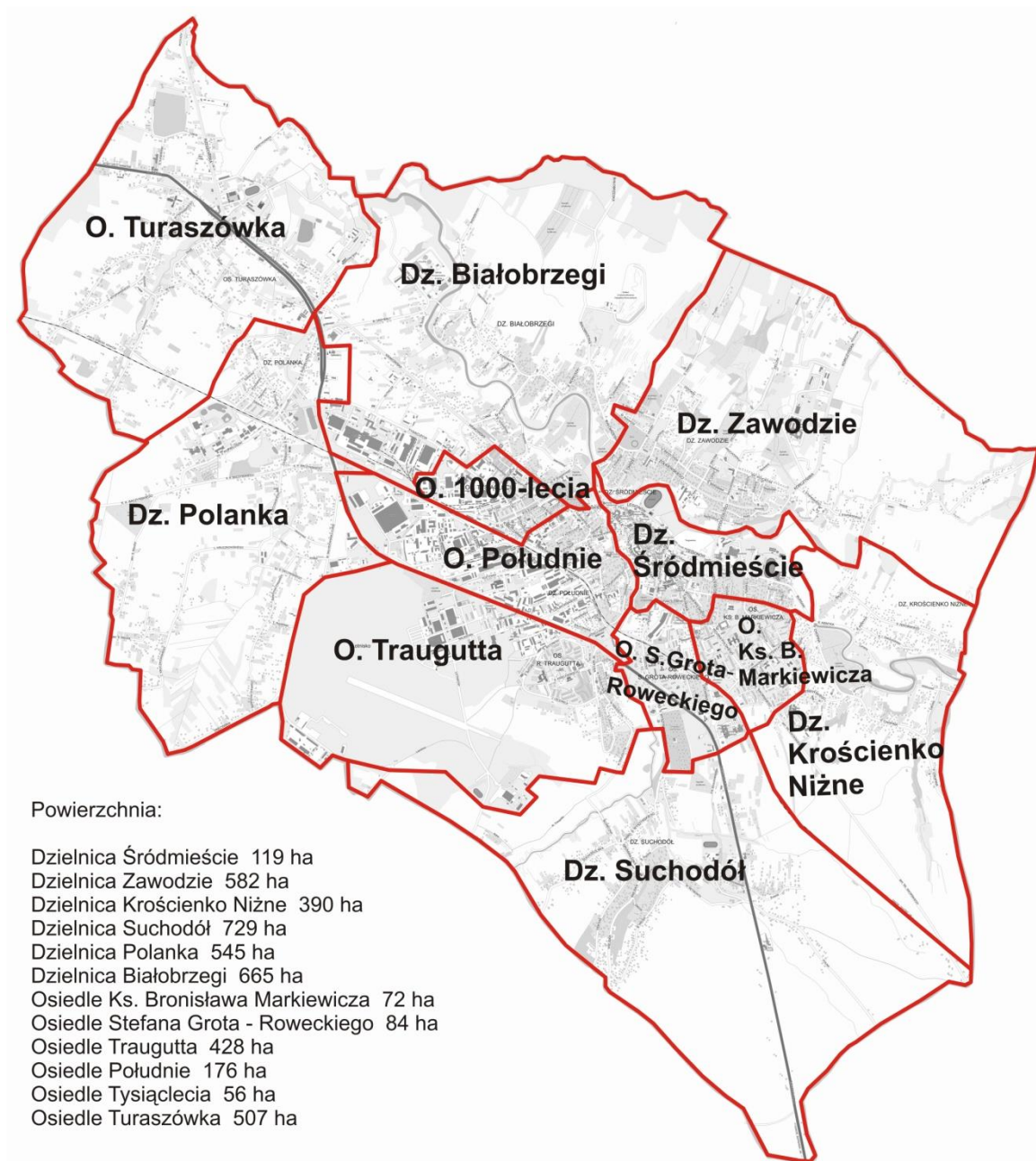
4.1. Okres programowania 2007-2013 i lata następne

Projekty w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Krosna będą realizowane w latach 2009-2015, co jest spójne z okresem programowania funduszy strukturalnych 2007-2013. Program został przygotowany w oparciu o znajomość kontekstu wspólnotowych polityk Unii Europejskiej oraz przy przestrzeganiu procedur wymaganych w realizacji polityki rozwoju lokalnego i regionalnego. W ramach Programu przewidziano zarówno zadania wieloletnie jak i jednoroczne.

4.2 Zasięg terytorialny rewitalizowanego obszaru (wyznaczenie granic) i uzasadnienie

Wybór obszarów wsparcia został dokonany w oparciu o podział miasta na dzielnice i osiedla. Po przeprowadzeniu analizy sytuacji we wszystkich dzielnicach i osiedlach Krosna, wybrano te jednostki, na terenie których występują najbardziej niekorzystne zjawiska, wymagające działań rewitalizacyjnych.

Podział miasta na dzielnice i osiedla obrazuje grafika:

Poniżej przedstawiono krótką charakterystykę wszystkich dzielnic i osiedli pod względem głównych funkcji, jakie pełnią w przestrzeni miasta.

Dzielnica Śródmieście – obejmuje m.in. historyczne centrum miasta, z zabytkowymi kamienicami przyrynkowymi, z których najstarsze pochodzą z XV w. Charakterystyczne dla kamienic północno – zachodniej oraz południowo – wschodniej pierzei Rynku są podcienia w kształcie arkad. Na terenie Starego Miasta znajdują się zabytkowe kościoły – kościół Farny p. w. Świętej Trójcy oraz kościół Franciszkanów. Ponadto zachowały się tutaj reliktury murów obronnych. Stare Miasto to miejsce

o szczególnym znaczeniu turystycznym i kulturalnym również dzięki funkcjonowaniu dwóch najważniejszych krośnieńskich muzeów: Muzeum Podkarpackiego i Muzeum Rzemiosła, Biura Wystaw Artystycznych oraz Punktu Informacji Kulturalno - Turystycznej. Nieopodal Rynku znajduje się kino „Sokół”. Na samym Rynku odbywają się liczne imprezy kulturalne dla turystów i mieszkańców.

Stare Miasto to także obszar ważny ze względu na funkcję edukacyjną – w historycznych kamienicach mieści się Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Krośnie.

Dzielnica Śródmieście – zarówno historyczne centrum, jak i obszar do niego przyległy, jest ważnym ośrodkiem intensywnego handlu, usług, a także głównym miejscem kontaktów społecznych mieszkańców.

Handel koncentruje się głównie poza ścisłym centrum – w dwóch galeriach handlowych oraz na placu targowym.

Warto zaznaczyć także funkcję sportową, która realizowana jest w obiektach Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji, w tym w nowoczesnej Hali Sportowo – Widowiskowej.

Należy podkreślić, że Dzielnica Śródmieście, ze względu na koncentrację funkcji kulturalnych, turystycznych, edukacyjnych, sportowych, usługowych i handlowych, jest najważniejszym miejscem w przestrzeni publicznej miasta.

Śródmieście to dzielnica reprezentatywna, stanowiąca o wizerunku całego Krosna.

Dzielnica Zawodzie – to dzielnica mieszkalna, w której dominuje zabudowa jednorodzinna. Funkcja usługowa jest słabo rozwinięta. Znajduje się natomiast jeden obiekt o znaczeniu ponadregionalnym – Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II.

Dzielnica Krościenko Niżne – dzielnica o charakterze podmiejskim z zabudową jednorodziną i przeważającym obszarem użytków rolnych. Dzielnica posiada słabo rozwiniętą funkcję przemysłową (Huta Szkła „Józefina”). Na jej terenie znajduje się Zakład Energetyki Ciepłej, świadczący usługi na rzecz dużej części miasta.

Dzielnica Suchodół – podmiejska dzielnica rolnicza, z zabudową jednorodziną i podstawowymi usługami. Przez teren przebiega wylot drogi krajowej nr 28 w kierunku Sanoka.

Dzielnica Polanka – dzielnica podmiejska z dominującą zabudową jednorodziną. W północnej części występuje zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna. Na terenie dzielnicy występują słabo rozwinięte funkcje usługowa i przemysłowa.

Dzielnica Białobrzegi – jest strefą podmiejską, w której zdecydowanie dominuje zabudowa jednorodzinna. Część przemysłową dzielnicy stanowi głównie kompleks Krośnieńskich Hut Szkła „KROSNO” S.A. Na terenie Dzielnicy znajdują się obiekty, w których świadczone są usługi komunalne – Zakład Unieszkodliwiania Odpadów, Oczyszczalnia Ścieków oraz Przytulisko dla bezdomnych zwierząt.

Osiedle Ks. Bronisława Markiewicza – to duże osiedle śródmiejskie, z zabudową wielorodziną. Obok dominującej funkcji mieszkaniowej występują tutaj funkcje rekreacyjna i usługowa. Na Osiedlu znajduje się m.in. Krośnieńska Biblioteka Publiczna.

Osiedle Stefana Grota – Roweckiego – to obszar zabudowy mieszkaniowej wielokondygnacyjnej (wieżowce) oraz ważny obszar usług o charakterze administracyjnym - znajdują się tutaj siedziby m.in. Urzędu Miasta Krosna, Starostwa Powiatowego w Krośnie, Delegatury Urzędu Wojewódzkiego Województwa Podkarpackiego, Inspektoratu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Komendy Miejskiej Policji, Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej.

W budynkach centrum administracyjnego przy ul. Bieszczadzkiej znajduje się także największa w Krośnie sala kinowa (ArtKino).

Na terenie osiedla mieści się pogotowie ratunkowe oraz kompleks budynków starego szpitala, które od kilku lat podlegają sukcesywnej rewitalizacji i są przystosowywane do nowych funkcji. W jednym z nich funkcjonuje Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka, inny został zaadaptowany przez Towarzystwo Budownictwa Społecznego na cele mieszkaniowe. W kolejnym powstaje hospicjum.

Osiedle Traugutta – charakteryzuje się zabudową mieszkaniową wielorodzinną i jednorodziną. Na terenie osiedla znajdują się firmy produkcyjne i usługowe oraz lotnisko, które po rozbudowie i modernizacji będzie zapleczem dla rozwoju innowacyjnego przemysłu oraz dla prowadzenia szkoleń lotniczych na skalę ponadregionalną. Obecnie lotnisko wykorzystywane jest jako baza dla sportów lotniczych.

Osiedle Południe – to śródmiejskie osiedle mieszkaniowe oraz obszar o wysoko rozwiniętej funkcji przemysłowej. Znajduje się tutaj kompleks obiektów przemysłu motoryzacyjnego (Delphi, FA Krosno) oraz zespoły firm (m.in. przemysł meblarski, lotniczy, szklarski, przetwórstwo tworzyw sztucznych), zlokalizowane na zrewitalizowanych obszarach poprzemysłowych.

Bardzo dobrze rozwinięta jest także funkcja handlowa (koncentracja handlu hurtowego).

Osiedle Tysiąclecia – najstarsze śródmiejskie osiedle mieszkaniowe (zabudowa wielorodzinną), z częścią przemysłową (ZUN „Naftomet”). Obszar pełni ważną rolę w zakresie komunikacji, gdyż znajdują się na nim dworce PKP i PKS oraz główny węzeł komunikacji publicznej obsługującej miasto i okoliczne miejscowości. Rozwijana jest także funkcja kulturalna o charakterze ponadlokalnym, dzięki działalności Regionalnego Centrum Kultur Pogranicza.

Dobrze rozwinięte są funkcje handlowa i usługowa.

Osiedle Turaszówka – podmiejskie osiedle mieszkaniowe, na którym występuje zabudowa jednorodzinna. Obszar jest istotny ze względów miastotwórczych – zlokalizowane są tutaj kompleksy Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Krośnie oraz Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 5.

W celu wyznaczenia obszarów wsparcia w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji, zostały zgromadzone oraz przeanalizowane dane statystyczne, charakteryzujące sytuację społeczno – ekonomiczną w poszczególnych dzielnicach i osiedlach miasta.

Wskaźniki mają charakter względny. Większość z nich została obliczona w odniesieniu do liczby mieszkańców danego obszaru.

Tabela nr 23 Liczba mieszkańców w dzielnicach i osiedlach Krosna według stanu na koniec grudnia 2006 r.

Dzielnica/ Osiedle	Liczba mieszkańców
Dzielnica Śródmieście	2 479
Dzielnica Zawodzie	3 233
Dzielnica Krościenko Niżne	2 104
Dzielnica Suchodół	2 811
Dzielnica Polanka	4 712
Dzielnica Białobrzegi	3 193
Osiedle Ks. Bronisława Markiewicza	9 529
Osiedle Stefana Grota – Roweckiego	2 503
Osiedle Traugutta	6 916
Osiedle Południe	2 544
Osiedle Tysiąclecia	4 834
Osiedle Turaszówka	2 816

Źródło: Ewidencja ludności Urzędu Miasta Krosna

Obszary wsparcia zostały wyznaczone zgodnie z wymogami określonymi w art. 47 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. Wskaźniki obliczono na podstawie danych źródłowych, pochodzących z oficjalnych rejestrów odpowiednich urzędów i instytucji:

- poziom ubóstwa i wykluczenia – dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Krośnie (dane z maja 2009 r.),
- stopa długotrwałego bezrobocia – dane Powiatowego Urzędu Pracy w Krośnie (dane z maja 2009 r.),
- trendy demograficzne – dane Urzędu Miasta Krosna na podstawie ksiąg Urzędu Stanu Cywilnego (dane z maja 2009 r.),
- poziom przestępczości i wykroczeń – dane Komendy Miejskiej Policji w Krośnie (dane z maja 2009 r.),

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

- wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej – dane Urzędu Statystycznego w Rzeszowie na podstawie rejestru REGON (dane z kwietnia 2009 r.),
- poziom wartości zasobu mieszkaniowego – dane Urzędu Miasta Krosna na podstawie ewidencji budynków w Wydziale Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami (dane z maja 2009 r.).

Ze względu na brak dostępu do oficjalnych danych w odniesieniu do poszczególnych dzielnic i osiedli, zrezygnowano z obliczania następujących wskaźników, wymienionych w Rozporządzeniu Komisji nr 1828/2006:

- poziom wykształcenia,
- deficyt kwalifikacji,
- wskaźnik przerywania kształcenia,
- stopień degradacji środowiska,
- liczba imigrantów, grup etnicznych i mniejszości lub uchodźców,
- poziom wydajności energetycznej budynków.

Poniższa tabela przedstawia wskaźniki, będące podstawą wyznaczenia obszarów wsparcia ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Krosna.

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

Tabela nr 24. Sytuacja społeczno – gospodarcza w dzielnicach i osiedlach miasta Krosna.

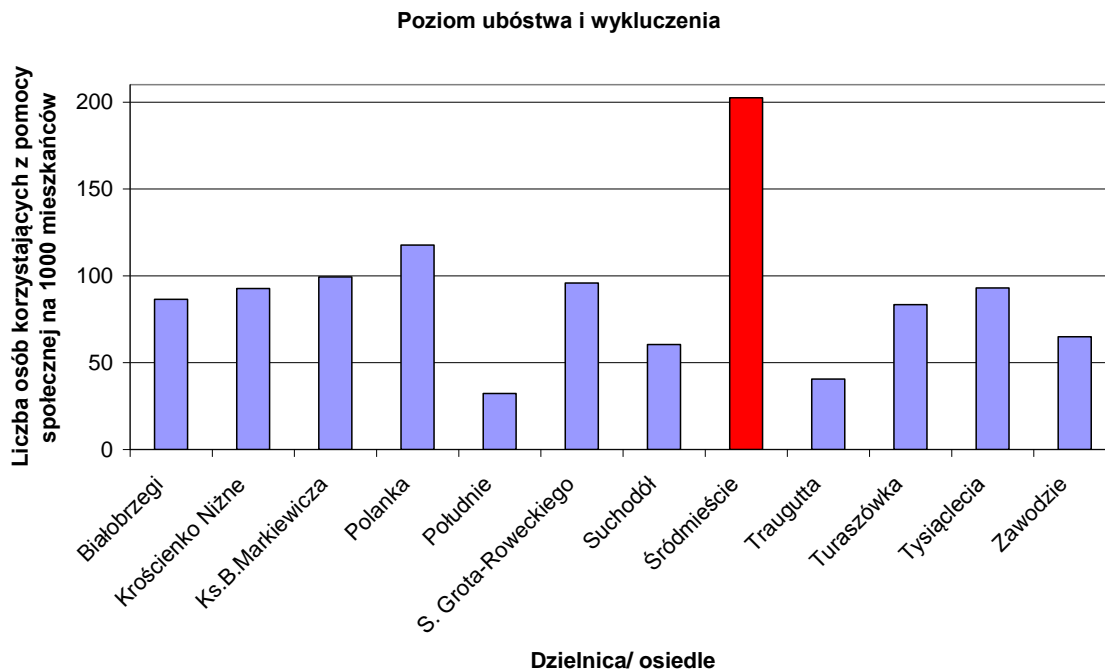
	Poziom ubóstwa i wykluczenia	Wysoka stopa długotrwałego bezrobocia	Wysoka stopa długotrwałego bezrobocia	Niekorzystne trendy demograficzne		Niski poziom wykształcenia, wyraźny deficyt kwalifikacji i wysoki wskaźnik przerywania kształcenia	Wysoki poziom przestępczości i wykroczeń		Szczególnie wysoki stopień degradacji środowiska	Niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej (2009)	Wysoka liczba imigrantów, grup etnicznych i mniejszości lub uchodźców	Porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego (2002)	Niski poziom wydajności energetycznej budynku
Opis kryterium	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców	Stosunek liczby osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy do liczby osób w wieku produkcyjnym		Stosunek liczby urodzeń do liczby zgonów w poszczególnych dzielnicach		-	Liczba przestępstw na 1000 ludności w danej dzielnicy		-	Liczba podmiotów gospodarczych w poszczególnych dzielnicach na 100 mieszkańców	-	Ilość budynków mieszkalnych powstałych przed 1989 rokiem do ogólnej liczby budynków mieszkalnych (%)	-
	2006	2006	2008	2006	2008		2006	2008					
Białobrzegi	45,7	1,2	0,7	1,59	0,62	-	7,8	10,6	-	11,1	-	-	-
Krościenko Niżne	98,9	1,5	1,2	-3,8	0,95	-	17,5	13,3	-	10,9	-	-	-
Ks.B.Markiewicza	78,6	1,7	1,3	5,56	1,6	-	22,4	12,2	-	7,1	-	82,7	-
Polanka	95,7	1,6	1,5	-2,33	2,54	-	10,1	12,3	-	7	-	67,1	-
Południe	90,0	2,1	1,9	-3,14	-5,11	-	48,3	38,1	-	22,5	-	82,9	-
S. Grota-Roweckiego	98,3	1,4	1,4	-8,38	-6,39	-	29,5	14,7	-	14,7	-	84,7	-
Suchodół	60,1	0,9	1,1	0,35	5,69	-	13,5	14,2	-	7	-	-	-
Śródmieście	200,1	1,6	1,3	1,6	0	-	53,2	32,6	-	36,2	-	-	-
Traugutta	81,7	1,1	1,5	2,89	3,61	-	19	14,7	-	6,6	-	57,9	-
Turaszówka	72,8	1	1,2	6,03	3,9	-	13,8	5,3	-	6,7	-	-	-

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

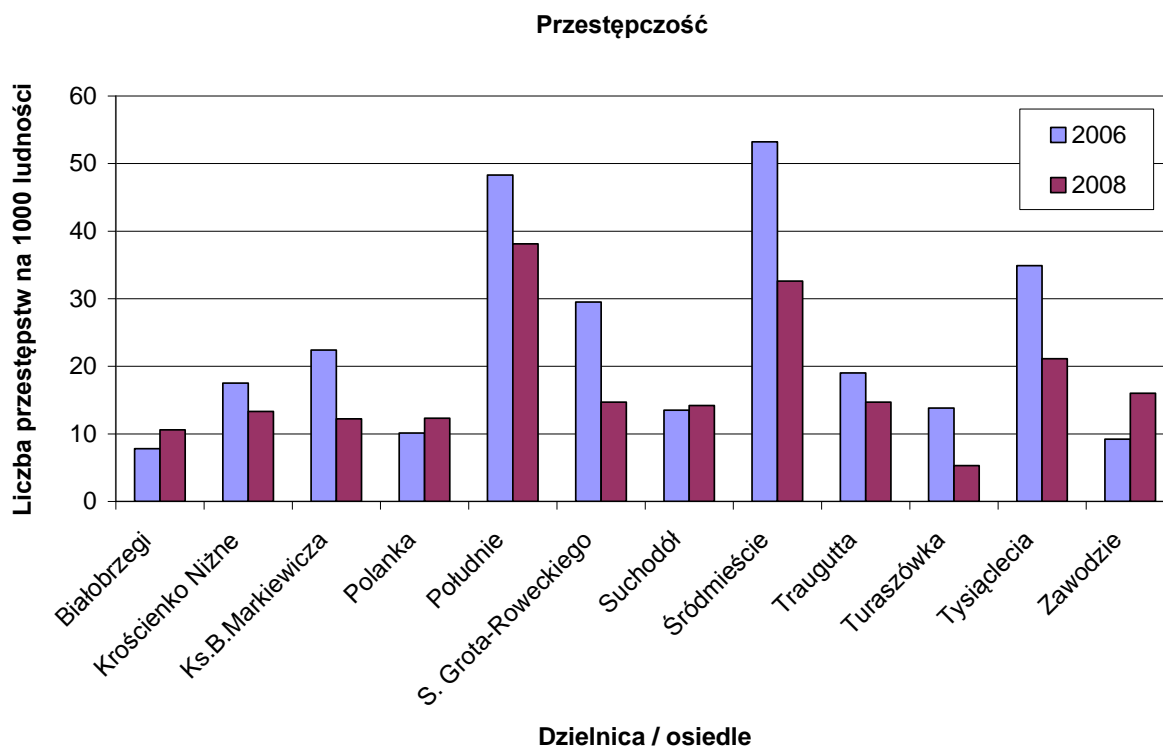
Tysiąclecia	173,4	1,7	1,6	-3,9	-3,51	-	34,9	21,1	-	8,6	-	88,1	-
Zawodzie	66,5	1,2	1,1	3,4	10,51	-	9,2	16	-	10,7	-	-	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie rejestrów urzędowych.

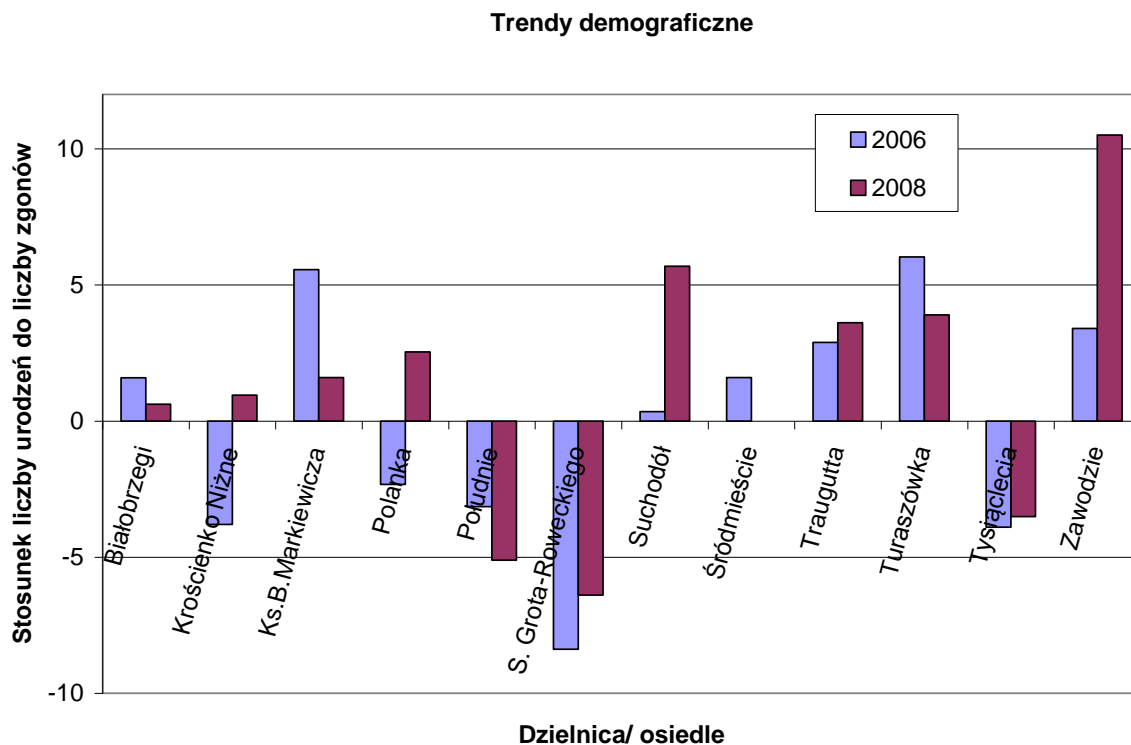
Analiza powyższych danych wskazuje, że wiele negatywnych zjawisk społecznych koncentruje się w obrębie Dzielnicy Śródmieście. Występuje tam najwyższy poziom ubóstwa i wykluczenia, znacznie przekraczający średnią dla całego miasta.

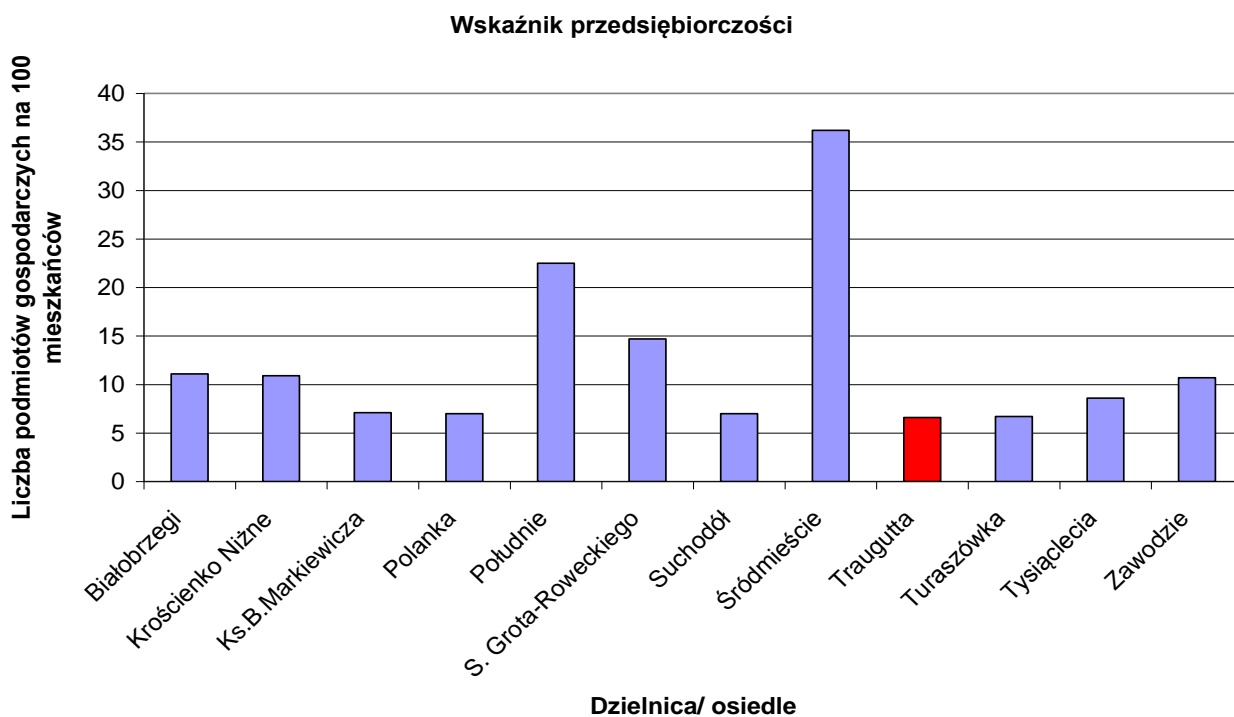
Śródmieście jest także jedną z najbardziej niebezpiecznych dzielnic (obok Osiedla Południe i Osiedla Tysiąclecia).

Uwagę zwracają najbardziej niekorzystne trendy demograficzne na Osiedlu Stefana Grota –Roweckiego.

Najwyższa stopa długotrwałego bezrobocia występuje na Osiedlu Południe, natomiast najniższa przedsiębiorczość – na Osiedlu Traugutta. Odchylenia tych wskaźników są jednak nieznaczne w odniesieniu do niektórych innych dzielnic i osiedli.

Biorąc pod uwagę powyższe wskaźniki, wytypowano następujące obszary wsparcia w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Krosna:

Dzielnica Śródmieście

Dzielnicę tą wytypowano ze względu na spiętrzenie negatywnych zjawisk społecznych (m.in. najwyższy stopień ubóstwa i wykluczenia wśród mieszkańców oraz wysoki wskaźnik przestępczości na tym terenie). Rewitalizacja tego obszaru Krosna przyczyni się do wzrostu atrakcyjności całego miasta, a tym samym podniesienia jakości życia mieszkańców. Realizowane projekty, m.in. poprzez rewitalizację obiektów zabytkowych i poprawę estetyki historycznego centrum, powinny wpłynąć na zwiększenie atrakcyjności przestrzeni publicznej dla mieszkańców oraz turystów. Tworzenie nowych miejsc pracy w turystyce przyczyni się do wzmocnienia gospodarki w skali całego miasta.

Granice obszaru wsparcia – Dzielnica Śródmieście

Osiedle Stefana Grota – Roweckiego

Typowanie nastąpiło ze względu na najbardziej niekorzystne trendy demograficzne oraz względnie wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia. Jest to obszar o dużym potencjale, związanym m.in. z koncentracją usług administracyjnych oraz kontynuacją

działań służących kompleksowej rewitalizacji terenu poszpitalnego. Podniesienie jakości przestrzeni publicznej Osiedla S. Grota – Roweckiego powinno przynieść efekty dla całego miasta.

Granice obszaru wsparcia – Osiedle Stefana Grota – Roweckiego

Obszary wsparcia mieszkalnictwa

Obszar wsparcia mieszkalnictwa został wyznaczony w oparciu o wymogi określone w art.7 ust. 2 Rozporządzenia nr 1080/2006 oraz art. 47 Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006. Zgodnie z przyjętą zasadą, należy wyznaczyć spójny obszar wsparcia mieszkalnictwa, spełniający co najmniej trzy spośród pięciu kryteriów. W ramach poszczególnych kryteriów wartości wskaźników dla obszaru wsparcia powinny charakteryzować się niekorzystnym odchyleniem w stosunku do wskaźnika referencyjnego dla województwa podkarpackiego.

Wskaźniki dla poszczególnych dzielnic i osiedli oraz wartości referencyjne przedstawia tabela.

Zrezygnowano z obliczania wskaźnika wartości zasobu mieszkaniowego dla terenów, które nie są potencjalnymi obszarami wsparcia mieszkalnictwa, gdyż nie występuje na

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

nich zwarta zabudowa wielorodzinna. Dla kryteriów „Wysoki poziom przestępczości i wykroczeń” oraz „Porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego” dokonano wyboru jednego wskaźnika.

Tabela nr 25 Wskaźniki dotyczące mieszkalnictwa dla poszczególnych dzielnic.

Kryterium	Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia	Wysoka stopa długotrwałego bezrobocia	Wysoki poziom przestępczości i wykroczeń		Niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej	Porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego		
			Liczba przestępstw na 1 tys. ludności	Czyny karalne osób nieletnich na 1 tys. nieletnich		Udział budynków w bezwodociągów do ogólnej liczby budynków w (w%)	Liczba budynków wybudowanych przed rokiem 1989/do ogólnej liczby budynków (w%)	
Wskaźnik	Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. ludności	Udział długotrwałe bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym	Liczba przestępstw na 1 tys. ludności	Czyny karalne osób nieletnich na 1 tys. nieletnich	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 100 osób	Udział budynków w bezwodociągów do ogólnej liczby budynków w (w%)	Liczba budynków wybudowanych przed rokiem 1989/do ogólnej liczby budynków (w%)	
Wartość dla woj. podkarpackiego	83	5,8	19,7	10,2	6,7	9,1	83,8	
Wartość dla obszarów wsparcia	powyżej	powyżej	powyżej	powyżej	poniżej	powyżej	powyżej	
Def. wskaźnika	Osoby zgodnie z ustawą z 12 marca 2004 o pomocy społecznej (Dz. U. nr 64 poz. 593 z póź. zm.) są uprawnione do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej.	Stosunek liczby osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy do liczby osób w wieku produkcyjnym	Ilość stwierdzonych przestępstw ogółem	Ilość czynów karalnych popełnionych przez nieletnich (ukończyl i 13 lat ale nie 17)	Ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Budynek z wodociągiem- bud., w którym wszystkie lub niektóre mieszkania posiadają kran z wodą	Ilość budynków mieszkalnych powstałych przed 1989 rokiem do ogólnej liczby budynków mieszkalnych	
Rok	2006	2006	2006	2008	-	2009	-	2002
Białobrzegi	45,7	1,2	7,8	10,6	-	11,1	-	-
Krościenko Niżne	98,9	1,5	17,5	13,3	-	10,9	-	-
Ks.B.Markiewiczza	78,6	1,7	22,4	12,2	-	7,1	-	82,7
Polanka	95,7	1,6	10,1	12,3	-	7	-	67,1
Południe	90,0	2,1	48,3	38,1	-	22,5	-	82,9
S. Grota-Roweckiego	98,3	1,4	29,5	14,7	-	14,7	-	84,7
Suchodół	60,1	0,9	13,5	14,2	-	7	-	-

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

Śródmieście	200,1	1,6	53,2	32,6	-	36,2	-	-
Traugutta	81,7	1,1	19	14,7	-	6,6	-	57,9
Turaszówk a	72,8	1	13,8	5,3	-	6,7	-	-
Tysiąclecia	173,4	1,7	34,9	21,1	-	8,6	-	88,1
Zawodzie	66,5	1,2	9,2	16	-	10,7	-	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych statystycznych

W przypadku dzielnicy Śródmieście dwie wartości spełniają kryteria, jednak ze względu na brak planowanych działań na tym terenie wartość dla wskaźnika liczba budynków wybudowanych przed rokiem 1989/do ogólnej liczby budynków (w%) nie została zebrana.

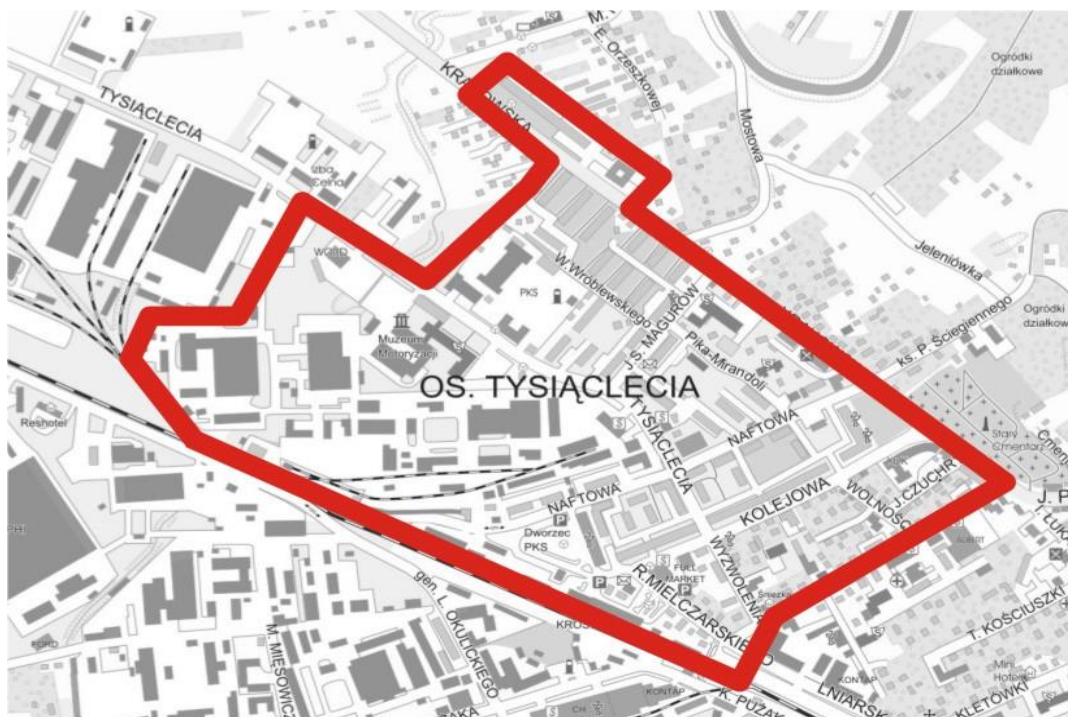
Analiza powyższych danych wskazuje dwa obszary wsparcia mieszkalnictwa, czyli takie tereny, które spełniają co najmniej trzy kryteria:

Osiedle Stefana Grota – Roweckiego,

Obszar „Tysiąclecia”.

Zdecydowano o zakwalifikowaniu obu tych obszarów do wsparcia mieszkalnictwa, ze względu na fakt, iż planowane działania w zakresie ich rewitalizacji mają charakter spójny i zintegrowany.

Granice obszaru wsparcia mieszkalnictwa – „Tysiąclecia”

Obszar rewitalizacji „Tysiąclecia” obejmuje teren w obrębie granic administracyjnych Osiedla Tysiąclecia oraz przyległy teren, położony na północny wschód od ul. Krakowskiej, na którym znajduje się budynek wielorodzinny nr 132, zarządzany przez Krośnieńską Spółdzielnię Mieszkaniową. Pomimo tego, że administracyjnie obszar ten należy do Dzielnicy Białobrzegi, to funkcjonalnie tworzy jedną spójną przestrzeń z zabudową wielorodzinną Osiedla Tysiąclecia. W związku z tym uzasadnione jest ujęcie go w Programie Rewitalizacji. Wskaźniki, na podstawie których wyznaczono obszary wsparcia, uwzględniają przyporządkowanie tego terenu do Obszaru „Tysiąclecia”.

Osiedle Tysiąclecia jest jednym z najstarszych krosnieńskich osiedli w większości zabudowanym budynkami wielorodzinnymi. Większość tych budynków została wybudowana we wczesnych latach sześćdziesiątych i osiemdziesiątych. Z tego też powodu Osiedle to charakteryzuje się najwyższą w Krośnie wartością referencyjną (88,1%) dla wskaźnika porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego. Duży procent budynków nie posiada centralnego ogrzewania, a ściany nie są dostatecznie ocieplone, co powoduje znaczną utratę ciepła w sezonie grzewczym. Osiedle Tysiąclecia zamieszkuje 4834 osoby. Osoby te ogrzewają swoje mieszkania mało wydajnymi piecykami gazowymi, których używanie jest stosunkowo drogie.

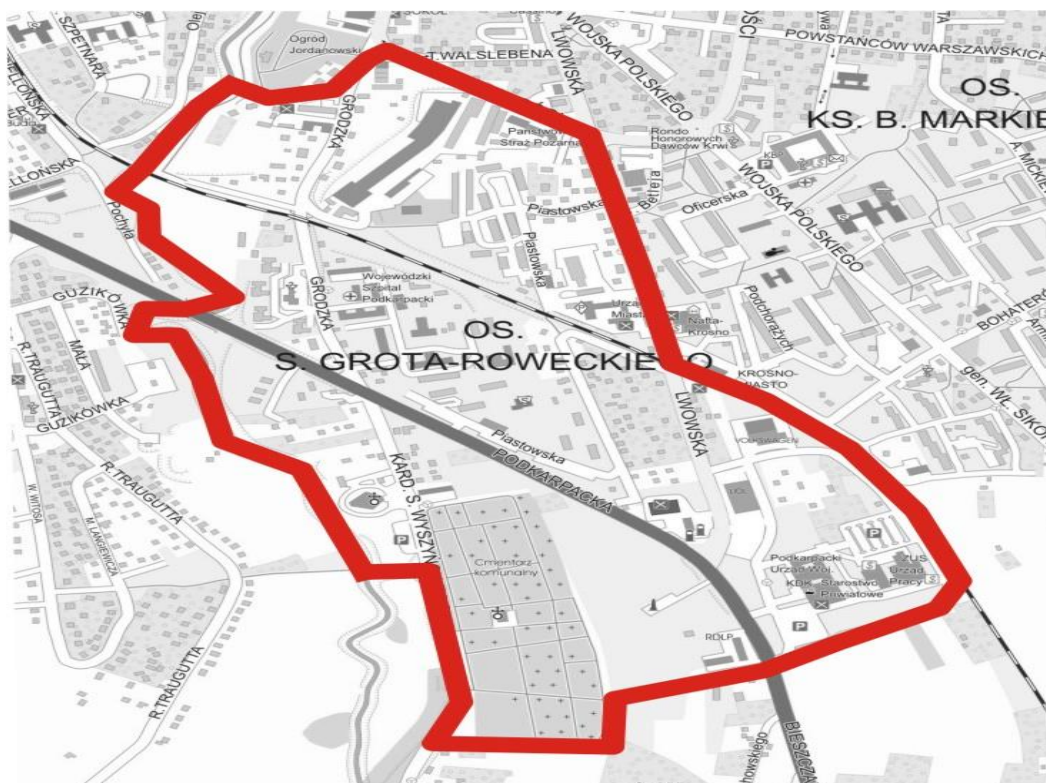
Złą sytuację Osiedla pokazuje także wskaźnik liczby osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej. Tutaj wartość referencyjna (173,4) znacznie przewyższa wartość dla województwa podkarpackiego. Do zakwalifikowania Osiedla Tysiąclecia jako obszaru wsparcia mieszkalnictwa przyczyniła się także wysoka wartość referencyjna wskaźnika przestępczości i wykroczeń. Wynosi ona 34,9 i znacznie przewyższa wymagane 19,7 przestępstw na 1 tys. mieszkańców.

Zrealizowanie przez Beneficjentów projektów celów jakimi są: przebudowa ciągów pieszych, dróg dojazdowych, utworzenie parkingów oraz placów zieleni znacząco poprawi komfort życia mieszkańców. Poprawa wydajności energetycznej budynków pozwoli mieszkańcom zaoszczędzić środki finansowe oraz poprawi estetykę Osiedla. Na zmniejszenie liczby przestępstw niewątpliwie będzie miało wpływ założenie monitoringu chodników i placów wewnątrz-osiedlowych.

W ramach Osiedla Tysiąclecia planowana jest modernizacja budynków wielorodzinnych wraz z drogami osiedlowymi, chodnikami i placami zieleni. Planowany zakres prac pozwoli na kompleksową rewitalizację Osiedla.

W związku z tym, iż istnieje możliwość umieszczenia w Lokalnym Programie Rewitalizacji więcej niż jednego obszaru wsparcia mieszkalnictwa, Gmina Miasto Krosno zdecydowała o włączeniu do tego obszaru osiedla Grota – Roweckiego. Ponieważ na obszarze tym przewidziano nie tylko działania mające związek z mieszkalnictwem, ale również z innymi działaniami mającymi na celu rewitalizację, obszar ten wraz z planowanymi działaniami został opisany również w ramach ogólnych obszarów wsparcia.

Granice obszaru wsparcia mieszkalnictwa – Osiedle Stefana Grota - Roweckiego

Drugim obszarem kwalifikującym się do wsparcia z zakresu mieszkalnictwa jest Osiedle Grota-Roweckiego. Zamieszkane jest przez 2503 mieszkańców. Osiedle to kwalifikuje się jako obszar wsparcia spełniając 3 kryteria: wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia (wartość wskaźnika 98,3), wysoki poziom przestępczości i wykroczeń (29,5) oraz kryterium porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego (84,7). Wszystkie wymienione wyżej problemy dotyczące Osiedla Tysiąclecie charakteryzują również problemy związane z mieszkalnictwem na obszarze Osiedla Grota – Roweckiego. W ramach przedstawionych w Lokalnym Programie Rewitalizacji projektów planuje się docieplenie ścian budynków, izolacje pionową i poziomą

fundamentów. Zrealizowanie projektu przyczyni się do poprawy funkcjonalności budynków oraz poprawy wyglądu budynków na tle Osiedla.

Realizacja przedstawionych w Programie projektów przyczyni się do zwiększenia poziomu wartości zasobu mieszkaniowego – przewiduje się, że planowane w ramach projektów działania związane z odnową, remontem oraz poprawą estetyki budynków mieszkalnych wpłynie w znacznym stopniu na wzrost wartości mieszkań. Atrakcyjne położenie osiedli w centrum miasta w powiązaniu z poprawą estetyki budynków mieszkalnych, a tym samym wizerunku całego osiedla pozwala przypuszczać, że mimo, iż budynki te zostały wybudowane w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych ubiegłego wieku, dzięki przeprowadzonym pracom modernizacyjnym i remontowym wrośnie ich atrakcyjność dla potencjalnych mieszkańców.

Następstwem wzrostu wartości mieszkań jest natomiast chęć zabezpieczenia się mieszkańców przed często występującymi przestępstwami i wykroczeniami. W 2008 roku w rejonie Osiedla Tysiąclecia odnotowano 19 przestępstw i 18 wykroczeń, zaś przez pierwsze trzy miesiące roku 2009 skala przestępczości i wykroczeń wzrosła do 22 przestępstw i 19 wykroczeń. Odnotowano przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu, bójki i pobicia; przeciwko mieniu: kradzieże, kradzieże z włamaniem oraz uszkodzenia mienia. Biorąc zaś pod uwagę Osiedle Grota – Roweckiego w 2008 roku odnotowano 5 przestępstw oraz 9 wykroczeń, w pierwszym kwartale 2009 r. odnotowano 3 przestępstwa oraz 9 wykroczeń. Przestępstwa dotyczyły głównie kradzieży oraz kradzieży z włamaniem. Rodzaje popełnionych wykroczeń pokrywały się na obydwu osiedlach tj.: zakłócanie spokoju, kradzieże i przywłaszczenia oraz zniszczenie bądź uszkodzenie mienia. Zwiększenie bezpieczeństwa związane będzie przede wszystkim z instalacją monitoringu. Pozytywnym efektem zrewitalizowania wskazanych osiedli będzie przede wszystkim zmiana nastawienia mieszkańców. Realizacja projektów będzie aktywizować mieszkańców, którzy zechcą ochronić swoje miejsce zamieszkania przed zniszczeniem lub kradzieżą. Poprawa bezpieczeństwa wiązać się będzie głównie z brakiem akceptacji dla popełnianych przestępstw oraz wykroczeń lokalnej społeczności oraz ich naciskiem na zwiększenie działań prewencyjnych Policji w tym obszarze. Pozytywny wpływ na bezpieczeństwo, nie tylko pojedynczych osiedli, ale całego miasta będą miały również projekty dotyczące przebudowy oraz rozbudowy Komendy Miejskiej Policji. Realizacja projektów istotnie wpłynie na poprawę

warunków oraz jakości pracy policjantów, zwiększy się zatem poziom bezpieczeństwa publicznego.

Zgodnie z wytycznymi do opracowywania programów rewitalizacji ubóstwo oraz wykluczenie społeczne mierzone jest w ilości osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej. Korzystanie z takiej pomocy wynika zaś z braku odpowiednich środków do życia, bezrobocia bądź problemów społecznych mających podłoże w długotrwałym uchylaniu się od pracy, wyuczonej bezradności, bezdomności, narkomanii, alkoholizmie lub trudności w przystosowaniu się do życia po wyjściu z zakładu karnego. Na rewitalizowanych w zakresie mieszkalnictwa obszarach najczęstszą przyczyną ubóstwa i wykluczenia społecznego było: na Osiedlu Tysiąclecia: długotrwałe uchylanie się od pracy oraz wyuczona bezradność, natomiast w przypadku Osiedla Grota – Roweckiego było to również długotrwałe uchylanie się od pracy, alkoholizm i wyuczona bezradność. Należy zaznaczyć, iż problemy te są przyczyną występowania patologii społecznych. Wykluczeniu społecznemu podlegają również niektóre grupy społeczne tj. ludzie starsi oraz niepełnosprawni. W ramach projektów społecznych na osiedlu Tysiąclecia planuje się realizację projektu mającego za główny cel rozwój działalności Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Projekt ten zakłada organizację zajęć poza główną siedzibą Uniwersytetu, w tym np. na osiedlu Tysiąclecia. W ramach przeciwdziałania bezrobociu planuje się realizację projektu mającego na celu utworzenie zakładu aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych. Projekt ten da szansę osobom wykluczonym społecznie poprzez swoją niepełnosprawność na zdobycie zatrudnienia dostosowanego do ich potrzeb. Analizując problem ubóstwa pod kątem stopnia bezrobocia wspomnieć należy o planowanym do realizacji przez Powiatowy Urząd Pracy projekcie mającym na celu realizację szkoleń dla bezrobotnych. Projekt obejmie całe miasto.

Należy więc zaznaczyć, że projekty zaplanowane do realizacji w ramach Osiedla Tysiąclecia jak i Osiedla Grota – Roweckiego stworzą kompleksowy system rewitalizacji, mający na celu poprawę warunków mieszkaniowych w budownictwie wielorodzinnym, zwiększenie bezpieczeństwa na osiedlach oraz przeciwdziałanie wykluczeniu i ubóstwu.

4.3. Projekty i zadania inwestycyjne

Poniżej na mapkach przedstawiono granice wyznaczonych obszarów wsparcia, którymi są granice poszczególnych dzielnic miasta Krosna wraz z zaznaczeniem projektów, które mogą zostać dofinansowane w ramach projektów rewitalizacyjnych.

Obszar wsparcia - Dzielnic Śródmieście

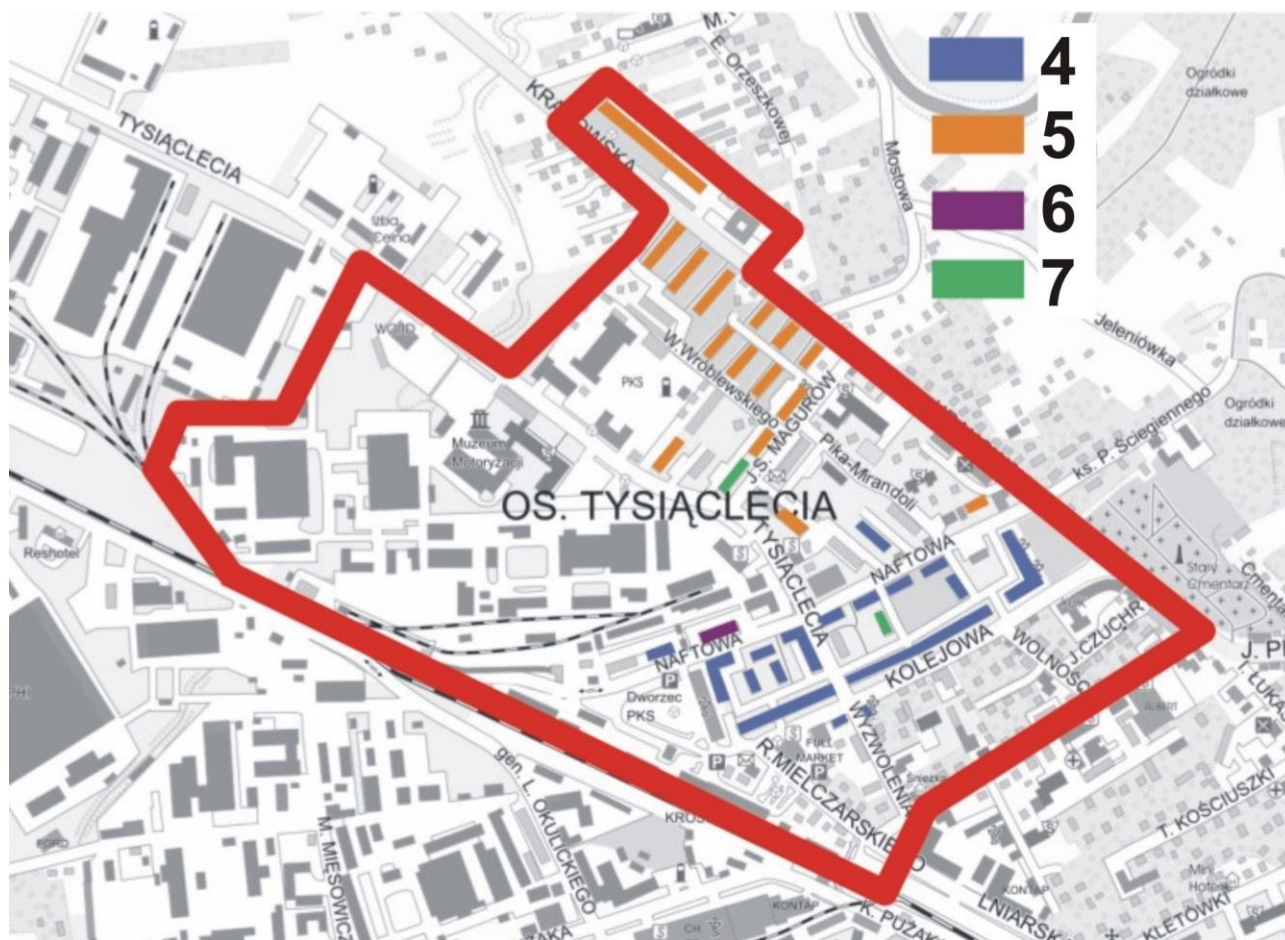

Źródło: opracowanie własne

Planowane projekty w Dzielnic Śródmieście:

1. Gmina Miasto Krosno – „Rewitalizacja Zespołu Staromiejskiego w Krośnie”,
2. Klasztor Franciszkanów – „Renowacja zabytkowego kościoła Franciszkanów w Krośnie wraz z poprawą estetyki otoczenia wokół kościoła”,
3. Gmina Miasto Krosno - Rewitalizacja Zespołu Staromiejskiego w Krośnie – II etap: rewitalizacja podcieni kamienic Rynku.

Obszar wsparcia mieszkalnictwa – Osiedle Tysiąclecia

Źródło: opracowanie własne

Planowane projekty na Osiedlu Tysiąclecia:

4. „Odnowa architektoniczna zabudowy Osiedla Tysiąclecia w Krośnie”

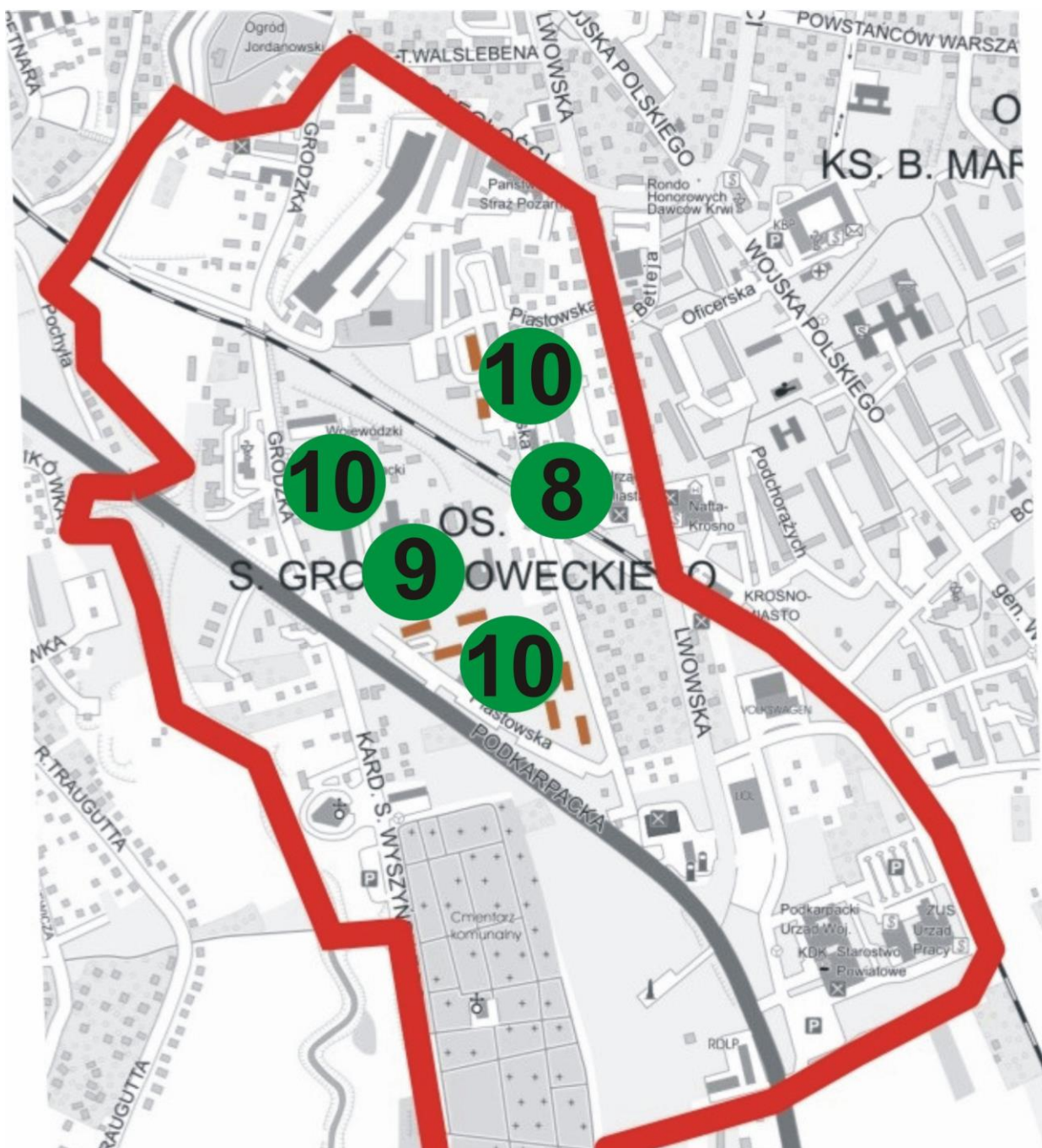
(budynki – Partnerzy: Wspólnoty: ul. Kolejowa 2, 2a, 4, 6, 10, 12, 21, 23; ul. Naftowa 5a, 9, 12, 13, 15a, 15b, 17; ul. Tysiąclecia 5a oraz Gmina Miasto Krośno)

5. „Modernizacja budynków mieszkalnych wielorodzinnych w Krośnie” (Osiedle Grota Roweckiego: ul. Piastowska 18, 24, 60, 62, 64; ul. Grodzka 63, 65, 67; Osiedle Tysiąclecia – Krakowska 13, 31, 33, 35, 41, 43, 45; Magurów 4, 6, 7; Wróblewskiego 4, 6; Tysiąclecia 12)

6. „Rewitalizacja budynku mieszkalnego przy ulicy Naftowej 10 w Krośnie”,

7. „Renowacja budynków mieszkalnych oraz zagospodarowanie przestrzeni wokół nieruchomości położonych w Krośnie przy ul. Tysiąclecia nr 8 oraz Naftowej 9a”.

Obszar wsparcia – Osiedle Grota – Roweckiego

Źródło: opracowanie własne

„Projekty na Osiedlu Grota – Roweckiego

8. Komenda Miejska Policji w Krośnie:

„Przebudowa i rozbudowa części „A” i „B” budynku Komendy Miejskiej Policji w Krośnie oraz zmiana sposobu użytkowania auli na salę ćwiczeń.”

Część „A”:

- roboty rozbiórkowe,

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

- tynki wewnętrzne i okładziny, ścianki aluminiowe oddzielające strefy ppoż., zaplecze sanitarne i szatnie,
- przebudowa pomieszczeń dla osób zatrzymanych,
- dobudowa wejścia głównego z przystosowaniem dla osób niepełnosprawnych,
- wymiana stolarki okiennej i drzwiowej,
- izolacja podłoża w piwnicy,
- wymiana posadzek na płytki gresowe,
- szpachlowanie i malowanie wszystkich pomieszczeń w piwnicy, na parterze i na pierwszym piętrze,
- demontaż i montaż dwóch urządzeń dźwigowych przystosowanych dla osób niepełnosprawnych,
- demontaż boazerii wokół wind i wykonanie uzupełnień ścian przy windach na wszystkich kondygnacjach wieżowca,
- rozbiórka klatki schodowej i spacerniaka.

Część „B”:

- roboty rozbiórkowe,
- tynki wewnętrzne i okładziny,
- przebudowa auli na salę ćwiczeń fizycznych,
- izolacja podłoża w piwnicy,
- wymiana posadzek na płytki gresowe,
- wymiana stolarki okiennej i drzwiowej,
- szpachlowanie i malowanie wszystkich pomieszczeń.

Projekt techniczny obejmuje również odnowę elewacji dla całego obiektu, polegającą na wykonaniu elewacji z dociepleniem. W ramach projektu technicznego będzie wymieniona instalacja centralnego ogrzewania dla budynku części „A” i części „B”, przeprowadzona zostanie modernizacja węzła cieplnego z montażem kolektorów słonecznych, remont instalacji wod.-kan. (w piwnicy, na parterze i pierwszym piętrze w obydwu częściach budynku, wymiana rur spustowych, deszczowych i związane z tym roboty budowlane będą wykonywane w części „A” budynku. W obydwu częściach budynku będzie wymieniona instalacja elektryczna i odgromowa oraz instalacja elektryczna w wymiennikowi c. o. W pomieszczeniach osób zatrzymanych oraz przy wejściu głównym i na zewnątrz budynku części „A” i „B” będzie wykonana instalacja

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

dozorowa (monitoring wewnętrzny i zewnętrzny). Zakupione zostaną również dwa punkty kamerowe. Kamery przekazane zostaną w użyczenie do Urzędu Miasta Krosna i zamontowane na obiekcie zabytkowym znajdującym się na terenie rewitalizowanym przez UM w Krośnie w ramach monitoringu miejskiego.”

10. „Modernizacja budynków mieszkalnych wielorodzinnych w Krośnie” (Osiedle Grota Roweckiego: ul. Piastowska 18, 24, 60, 62, 64; ul. Grodzka 63, 65, 67; Osiedle Tysiąclecia – Krakowska 13,31,33,35,41,43,45 ; Magurów 4, 6, 7; Wróblewskiego 4, 6; Tysiąclecia 12)

Lp.		Projekty
1.	Mieszkalnictwo	„Odnowa architektoniczna zabudowy Osiedla Tysiąclecia w Krośnie” (budynki – Partnerzy: Wspólnoty: ul. Kolejowa 2, 2a, 4, 6, 10, 12, 21, 23; ul. Naftowa 5a, 9, 12, 13, 15a, 15b, 17; ul. Tysiąclecia 5a oraz Gmina Miasto Krosno)
		„Modernizacja budynków mieszkalnych wielorodzinnych w Krośnie” (Osiedle Grota Roweckiego: ul. Piastowska 18, 24, 60, 62, 64; ul. Grodzka 63, 65, 67; Osiedle Tysiąclecia – Krakowska 13,31,33,35,41,43,45 ; Magurów 4, 6, 7; Wróblewskiego 4, 6; Tysiąclecia 12)
		„Rewitalizacja budynku mieszkalnego przy ulicy Naftowej 10 w Krośnie”
		„Renowacja budynków mieszkalnych oraz zagospodarowanie przestrzeni wokół nieruchomości w Krośnie przy ul. Tysiąclecia nr 8 oraz Naftowej 9a”
2.	Sfera społeczna	„Utworzenie Klubu Integracji Społecznej”
		„Więcej szans na Ziemi Krośnieńskiej”
		„Wysoka jakość usług rynku pracy”
		„Promowanie aktywnego stylu życia wśród osób starszych – Prowadzenie Klubu Seniora”
		„Rozwijanie działalności Uniwersytetu Trzeciego Wieku, w tym prowadzenie zajęć poza główną siedzibą – np. na Osiedlu Tysiąclecia”
3.	Obszary i obiekty zabytkowe	„Rewitalizacja Zespołu Staromiejskiego w Krośnie”
		„Renowacja zabytkowego kościoła Franciszkanów w Krośnie wraz z poprawą estetyki otoczenia wokół kościoła”
		Rewitalizacja Zespołu Staromiejskiego w Krośnie – II etap: rewitalizacja podcieni kamienic Rynku
4.	Bezpieczeństwo publiczne	„Przebudowa i rozbudowa części „A” i „B” budynku Komendy Miejskiej Policji w Krośnie oraz zmiana sposobu użytkowania auli na salę ćwiczeń”

4.4. Kryteria wyboru pilotażu i kolejności realizacji

W związku z ograniczonymi możliwościami uzyskania dofinansowania na projekty w ramach rewitalizacji z Działania 7.1 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013 oraz innych Programów Operacyjnych i źródeł finansowania do niniejszego Programu wpisano tylko i wyłącznie działania, które mają największą szansę na uzyskanie dofinansowania oraz wpisują się w założenia Regionalnego Programu Operacyjnego oraz w obiektywnie wyznaczone obszary wsparcia. Przy oznaczaniu kolejności zadań Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015 brano pod uwagę znaczenie projektu dla całego Gminy oraz mieszkańców. Ograniczona możliwość ubiegania się o środki przez jednego beneficjenta oraz ograniczone środki finansowe potencjalnych beneficjentów stworzyły konieczność do ograniczenia liczby projektów dotyczących rewitalizacji obszarów wsparcia.

4.5. Oczekiwane wskaźniki osiągnięć

a) Oczekiwane rezultaty działań rewitalizacyjnych

Oczekiwane wskaźniki osiągnięć dotyczące mieszkalnictwa:

- zmniejszenie strat ciepła,
- likwidacja zawilgocenia ścian zewnętrznych,
- poprawa estetyki budynków,
- poprawa funkcjonalności instalacji technicznych,
- zwiększenie bezpieczeństwa ludzi i mienia oraz dostosowanie do wymogów przeciwpożarowych.

Oczekiwane wskaźniki osiągnięć dotyczące obszarów wsparcia:

- poprawa estetyki zabytkowej części miasta,
- zwiększenie atrakcyjności turystycznej zabytków w Zespole Staromiejskim,
- renowacja terenu przestrzeni publicznej,
- likwidacja barier architektonicznych,
- wyrównanie szans środowisk marginalizowanych.

b) Oczekiwane wskaźniki produktu działań rewitalizacyjnych:

- powierzchnia odnowiona w wyniku rewitalizacji,
- liczba obiektów poddanych rewitalizacji,
- liczba obiektów poddanych rewitalizacji udostępnionych dla osób niepełnosprawnych,
- liczba osób bezrobotnych, które przeszły szkolenia,
- liczba osób niepełnosprawnych korzystających ze szkoleń.

c) Oczekiwane wskaźniki oddziaływania działań rewitalizacyjnych:

- zwiększenie poziomu bezpieczeństwa,
- poprawa stanu środowiska,
- podniesienie wartości i jakości zasobów mieszkaniowych,
- wydłużenie żywotności remontowanych budynków,
- wzrost atrakcyjności kulturowej, turystycznej i gospodarczej,
- poprawa komfortu życia mieszkańców.

V. Plan działań przestrzennych, społecznych i gospodarczych

5.1. Cele szczegółowe rewitalizacji – wybór projektów

Cel główny – strategiczny Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015:

Ożywienie społeczne i gospodarcze obszarów rewitalizowanych poprzez ich dostosowanie do potrzeb gospodarczych, społecznych, edukacyjnych, kulturowych, turystycznych oraz mieszkalnych.

Cele szczegółowe:

1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej

Działania:

- Remont budynków użyteczności publicznej,

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

- Dostosowanie budynków do potrzeb osób niepełnosprawnych,

2. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej i kulturalnej miasta Krosna

Działania:

- Rewitalizacja zabytkowej części miasta – Zespołu Staromiejskiego,
- Zwiększenie liczby dostępnych atrakcji turystycznych.

3. Poprawa warunków zamieszkania

Działania:

- Rewitalizacja budynków mieszkalnych wielorodzinnych,

4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu:

- Szkolenia i zajęcia dla osób niepełnosprawnych,
- Oferta spędzania wolnego czasu dla osób starszych,
- Aktywizacja osób bezrobotnych.

5.1. Działania przestrzenne

Lp.	Nazwa działania	Etapy realizacji/ termin	Oczekiwane rezultaty	Podmioty wdrażające, uczestniczące	Szacunkowe nakłady (w zł)	Działanie w ramach RPO
<i>Działania dotyczące rozwoju infrastruktury społecznej, kulturalnej i turystycznej</i>						
1.	„Rewitalizacja Zespołu Staromiejskiego w Krośnie”	2010-2015	<ul style="list-style-type: none"> remont i przebudowa zabytkowego budynku Wieży Farnej wraz ze zmianą sposobu użytkowania z dostosowaniem do celów kulturalno-turystycznych (dostosowanie budynku do potrzeb ruchu turystycznego i celów ekspozycyjnych, stworzenie punktu widokowego – nadanie 	Gmina Miasto Krosno	13.818.696,47	7.1

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

			<p>historycznemu obiektowi nowej funkcji),</p> <ul style="list-style-type: none"> • rewitalizacja płyty Rynku: stworzenie na płycie Rynku wygodnych ciągów pieszych oraz uporządkowanie elementów małej architektury i zieleni w celu powiązania wizualnego z zabudową pierzei Rynku, • oświetlenie płyty Rynku i południowego segmentu Starego Miasta poprzez przebudowę i budowę nowego oświetlenia (wprowadzenie nowych latarni oświetleniowych); zasilanie energetyczne dla przebudowywanych ulic i Rynku, • zagospodarowanie skwerku za murem farnym (przebudowa nawierzchni, oświetlenie, mała architektura, w tym budowa pomnika Roberta Wojciecha Portiusa), • zagospodarowanie i uporządkowanie pod względem komunikacyjnym Placu Konstytucji 3 Maja, • przebudowa 			
--	--	--	--	--	--	--

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

			<p>nawierzchni jezdni, chodników, miejsc postojowych oraz infrastruktury towarzyszącej ulic: Franciszkańska, Spółdzielcza, Ordynacka, Kazimierza Wielkiego, Szczepanika, Sienkiewicza, Czajkowskiego oraz Placu Konstytucji 3 Maja z częścią przyległej ulicy Wisłoczej i Kapucyńskiej,</p> <ul style="list-style-type: none"> • zagospodarowanie w elementy małej architektury oraz zagospodarowanie zieleni przebudowywanych ulic oraz Placu Konstytucji 3 Maja, • udogodnienia dla użytkowników oraz ich bezpieczeństwo: instalacja systemu monitoringu na obszarze Zespołu Staromiejskiego i w Wieży Kościoła Farnego (4 punkty monitoringu oraz 3 tablice informacji wizualnej). 			
2.	Rewitalizacja Zespołu Staromiejskiego w Krośnie –	2011-2014	<ul style="list-style-type: none"> • usystematyzowanie wyglądu podcieni w zakresie nawierzchni posadzek, wystroju, ścian, sklepień 	Gmina Miasto Krosno	1.500.000	7.1

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

	II etap: rewitalizacja podcieni kamienic Rynku		i portali oraz oświetlenia i iluminacji świetlnej.			
3.	„Renowacja zabytkowego kościoła Franciszkanów w Krośnie wraz z poprawą estetyki otoczenia wokół kościoła”	2009-2011	<ul style="list-style-type: none"> poprawa estetyki, wzrost atrakcyjności pod względem turystycznym i kulturowym, poprawa funkcjonalności. 	Klasztor Franciszkanów w Krośnie	2.900.000	7.1
<i>Działania dotyczące remontu i renowacji istniejących zasobów mieszkaniowych</i>						
4.	„Modernizacja budynków mieszkalnych wielorodzinnych w Krośnie” (Osiedle Grota Roweckiego : ul. Piastowska 18, 24, 60, 62, 64; ul. Grodzka 63, 65, 67; Osiedle Tysiąclecia – Krakowska 13,31,33,35 ,41,43,45 ; Magurów 4, 6, 7; Wróblewski	2010- 2013	<ul style="list-style-type: none"> zmniejszenie energochłonności budynków, poprawa bezpieczeństwa użytkowania obiektów, poprawa estetyki oraz zmniejszenie kosztów związanych z użytkowaniem lokali, zwiększenie bezpieczeństwa ludzi i mienia oraz dostosowanie do wymogów p. poż. zwiększenie bezpieczeństwa, zmniejszenie kosztów eksploatacji budynków, poprawa komfortu użytkowania. 	Krośnieńska Spółdzielnia Mieszkaniowa	7.116.678	7.1

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

	ego 4, 6; Tysiąclecia 12)					
5.	„Rewitalizacja budynku mieszkalnego przy ul. Naftowej 10 w Krośnie”	2011	<ul style="list-style-type: none"> poprawa estetyki budynku, zwiększenie wydajności dystrybucji ciepła, poprawa atrakcyjności, funkcjonalności budynku oraz bezpieczeństwa mieszkańców, poprawa jakości życia i estetyki przestrzeni. 	Spółdzielnia Mieszkaniowa im. Ignacego Łukasiewicza w Krośnie	250.000	7.1
6.	4. „Odnowa architektoniczna zabudowy Osiedla Tysiąclecia w Krośnie” (budynki – Partnerzy: Wspólnoty: ul. Kolejowa 2, 2a, 4, 6, 10, 12, 21, 23; ul. Naftowa 5a, 9, 12, 13, 15a, 15b, 17; ul. Tysiąclecia 5a oraz Gmina Miasto Krosno)	2010-2012	<ul style="list-style-type: none"> poprawa estetyki budynku, zwiększenie wydajności dystrybucji ciepła, poprawa atrakcyjności, funkcjonalności budynku oraz bezpieczeństwa mieszkańców, poprawa jakości życia i estetyki przestrzeni. 	Towarzystwo Budownictwa Społecznego – Przedsiębiorstwo Mieszkaniowe Sp. z o.o.	3.151.735,60	7.1
7.	„Renowacja budynków mieszkalnych oraz	2010-2013	<ul style="list-style-type: none"> zmniejszenie strat cieplnych, likwidacja zawilgocenia ścian 	Wspólnoty Mieszkaniowe przy ul. Tysiąclecia nr 8	450.000	7.1

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

	zagospodarowanie przestrzeni wokół nieruchomości w Krośnie przy ul. Tysiąclecia nr 8 oraz Naftowej 9a”		zewnętrznych, <ul style="list-style-type: none"> • poprawa estetyki, • poprawa funkcjonalności. 	i Naftowej nr 9a		
<i>Działania dotyczące remontu i renowacji budynków użyteczności publicznej</i>						
8.	„Przebudowa i rozbudowa części „A” i „B” budynku Komendy Miejskiej Policji w Krośnie oraz zmiana sposobu użytkowania auli na salę ćwiczeń”	2011-2013	Część „A”: <ul style="list-style-type: none"> • roboty rozbiórkowe, • tynki wewnętrzne i okładziny, ścianki aluminiowe oddzielające strefy ppoż., zaplecze sanitarne i szatnie, • przebudowa pomieszczeń dla osób zatrzymanych, • dobudowa wejścia głównego z przystosowaniem dla osób niepełnosprawnych, • wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, • izolacja podłoża w piwnicy, • wymiana posadzek na płytki gresowe, • szpachlowanie i malowanie wszystkich pomieszczeń w piwnicy, na parterze i na pierwszym piętrze, • demontaż i montaż dwóch urządzeń dźwigowych 	Komenda Wojewódzka Policji w Rzeszowie	9 982 805	7.1

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

			<p>przystosowanych dla osób niepełnosprawnych,</p> <ul style="list-style-type: none"> • demontaż boazerii wokół wind i wykonanie uzupełnień ścian przy windach na wszystkich kondygnacjach wieżowca, • rozbiórka klatki schodowej i spacerniaka. <p>Część „B”:</p> <ul style="list-style-type: none"> • roboty rozbiórkowe, • tynki wewnętrzne i okładziny, • przebudowa auli na salę ćwiczeń fizycznych, • izolacja podłoża w piwnicy, • wymiana posadzek na płytki gresowe, • wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, • szpachlowanie i malowanie wszystkich pomieszczeń. <p>Projekt techniczny obejmuje również odnowę elewacji dla całego obiektu, polegającą na wykonaniu elewacji z dociepleniem. W ramach projektu technicznego będzie wymieniona instalacja centralnego ogrzewania dla budynku części „A” i części „B” przeprowadzona modernizacja węzła cieplnego z montażem kolektorów słonecznych, remont instalacji wod.-kan.</p>		
--	--	--	---	--	--

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

			<p>(w piwnicy, na parterze i pierwszym piętrze w obydwu częściach budynku, wymiana rur spustowych, deszczowych i związane z tym roboty budowlane będą wykonywane w części „A” budynku. W obydwu częściach budynku będzie wymieniona cała instalacja elektryczna i odgromowa oraz instalacja elektryczna w wymiennikowi c.o. W pomieszczeniach osób zatrzymanych oraz przy wejściu głównym i na zewnątrz budynku części „A” i „B” będzie wykonana instalacja dozorowa (monitoring wewnętrzny i zewnętrzny). Zakupione zostaną również dwa punkty kamerowe. Kamery przekazane zostaną w użyczenie do Urzędu Miasta Krosna i zamontowane na obiekcie zabytkowym znajdującym się na terenie rewitalizowanym przez UM w Krośnie w ramach monitoringu miejskiego.</p>		
--	--	--	---	--	--

5.2 Działania gospodarcze

Biorąc pod uwagę działania gospodarcze należy stwierdzić, iż znaczna ich większość realizowana jest na obszarze znacznie szerszym niż jedna czy kilka dzielnic. W związku z tym, iż projekty mogą uzyskać dofinansowanie tylko wtedy gdy przynoszą określone rezultaty, np. poprzez pomoc finansową dla odpowiedniej liczby przedsiębiorców, projekty obejmują swym zasięgiem zwykle całe miasto bądź region.

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

Należy jednak stwierdzić, iż realizacja takich projektów w pełni odpowiada kryteriom rewitalizacji wyznaczonych obszarów, gdyż ma dla nich również niezwykle istotne znaczenie.

Lp.	Nazwa działania	Etapy realizacji - termin	Oczekiwane rezultaty	Instytucje wdrażające - uczestniczące	Szacunkowa wartość (w zł)
1.	„Specjalista handlu międzynarodowego – II edycja”	2010-2011	<ul style="list-style-type: none"> • Nabycie nowych, uzupełnienie lub podwyższenie kwalifikacji i umiejętności zawodowych niezbędnych na stanowisku specjalisty handlu międzynarodowego przez minimum 100 osób. • Wzrost umiejętności posługiwania się językiem obcym w stopniu niezbędnym na stanowisku specjalisty handlu międzynarodowego przez minimum 100 osób . • Przystąpienie przez minimum 100 osób do międzynarodowych egzaminów językowych. • Zmiana sytuacji zawodowej poprzez awans zawodowy, uzyskanie lepiej płatnej pracy przez 10 % BO. 	Podkarpacka Izba Gospodarcza	558 112
2.	„Certyfikowane szkolenia z systemów zarządzania jakością drogą rozwoju kapitału intelektualnego podkarpackich przedsiębiorstw”	2010	<ul style="list-style-type: none"> • 60 BO, którzy osiągnęli poziom wiedzy z zakresu SZJ ISO w stopniu umożliwiającym branie udziału we wdrażaniu ich w miejscach pracy i uzyskanie 	Podkarpacka Izba Gospodarcza	972 613

			<p>zaświadczenia o ukończeniu szkolenia.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 45 BO, którzy osiągnęli poziom wiedzy z zakresu SZJ ISO w stopniu Umożliwiającym zdanie egzaminu i uzyskanie certyfikatu audytora SZJ ISO • 45 BO osiągnęło poziom wiedzy z zakresu SZJ ISO w stopniu umożliwiającym zdanie egzaminu i uzyskanie certyfikatu potwierdzającego doskonalenie umiejętności audytora Wewnętrznego SZJ ISO. • 30 BO, którzy osiągnęli poziom wiedzy z zakresu SZJ ISO w stopniu umożliwiającym zadanie egzaminu i uzyskanie certyfikatu Pełnomocnika d/s SZJ ISO. • 30 BO, którzy osiągnęli poziom wiedzy z zakresu SZJ ISO w stopniu umożliwiającym zdanie egzaminu i uzyskanie certyfikatu potwierdzającego doskonalenie umiejętności Pełnomocnika d/s SZJ ISO. • 30 BO, którzy osiągnęli poziom wiedzy z zakresu SZJ ISO w stopniu umożliwiającym 		
--	--	--	--	--	--

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

			zdanie egzaminu i uzyskanie certyfikatu menedżera jakości. • 45 BO, którzy osiągnęli poziom wiedzy umożliwiający samodzielne opracowanie dokumentacji SZJ ISO.		
--	--	--	---	--	--

5.3 Działania społeczne

Działania społeczne, podobnie jak wspomniane wyżej działania gospodarcze, najczęściej również obejmują swym zasięgiem szerszą grupę społeczną zamieszkującą więcej niż jedną dzielnicę. W związku z tym, iż niepełnosprawni, osoby starsze oraz bezrobotne zamieszkują na terenie całego miasta, niemożliwe jest wykluczenie z udzielenia pomocy bądź uniemożliwienie korzystania z określonej infrastruktury mieszkańcom innych dzielnic niż wspierane w ramach Programu Rewitalizacji. Tak więc przedstawione poniżej zadania obejmują swym zasięgiem teren większy niż rewitalizowany.

Lp.	Nazwa działania	Etapy realizacji - termin	Oczekiwane rezultaty	Instytucje wdrażające - uczestniczące	Szacunkowa wartość (w zł)
<i>Działania dotyczące przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu</i>					
1.	„Promowanie aktywnego stylu życia wśród osób starszych – Prowadzenie Klubu Seniora”	2010-2015	<ul style="list-style-type: none"> zapewnienie komfortu psychicznego oraz poczucia bezpieczeństwa osobom starszym, zaktywizowanie osób starszych. 	Gmina Miasto Krosno, wybrane organizacje pozarządowe	60.000
2.	„Rozwijanie działalności Uniwersytetu Trzeciego Wieku,	2009-2015	<ul style="list-style-type: none"> uaktywnienie osób starszych, wzrost ich samozadowolenia 	Gmina Miasto Krosno, wybrane organizacje pozarządowe	70.000

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

	w tym prowadzenie zajęć poza główną siedzibą – np. na Osiedlu Tysiąclecia”		i poczucia wartości.		
3.	„Utworzenie Klubu Integracji Społecznej”	2010-2012	<ul style="list-style-type: none"> • przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu osób niepełnosprawnych poprzez umożliwienie im pracy zawodowej dostosowanej do ich możliwości. 	Gmina Miasto Krosno, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego	1.000.000
<i>Działania dotyczące zapobieganiu zjawisku bezrobocia</i>					
4.	„Więcej szans na Ziemi Krośnieńskiej”	2008-2013	<ul style="list-style-type: none"> • aktywizacja osób bezrobotnych, • podniesienie kwalifikacji. 	Powiatowy Urząd Pracy w Krośnie	7.200.400
5.	„Wysoka jakość usług rynku pracy”	2010-2013	<ul style="list-style-type: none"> • aktywizacja osób bezrobotnych, • podniesienie kwalifikacji. 	Powiatowy Urząd Pracy w Krośnie	265.880

VI. Plan finansowy realizacji rewitalizacji na lata 2009-2013

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

Lp.	Nazwa projektu/zadania inwestycyjnego	okres planowania	nakłady PLN – wydatki kwalifikowane	Kwota dofinansowania z EFRR	Budżet JST	budżet państwa	UE	Wkład własny	Nakłady PLN – wydatki niekwalifikowane
Osiedle Grota - Roweckiego									
1.	„Przebudowa i rozbudowa części „A” i „B” budynku Komendy Miejskiej Policji w Krośnie oraz zmiana sposobu użytkowania auli na salę ćwiczeń”	2011-2013	9.982.805	8.485.385	-	-	85%	15%	-
2.	„Modernizacja budynków mieszkalnych wielorodzinnych w Krośnie” (Osiedle Grota Roweckiego: ul. Piastowska 18, 24, 60, 62, 64; ul. Grodzka 63, 65, 67; Osiedle Tysiąclecia – Krakowska 13,31,33,35,41,43,45 ; Magurów 4, 6, 7; Wróblewskiego 4, 6; Tysiąclecia 12)	2010-2013	7.116.678	3.605.765	-	9%	51%	40%	46.550
Osiedle Tysiąclecia									
3.	„Modernizacja budynków mieszkalnych wielorodzinnych w Krośnie” (Osiedle Grota Roweckiego: ul. Piastowska 18, 24, 60, 62, 64; ul. Grodzka 63, 65, 67; Osiedle Tysiąclecia – Krakowska 13,31,33,35,41,43,45 ; Magurów 4, 6, 7; Wróblewskiego 4, 6; Tysiąclecia 12)	2010-2013	7.116.678	3.605.765	-	9%	51%	40%	46.550
4.	„Renowacja budynków mieszkalnych oraz zagospodarowanie przestrzeni wokół nieruchomości w Krośnie przy ul. Tysiąclecia nr 8 oraz Naftowej 9a”	2010-2013	450.000	382.500	-	-	85%	15%	-
5.	„Odnowa architektoniczna zabudowy Osiedla Tysiąclecia w Krośnie” (budynki – Partnerzy: Wspólnoty: ul. Kolejowa 2, 2a, 4, 6, 10, 12, 21, 23; ul. Naftowa 5a, 9, 12, 13, 15a, 15b, 17; ul. Tysiąclecia 5a oraz Gmina Miasto Krosno)	2010-2012	3.138.165,60	2.667.440,76	-	-	85%	15%	13.570
6.	„Rewitalizacja budynku mieszkalnego przy ul. Naftowej 10 w Krośnie”	2011	250.000	212.500	-	-	85%	15%	-
Dzielnica Śródmieście									
7.	„Renowacja zabytkowego kościoła Franciszkanów w Krośnie wraz z poprawą estetyki otoczenia	2009-2011	2.900.000	2.465.000	-	-	85%	15%	-

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

	wokół kościoła”								
8.	„Rewitalizacja Zespołu Staromiejskiego w Krośnie”	2010-2015	10.506.873,87	7.707.952,69	25,74%	0,9%	73,36 %	-	3.311.822,60
9.	„Rewitalizacja Zespołu Staromiejskiego w Krośnie – II etap: rewitalizacja podcieni kamienic Rynku”	2011-2014	1.500.000	1.275.000	15%	-	85%	-	-
10.	„Specjalista handlu międzynarodowego – II edycja”	2010-2011	558.113	-	-	-	100%	-	-
11.	„Certyfikowane szkolenia z systemów zarządzania jakością drogą rozwoju kapitału intelektualnego podkarpackich przedsiębiorstw”	2010	972.614	-	-	-	100%	-	-
12.	„Promowanie aktywnego stylu życia wśród osób starszych – Prowadzenie Klubu Seniora”	2010-2015	60.000	-	-	-	100%	-	-
13.	„Rozwijanie działalności Uniwersytetu Trzeciego Wiek, w tym prowadzenie zajęć poza główną siedzibą – np. na Osiedlu Tysiąclecia”	2009-2015	70.000	-	-	-	100%	-	-
14.	„Więcej szans na Ziemi Krośnieńskiej”	2008-2013	7.200.400	-	-	-	100%	-	-
15.	„Wysoka jakość usług rynku pracy”	2010-2013	265.880	-	-	-	100%	-	-
16.	„Utworzenie Klubu Integracji Społecznej”	2010-2012	1.000.000	-	-	-	100%	-	-

VII. System wdrażania - wybór formy prawnej zarządzającego programem

System wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Krosna jest realizowany w oparciu o przepisy regulujące sposoby wdrażania pomocy strukturalnej Unii Europejskiej. Miasto, korzystając ze środków finansowych funduszy strukturalnych UE, zobowiązane jest przestrzegać zasad i procedur wspólnotowych, które zostały określone w Rozporządzeniu Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 oraz rozporządzeniach odnoszących się do poszczególnych funduszy strukturalnych.

Poszczególne projekty będą wdrażane w oparciu o zasady wydatkowania środków według źródeł ich pochodzenia. Oznacza to, że podmiot korzystający z różnych źródeł finansowania będzie musiał sprostać wielu wymaganiom formalnym. Dotyczy to w szczególności odmiennych zasad wykorzystania środków pochodzących ze źródeł krajowych oraz środków pochodzących ze źródeł unijnych.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna realizowany będzie w horyzoncie czasowym 2009-2015, po jego zatwierdzeniu przez Radę Miasta Krosna. Po przyjęciu dokumentu za jego właściwe wdrożenie oraz przedstawianie okresowych ocen z postępu jego realizacji odpowiedzialny będzie organ wykonawczy gminy tj. Prezydent Miasta Krosna. Do pomocy we właściwym wdrożeniu Programu Prezydent dysponuje aparatem wykonawczym, w postaci Urzędu Miasta oraz jednostek organizacyjnych gminy.

Wśród komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Krosna najściślej zaangażowanych w realizację projektów wynikających z Lokalnego Programu Rewitalizacji wskazać należy:

- Wydział Rozwoju Miasta i Obsługi Inwestorów,
- Miejski Konserwator Zabytków,
- Wydział Inwestycji,
- Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia,
- Wydział Kultury, Sportu i Turystyki,
- Biuro Prezydenta Miasta
- Wydział Budżetowo-Finansowy,

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

- Wydział Drogownictwa,
- Biuro Architektury,
- Wydział Planowania Przestrzennego i Budownictwa,
- Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska.

Warunkiem niezbędnym dla pełnego wdrożenia Programu jest również uwzględnianie wydatków z nim związanych w kolejnych budżetach na lata 2009 - 2015. Za ten element odpowiada Rada Miasta Krosna.

Funkcję Instytucji Zarządzającej i koordynującej realizację Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Krosna będzie pełnił Prezydent Miasta Krosna, który zarządzeniem powołauje zespół zadaniowy ds. rewitalizacji.

Zespół zadaniowy ds. rewitalizacji składa się z pracowników Urzędu Miasta z różnych referatów realizujących Program Rewitalizacji (w tym osób odpowiedzialnych za budżet gminy). Do zespołu mogą zostać zaproszeni przedstawiciele jednostek organizacyjnych gminy, a także jednostek współpracujących.

Do zadań Zespołu należy analiza raportów rocznych, dotyczących wdrażania Programu, opracowywanie wniosków z monitoringu, a także opracowywanie ewentualnych propozycji zmian Programu.

Zakres zadań Instytucji Zarządzającej obejmuje między innymi:

- zbieranie danych statystycznych i finansowych na temat postępów wdrażania oraz przebiegu realizacji projektów w ramach Programu,
- zapewnienie zgodności realizacji Programu z poszczególnymi dokumentami programowymi wyższego rzędu,
- realizacja działań w zakresie informacji i promocji Programu,
- przygotowanie rocznych raportów na temat wdrażania Programu,
- dokonanie oceny ex-post po zakończeniu realizacji Programu,
- zwoływanie spotkań poszczególnych jednostek zainteresowanych określonymi projektami.

Urząd Miasta oraz poszczególne jednostki organizacyjne miasta jako instytucje wdrażające Lokalny Program Rewitalizacji w ramach realizowanych działań są odpowiedzialne za:

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

- tworzenie, przyjmowanie i składanie wniosków aplikacyjnych od instytucji podległych - beneficjentów pomocy,
- kontrolę formalną składanych wniosków, ich zgodności z procedurami, z zapisami Programu,
- monitorowanie wdrażania poszczególnych projektów,
- zapewnienie informowania o współfinansowaniu przez UE realizowanych projektów.

Prezydent Miasta Krosna będzie realizował zapisy programu poprzez:

- nadzór nad realizacją działań operacyjnych w oparciu o sprawozdania i bieżące wnioski Wydziału Rozwoju Miasta i Obsługi Inwestorów, odpowiedzialnego za monitorowanie wdrażania programu rewitalizacji miasta,
- podejmowanie czynności zmierzających do zapewnienia środków finansowych na przyjęte do realizacji zadań, a w szczególności uwzględnianie zadań, wynikających z Programu w projekcie budżetu i w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym oraz pozyskiwanie pozabudżetowych źródeł finansowania, np. funduszy z programów unijnych, wkładu własnego inwestorów zewnętrznych,
- nawiązywanie współpracy z partnerami w realizacji działań operacyjnych, wymagających zaangażowania innych podmiotów, m.in.: organów samorządowych innych gmin lub powiatów, samorządu województwa, instytucji naukowych i państwowych, instytucji administracji publicznej, organizacji pozarządowych, przedsiębiorców.

Wydział Rozwoju Miasta i Obsługi Inwestorów we współpracy z Zespołem będzie identyfikowało potrzeby zmian zapisów Programu w oparciu o wnioski wydziałów i jednostek oraz sprawozdania z realizacji Programu. Propozycje weryfikacji przedstawiane będą Radzie Miasta, zgodnie z procedurą wprowadzania zmiany do uchwały, uregulowaną w przepisach wewnętrznych.

Na wszystkich etapach wdrażania Programu musi zostać zapewniona ścisła współpraca pomiędzy koordynatorami, odpowiedzialnymi za wdrażanie poszczególnych kierunków działań w warstwie operacyjnej (począwszy od planowania i prac przygotowawczych do zakończenia realizacji), a Wydziałem Rozwoju Miasta

i Obsługi Inwestorów, odpowiedzialnym za monitoring realizacji zapisów Programu i analizę stanu miasta oraz zespołem horyzontalnym, pełniącym funkcje kontrolno - doradcze. Narzędziem współpracy i przepływu informacji będą elektroniczne formularze sprawozdawcze z realizacji kierunków działań strategicznych, składane corocznie przez koordynatorów danego kierunku działań najpóźniej do 15 marca za rok poprzedni. Na podstawie informacji zawartych w formularzach oraz w oparciu o bieżące konsultacje z koordynatorami, Naczelnik Wydziału Rozwoju Miasta i Obsługi Inwestorów będzie miał możliwość:

- sygnalizowania Prezydentowi Miasta problemów dotyczących realizacji poszczególnych działań, tj. konieczności wykonania ekspertyz, badań, studiów wykonalności, opracowań planistycznych, potrzeby poszukiwania partnerów i dodatkowych środków finansowych, konieczności powołania zespołów zadaniowych lub przeprowadzenia konsultacji społecznych, rezerwowania środków budżetowych na przedsięwzięcia wspomagające realizację działań operacyjnych, odpowiednio do zidentyfikowanego zapotrzebowania,
- monitorowania zadań ujętych w harmonogramie realizacji działań operacyjnych pod kątem ich odzwierciedlenia w planach budżetowych oraz w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym.

VIII. Sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej

8.1. System monitoringu i oceny Programu Rewitalizacji

Monitorowanie wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Krosna jest podstawowym warunkiem realizacji celów określonych w tym dokumencie. Monitoring ten służyć ma kontroli postępu realizacji kierunków działań oraz konkretnych zadań, weryfikacji osiągniętych rezultatów i porównywaniu ich zgodności z celami strategicznymi oraz przyjętym tłem porównawczym. Z upływem czasu istotnym działaniem będzie również ocena sytuacji zewnętrznej i ocena założeń, które mogą się dezaktualizować w związku ze zmianami sytuacji miasta, regionu i kraju.

Komórką Urzędu Miasta odpowiedzialną za monitoring Lokalnego Programu Rewitalizacji jest Wydział Rozwoju Miasta i Obsługi Inwestorów. W celu zapewnienia

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

wsparcia merytorycznego procesu monitoringu Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Krosna, Prezydent Miasta powoła zespół ds. rewitalizacji. Poprzez dobór właściwych wskaźników, mierzalnych i dostępnych w statystyce publicznej lub w wewnętrznym systemie sprawozdawczości Urzędu Miasta, możliwe będzie efektywne monitorowanie procesu wdrażania Programu Rewitalizacji.

Monitoring będzie oparty na wskaźnikach, analizowanych corocznie i przedstawiających zmiany na rewitalizowanych obszarach. Wartości wskaźników będą porównywane z wartościami uzyskanymi na początku okresu rewitalizacji, na podstawie których zostały wyznaczone obszary wsparcia.

Obok wskaźników obowiązkowych, przedstawionych w poniższej tabeli, mogą być analizowane także inne wskaźniki, obrazujące sytuację na obszarach rewitalizacji.

Tabela nr 25 Zestawienie wskaźników obowiązkowych

Lp.	Nazwa wskaźnika	Sposób obliczania wskaźnika	Źródło danych
1	Poziom ubóstwa i wykluczenia	Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1000 mieszkańców	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie
2	Stopa długotrwałego bezrobocia	Stosunek liczby osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy do liczby osób w wieku produkcyjnym	Powiatowy Urząd Pracy w Krośnie
3	Trendy demograficzne	Stosunek liczby urodzeń do liczby zgonów	Urząd Stanu Cywilnego w Krośnie
4	Poziom przestępczości	Liczba przestępstw na 1000 mieszkańców	Komenda Miejska Policji w Krośnie
5	Wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej	Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	Urząd Statystyczny w Rzeszowie

Każdego roku odpowiedzialne za realizację Programu komórki Urzędu Miasta oraz podmioty zewnętrzne, których zadania zostały wpisane do Programu, składać będą sprawozdania z realizacji tych zadań wg formatu opracowanego przez Zespół.

Sprawozdania zostaną scalone w formie raportu z realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji przez Wydział Rozwoju Miasta i Obsługi Inwestorów, a następnie przedstawione do oceny przez Zespół. Po uzyskaniu jego opinii oraz wniosków z monitoringu, końcowe roczne sprawozdanie z realizacji Programu Rewitalizacji będzie składane przez Prezydenta Miasta Radzie Miasta i opinii publicznej.

Monitoring realizacji Programu umożliwi dokonanie okresowych analiz i ocen skutków wdrażanych zadań dla życia społeczno-gospodarczego miasta. Samorząd m. Krosna, organizujący i koordynujący współpracę wszystkich partnerów uczestniczących w realizacji Programu, będzie miał możliwość modyfikowania i korygowania działań, odpowiednio do zmieniających się warunków.

8.2. Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi

W realizację Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Krosna zaangażowani są partnerzy z sektorów publicznego, prywatnego oraz organizacji pozarządowych. Partnerzy aktywnie uczestniczyli w tworzeniu Programu. Konsultacje społeczne na etapie opracowywania dokumentu odbywały się poprzez organizowanie spotkań warsztatowych (w dniach 18 maja oraz 8 czerwca 2009 r.), za pośrednictwem oficjalnej strony internetowej miasta Krosna, a także poprzez tradycyjną korespondencję.

Współpraca będzie kontynuowana przez cały okres realizacji Programu. Partnerzy zostaną zaproszeni do udziału w pracach zespołu ds. rewitalizacji, co pozwoli na sygnalizowanie uwag i zgłaszanie wniosków dotyczących realizacji Programu.

Szczególną formą współpracy, jaka może zostać wykorzystana, jest Forum Organizacji Pozarządowych, działające w Krośnie od 2003 r., służące wymianie poglądów i wypracowaniu wniosków dotyczących funkcjonowania sektora pozarządowego w Krośnie.

8.3. Public Relations Programu Rewitalizacji

Celem działań PR w odniesieniu do Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Krosna jest zapewnienie pełnej informacji co do podejmowanych działań rewitalizacyjnych oraz stworzenie platformy komunikacji dwustronnej, dzięki której będzie możliwe dostosowywanie działań do potrzeb mieszkańców.

Poniższa tabela jest zestawieniem aktywności promocyjnej Lokalnego Programu Rewitalizacji w stosunku do głównych grup docelowych w warunkach zbliżonych do optymalnych.

Tabela nr 26 Zestawienie aktywności PR Lokalnego Programu Rewitalizacji

	Grupa docelowa	Rodzaje informacji	Główne nośniki informacji
1.	Mieszkańcy	jawne plany, (cel, wykonawcy, koszty), informacje na temat przyjętych rozwiązań i nowelizacji, informacje o przetargach, otwartość i współdecydowanie (uchwały, uczestnictwo w sesjach), rozliczenia z wykonanych zadań.	media szeroko rozumiane, internet, sesje otwarte, tablice ogłoszeń, obwieszczenia, punkt informacji w urzędach, biuletyn urzędowy, strona www
2.	Radni i lokalni liderzy	informacje na temat programu rewitalizacji i innych dokumentów o charakterze strategicznym, planowanych inwestycjach, wielkościach środków i sposobach ich podziału,	pisma urzędowe, sesje, narady, internet, telefon.
3.	Lokalne firmy, instytucje i NGO	możliwości inwestycyjne, dotacje dla przedsiębiorców i programy dla nich, ulgi i możliwości rozwoju, jawne plany, (cel, wykonawcy, koszty), informacje	internet, sesje otwarte, biuletyn przetargów i ofert, tablice ogłoszeń, media lokalne (rekl. prasowa, artykuły), branżowo

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

		o przetargach, otwartość i współdecydowanie (uchwały, uczestnictwo w sesjach), rozliczenia z wykonanych zadań.	ukierunkowane informacje (mailing, bazy danych).
4.	Środowiska opiniotwórcze (np. politycy, władze samorządowe szczebla powiatowego i wojewódzkiego, decydenci w zakresie przyznawania dotacji itp.)	sukcesy gminy, realizowane i planowane działania/projekty, oczekiwania co do ustaw, przepisów, wyróżnienie projektów/zadań inwestycyjnych gminy na tle projektów/zadań konkurencyjnych	udział w komisjach, komitetach, ciałach doradczych, opiniowanie ustaw, planów, interpelacje poselskie, organizowanie spotkań, osobiste spotkania z decydentami, przygotowane materiały, media.

Działania promocyjne należy równocześnie skoncentrować wokół Lokalnego Programu Rewitalizacji, jak i poszczególnych kluczowych działań/projektów. Całościowa koncepcja promocyjna powinna być:

- akceptowana przez ogół społeczeństwa, które powinno w sposób czynny być zaangażowane w działania marketingowe na rzecz regionu (mieszkańcy powinni widzieć w promocji swoją szansę na przyszłość i możliwość udziału w potencjalnych zyskach);
- oparta o dotychczasowe doświadczenia i tradycje lokalne, naturalne zasoby miasta,
- „elastyczna”, aby łatwo reagować na pojawiające się nowe tendencje i maksymalnie wykorzystać szanse.

Podstawą zintegrowanych działań jest czynny i nieprzerwany proces dwustronnej komunikacji z otoczeniem.

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

I.	WSTĘP	2
I.	Charakterystyka obecnej sytuacji na terenie Miasta Krosna	6
1.	Zagospodarowanie przestrzenne	7
1.1.	Granice ochrony konserwatorskiej, obiekty wpisane do rejestru zabytków.	8
1.2.	Uwarunkowania ochrony środowiska	17
1.3.	Własność gruntów i budynków	19
1.3.1.	Struktura własności i władania gruntami	19
	Źródło: Urząd Miasta Krosna *W trakcie postępowania administracyjnego.....	21
1.3.2.	Zasoby mieszkaniowe.....	23
1.4.	Infrastruktura techniczna	25
1.5.	Identyfikacja problemów	33
2.	Gospodarka	36
2.1.	Liczba podmiotów gospodarczych.....	36
2.2.	Podstawowe branże gospodarki.....	39
2.3.	Zatrudnienie i główni pracodawcy	42
2.4.	Problemy kierunkowe w zakresie gospodarki	44
3.	Sfera społeczna	45
3.1.	Struktura demograficzna i społeczna	45
3.2.	Określenie grup społecznych wymagających wsparcia w ramach programu rewitalizacji.....	51
3.3.	Stan i zróżnicowanie dochodowości gospodarstw domowych.....	52
3.3.	Struktura organizacji pozarządowych	53
3.5.	Identyfikacja problemów	57
II.	NAWIĄZANIE DO STRATEGICZNYCH DOKUMENTÓW DOTYCZĄCYCH ROZWOJU PRZESTRZENNO – SPOŁECZNO – GOSPODARCZEGO MIASTA I REGIONU	77
1.	Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2020	77
2.	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2007- 2013.....	78
3.	Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Krosna	79
4.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.....	81
5.	Strategia Rozwoju Miasta Krosna na lata 2004-2013	82
6.	Strategia Mieszkaniowa Miasta Krosna na lata 2005-2013.....	82
7.	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście Krośnie na lata 2005-2010.....	83
III.	STRESZCZENIE NIETECHNICZNE OCENY ODDZIAŁYWANIA PROGRAMU NA ŚRODOWISKO	84
IV.	ZAŁOŻENIA PROGRAMU REWITALIZACJI.....	90
4.1.	Okres programowania 2007-2013 i lata następne.....	90
4.2.	Zasięg terytorialny rewitalizowanego obszaru (wyznaczenie granic) i uzasadnienie.....	90
4.3.	Projekty i zadania inwestycyjne	109
4.4.	Kryteria wyboru pilotażu i kolejności realizacji	114
4.5.	Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	114
V.	PLAN DZIAŁAŃ PRZESTRZENNYCH, SPOŁECZNYCH I GOSPODARCZYCH	115
5.1.	Cele szczegółowe rewitalizacji – wybór projektów	115
5.1.	Działania przestrzenne.....	116

„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krosna na lata 2009-2015”

5.2 Działania gospodarcze.....	123
5.3 Działania społeczne	126
VI. PLAN FINANSOWY REALIZACJI REWITALIZACJI NA LATA 2009-2013.....	127
VII. SYSTEM WDRAŻANIA - WYBÓR FORMY PRAWNEJ ZARZĄDZAJĄCEGO PROGRAMEM.....	130
VIII. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ.....	133
8.1. System monitoringu i oceny Programu Rewitalizacji.....	133
8.2. Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi	135
8.3. Public Relations Programu Rewitalizacji.....	136